

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFOLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA FÉLÉVRE 12 P, NEGYED-
ÉVRE 6 P, EGY ÓRA 2 P, EGYES SZÁM ÁRA
HÉTKÖZNAP 8 FILLÉR, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

KER. POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
ÉS APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELI HELYE :
JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16. TELEFON 23-48.

(TRIANON 16.) 1935 OKTÓBER 20.

VASÁRNAP

XXXIX. ÉVFOLYAM, 240. SZÁM.

Bornemisza és Debrecen

(In.) A debreceni ősi szellem már sokszor volt kokárdája a lúglangos politikának. Nem egyszer virult a liberalizmus kútárgomblyukában, de néhanapján a családi érdekek bekecsére is odatűzték, hogy bizonyos célokért korteskedjenek vele.

Ez az ősi szellem csak frázis. Akik használják, maguk sem tudják a jelentőségét. Nem is érthetik, hiszen a korteskedésben mindig kevés az igazság. Már pedig az ősi szellemet: Debrecen igazi lelkivilágát néhai Török István királyi tanácsosa, az erdélyi fejedelm viléz harcosa hangsúlyozta ki pregnáns szavakkal, amikor 1582-ben ezt íratta fel a debreceni városháza egyik ablaka fölé:

„Nihil veritate firmius, nihil mendacio
vanius,
Verbum Domini manet TS in aeternum!”

Az igazmondásnál nincsen tar-
tosabb, a hazugságnál semmi
sincs hibaváltozó, az Úr igéje
megmarad örökké!...

A debreceni nép nyíltságát, val-
lóságát, őszinte igazságszere-
telét ez a jelmondat magyarázza.
A „nihil veritate firmius” nem
holmi kortesszózat, nem is vá-
lasztási plakát, amit éjtszaka,
suttomban szoktak a házak falá-
ra ragasztani. Ezt Török István
úr fényes napsütésben, a debre-
ceni lélek világossága mellett,
örök jelmondatul vésette fel a
városház ablaka fölé.

Ime, tehát az ősi szellemről
csakis így lehet beszélni, még-
höz a büszkén és öntudatosan, a
lokalpatriotizmus tiszta lelkese-
désével, mert a mi ősi szellemünk
egyik legértékesebb vonása a ma-
gyar lélekharc tekintetén. Erős-
ségének nem az a fokmérője,
hogy itt, vagy ott mennyiszor em-
legetik, hanem hogy mit végzett,
mennyit alkotott s hogyan táplálta
erejével az egyetemes ma-
gyar kultúra lelkét.

Paptavától a Tisza-egyetemig
nagy a debreceni történelmet űlja,
de büszkén állíthatjuk, hogy az
az ősi szellem, mely ennek a vá-
rosnak életét évszázadokon ke-
resztül átítatta, a magyar histó-
riának mindenkor csodaszép ki-
sugárzása volt. Nemcsak amo-
lyan délibáb... sokkal több en-
nél: az érlelő napmeleg, örök
értékek forrászása. Magyar
mártírok ezreit, háborús hősokeket,
tudományt, kultúrát, magyar éle-
tet termelt ki ez a szellem. Benne
gyökerezik a cseri barátok lelke
és bellőle forrászik a prédiká-
torok magyarsága. Ebből pattant
ki Csokonai, a legtisztább gyö-
kerű nemzeti poézis. Innen szár-
nyalt fel Maróthy professzor
lángelméje, Fazekas nemzeti hu-
mora, Simonyi öbester elszánt-

Debrecen magyarsága lelkes ünnepléssel fogadta dr. Lázár Andor és Bornemisza Géza minisztereket

Ezrek jelentek meg a pályaudvaron — Társasvacsora a Katolikus
Otthonban és az Uri Casinóban

Ma lesz a NEP nagygyűlése az Arany Bikában

Dr. Lázár Andor igazságügymi-
niszter a Nemzeti Egység listájának
vezetője szombaton délelőtt a budap-
esti gyorsvonattal Debrecenbe ér-
kezett. Az igazságügyminiszter út-
ján elkísérte vitéz Marton Béla or-
szággyűlési képviselő, a Nemzeti
Egység országos főtitkára, aki azon-
ban nem szállt ki Debrecenben ha-
nem tovább folytatta útját országos
körútja kapcsán. A miniszterrel ismét
több országgyűlési képviselő érke-
zett Debrecenbe.

Az igazságügyminiszter fogadtatá-
sára a pályaudvaron megjelent báró
Vay László főispán, a Nemzeti Egy-
ség hatalmas küldöttsége dr. Balogh
Gyula vezetésével ott voltak továbbá
a város társadalmának reprezentáns
képviselői is. — A pályaudvari
lelkes fogadtatás után dr. Lázár An-
dor báró Vay László társaságában
autóra szállt és egyenesen a Hősök
temetőjébe hajtatott, ahol a Kőorosz-
lánt, a 48-as hősök emlékművét meg-
koszorúta és koszorút helyezett el
a Mauzóleumban is a világháború
debreceni hősi halottainak monumentá-
lis emlékesarnokában.

Az igazságügyminiszter czekkel a
szavakkal vette le koszorúját a két
hősi emlékműre:

— A magyar élet küzdelmeinek két
nagy emléke előtt állunk. Áldott le-
gyen a 48-as és a világháború hősei-
nek emléke, akik életüket áldozták
a hazáért.

Dr. Lázár Andor és kísérete
ezután a Kossuth-szoborhoz hajta-
tott, ahol a miniszter szintén koszo-
rút helyezett el.

— Boldog az a nemzet — mon-

sága s még annyi sok nemzeti ér-
ték. Ezt a szellemet tükrözi régi
kollégiumunk s a belőle kisar-
jadt egyetem. Ebben fürdik a cí-
visgárdák, a patricius kereskedő-
családok lelkivilága, de ebből
kelt életre az a sokévszázados,
historiai jelentőségű, ősi szel-
lemű Tisztes Ipar is, amelynek
legszebb dokumentumait a deb-
receni cseh-ládák őrzik.

Nem véletlen, hanem isteni
rendelés az, hogy a trianoni ver-
gődések között Debrecen ősi szel-
leme termelte ki azt a megújító,
nagy értékerőt, mely ebben a stí-
lusban akarja újjáteremtteni a

dotta. — ahol a jelen embere a múlt-
lak nagy embereit viszonyíthatja
tettéi. A jelen kis embere áhitattal
néz fel Kossuth nagyságához.

Az igazságügyminiszter délel-
báró Vay László főispánnal zártkörű
ebéden vett részt, délután pedig lá-
togatásokat tett a református kollé-
giumban, a piarista gimnáziumban és
az ügyvédi kamarában.

Lelkesen fogadta Debrecen Bornemisza Gézát

Bornemisza Géza iparügyi minis-
ter szombaton este a hat órás gyors-
vonattal dr. Marschall Ferenc föld-
művelésügyi államtitkár társaságában
Debrecenbe érkezett. Az iparügyi
miniszter fogadtatását Debrecen ipar-
rossága, a reformmemzedék és az
ifjúság impozáns keretek között ren-
dezte meg. A város társadalmának
minden rétegéből több ezren vonul-
tak ki a fogadtatáshoz s az állomás
peronjára valamint az első osztályú
váróterem zsúfolásig megtelt kö-
zönséggel.

A megjelent előkelőségek sorá-
ban ott voltak báró Vay László fő-
ispán, Réz István alispán, Zöld Jó-
zsef th. h. polgármester, dr. Uihelyi
Sándor üzletigazgató, Ruffy-Varga
Kélmán tejsőhízi tag, Karl János a
piarista gimnázium igazgatója Lám
Dezso főkapitány, ifj. Balogh István
földbíró, dr. tanyogi Szűcs Géza,
dr. Radó Rezső iparkamarai főtit-
kár, dr. rugonfalvi Kiss István egye-

Bornemisza Géza és Marschall Ferenc érkezése

Negyed hét órakor futott be a bu-
dapesti gyors, amelynek egyik első

magyar ipari életet, Magyarország
első iparügyi minisztere, a re-
formmemzedék reprezentánsa:
Bornemisza Géza — szintén deb-
receni ember. Itt élt, itt tanult,
ebben a szellemben nevelkedett.
Mi, debreceniek, kétszeresen tud-
juk, hogy a boldogabb életet for-
máló iparügyi reformok ügye jó
kezekben van. Bornemisza Géza,
aki gyermekkorában Debrecen
ősi szellemét szívta magába s
akinek rendkívüli tehetségét, tu-
dását, keresztvén-nemzeti meg-
győződését, a nagy magyar refor-
mok megoldására való elhivatott-
ságát az ősi szellemben dolgozó

temi tanár, dr. Galyássy János dr.
Pajor Győző és számos előkelőség.

Küldöttségek a fogadtatáson

Kivonultak az ünnepélyes fogad-
tatásra a MANSZ küldöttsége, a
Szent Erzsébet Nőegylet csoportja,
a Frontharcos Szövetség tiszti és
legénységi küldöttsége szép egyen-
ruhájukban, a hadirokkantak cso-
portja, az Iparoskör tagjai nagy
számban a debreceni reformmemze-
dek kiküldötteli, az egyetemi ifjúság
és a Turul Szövetség díszszázada, a
Magyar Jövő Szövetség dr. Szabó
Sándor vezetésével, az állástalan
diplomás ifjúság deputációja, vala-
mint a Helyi Vészt alkalmazottjai a
HÉV igazgatóságának vezetőivel.
Ott voltak azonkívül a Kereskedelmi
és Iparkamara tisztviselői.

Az állomás peronját és váróter-
meit így több mint háromezer főnyi
lelkes közönség szállotta meg s a
sorfal előtt a MÁV műhely zenekara
foglalt helyet.

osztályú kocsijából elsőnek Bornem-
isza Géza iparügyi miniszter szállott

piarista atyák, a debreceni lélek-
közösség névtelen hősei fejleszt-
tették ki, ezeket a célokat, ál-
lamférfiúi képességének lathave-
tésével, el is fogja érni a magyar.
Amikor ismét közzöltünk van,
a sablonos bókok s az építethon
ornansok üres szövegű helyett
ebben a szellemben köszöntjük
Bornemisza Gézát, mint a debre-
ceni ősi szellem egyik kimagasló
képviselőjét, aki ma is azt akarja
es azt is juttatja kifejezésre, ami
egykor a debreceni városházára
írtak fel: Nihil veritate firmius
— nincsen maradandóbb erő s
magyar igazságnál.

Vásároljon hétfőn

az alanti nagyon olcsó árakon KLEIN DIVATHÁZBAN

| | | | |
|--|--------|--|--------|
| Gyapjú szövet ruhára | P 1.40 | Cloqué selyem, divatszínekben | P 3.90 |
| Dupla széles szövet aljra vagy costümre | P 1.45 | Flamisol, divatszínekben | P 2.90 |
| Fekete télikabátszövet tiszta gyapjú, 140 cm. széles | P 7.50 | Pettyes fehérnemű selyem | P 1.50 |
| Kamgarn szövet férfi ruhára, divatmintákban | P 6.60 | Marocain, dupla széles nehéz minőség | P 2.60 |
| Paplanselyem | P 4.90 | Ruhadűflin, szintartó | P 1.98 |
| | | Pongyola flanel, kitűnő mosó | P —.98 |

Az őszi idény kabát-, ruhaszövet és selyemkülönlegességeit hatalmas választékban

rendkívül szolid árakon árusítom.

Mielőtt bárhol vásárol, tekintse meg divatanyagaimat vételkötelezettség nélkül.

ki. A perronon felzúgott a hatalmas éljen s a MÁV műhelytelepi zenekar a Himnuszot játszotta. Bornemisza Géza után Marschall Ferenc földmívelésügyi államtitkár és tasnádi Nagy András kultúzállamtitkár. A minisztert báró Vay László főispán üdvözlötte amint lelőtt a vasúti kocsiból s azután Bornemisza Géza végig ment a bizsletére kivonult küldöttsége és az egyetemi ifjúság sorfala előtt s mindegyik küldöttség vezetőjének jelentését meghallgatta. Az első osztályú váróteremben a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége részéről dr. Baesó Jenőné üdvözlötte meleg szavakkal a minisztert és gyönyörű virágcsokrot nyújtott át. — Hasonlóképpen virágcsokorral kedveskedett a miniszternek a Szent

Erzsébet Nőegylet nevében dr. Acház Imréné.

Az iparügyi miniszterrel együtt érkeztek Debrecenbe báró Urbán Gáspár, báró Voinich Miklós, vitéz árvátfalvi Nagy István és vitéz Bánásghy György országgyűlési képviselők.

Az első osztályú váróteremben zajlott fogadtatási ünnepség alatt a dohánygyári énekkar a Nemzeti Hírszövegű és hazafias dalokat adott elő. A közönség lelkes ovációi közben Bornemisza Géza báró Vay Lászlóval és Marschall Ferenc államtitkárral — Arany Bikában levő szállítására hivatott, majd este hét órakor a Katolikus Otthonban rendezett vacsorán vett részt.

Társasvacsera a Katolikus Otthonban

A Katolikus Otthonban este hét órai kezdettel nagyszabású társasvacserát rendezett Bornemisza Géza iparügyi miniszter tiszteletére, aki debreceni piarista diák volt, s mint ilyen felekezeti részt vett a katolikus létesítmények, így a Katolikus Otthon alapításában is. Az Otthon Kandia-utcai székházának udvarát ez alkalomból villanytranszparenszel ékesítették fel, amely piros—fehér—zöld égőkkel kivilágította Magyarországnak a Szent Koronával ékes címerét mutatta, alatta pedig fehér villanykörtekből ez a felírás volt olvasható: „Isten hozott!”

Percekig tartó éljenzés fogadta a Katolikus Otthon elé érkező Bornemisza Géza minisztert s a társasvacsera fényét nagyban emelte az a körülmény is, hogy azon az iparügyi miniszter társaságában megjelent dr. Lázár Andor igazságügyminiszter, Marschall Ferenc, Tasnádi Nagy András államtitkárok, báró Vay László főispán s még sok más előkelőség. Az illusztris vendégeket Kummergruber Emil kegyesrendi tanár fogadta, akinek köszönhető a társasvacsera kifogástalan megrendezése. A rendkívül izletes magyaros vacsora Köszlner vendéglős konyháját dicséri.

A közel kétszázterítékes vacsora asztalai a Katolikus Otthon mind a négy termét megtöltötték. A díszteremben foglaltak helyet Lázár és Bornemisza miniszterek, Marschall Ferenc, Tasnádi Nagy András államtitkárok, báró Vay László főispán, Kelemen Kornél OTT elnök, Mellau Márton apostoli kormányzó helynök, dr. Karl János piarista igazgató, Papp Gyula szentszéki tanácsos, dr. Ruffly Varga Kálmán felsőházi tag, dr. Ujhelyi Sándor, ill. Balogh István képviselőjelöltek, gróf Festetich Domokos, Makkai János, Árvátfalvy Nagy István, Megay-Meissner Károly,

báró Urbán Gáspár, Baross Gábor, vitéz Bánásghy György országgyűlési képviselők, R. Kiss István egyetemi tanár, Halász Miklós gazdasági főtanácsos, dr. Dereckassay István, dr. Hufiray József főorvosok, dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, Áberle Rajmund igazgató, Ábrahám András igazgató-főmérnök, Böszörményi Béla, Kovács Béla, Gájássy János, Goroye Lajos ügyvédek, Székely Adorján gyógyszerész, Faller Gusztáv főmérnök, Bohuss Károly postaigazgató, Piribauer Ferenc igazgató és még sok más előkelőség.

A vacsorán dr. Ruffly Varga Kálmán mint a kath. egyház világi elnöke köszöntötte a megjelent előkelőségeket. Hangsúlyozta, hogy ebben az otthonban munkában elfáradt magyarok szoktak pihenni és ezek a munkások mind hazafi, vallás-erkölcsi alapon állanak. Rámutatott arra, hogy Lázár igazságügyminiszter mindig számíthat a katolikusok támogatására, úgy őt, mint Bornemisza minisztert meleg szeretettel és tisztelettel üdvözlötte. A nagy tetszéssel fogadott szavak után Lázár Andor igazságügyminiszter ceket mondotta.

— Ebben a családi körben, ahol a testvérmagyarok vannak együtt, senkisémet vonhatja kétségbe, hogy a kormány céljait

keresztény erkölcsi alapon keresi. Ennek a keresztény nemzeti alapnak, szeretetnek, társadalmi szolidaritásnak egyik megalapozója volt a Katolikus Otthon. Kívánom, — fejezte be szavait — hogy áldott legyen ez az Otthon és teremjen gyümölcsöket a magyar haza javára.

Viharos tetszés honorálta Lázár miniszter beszédét. Majd a jelen voltak sürgetésére, zajos ováció közben, Bornemisza Géza emlékedett szólásra.

Ünnepi vacsora az Uri Casinóban

Este félkilenc órakor a debreceni Uri Casino rendezte meg szokásos évi szeszennyítő vacsoráját, amelyen megjelentek Lázár Andor, Bornemisza Géza miniszterek, Marschall Ferenc, Tasnádi Nagy András államtitkárok, báró Vay László főispán, újszintén azok az országgyűlési képviselők, akiknek névsorát a Katolikus Otthon vacsorájával kapcsolatban fentebb már közöltük. Az előkelőségeket Olchváry Zoltán kir. táblaelnök és lovag Berks Lajos igazgató fogadták. A vacsora a havgománvos szépségű keretek között zajlott le s vacsora végeztével Olchváry Zoltán kö-

— Boldog vagyok, hogy én is eljöhettek ebbe a kedves családi Otthonba, amelynek megalapozásában még gimnazista koromban résztvettem — mondotta. Másik ok, hogy felszólalok, az a sok kedves emlék, amely most ezen a vacsorán feléled. Itt látom egykori tanítómát, Piribauer Ferencet, hittantanáromat, Mellau Márton, akinek szentképeit még ma is imakönyvemben őrzöm, piarista tanárait: Viték Józsefet és Leszcinszky Kornélt, újszintén volt kedves iskola és osztálytársaimat.

— A Katolikus Otthont nagy feladat terheli, örülök, hogy ez az Otthon a magyar munkásságnak ad pihenést, mert legnemesebb cél a magyar munkást viszsza vezetni a magyar élet családi közösségébe. A magyar munkás rendkívül fogékony a nemzet vállalkozási eszméi iránt. Mint az iparügyek felelős vezetője kívánok önöknek jó munkát ennek a célnak elérésére.

Bornemisza Géza szavai óriási hatást váltottak ki a jelenvoltagekból. Végül Kelemen Kornél képviselő, az OTT elnöke mondott frappáns hatású beszédet, amelyben örömeinek adott kifejezést, hogy a debreceni Katolikus Otthonban reformátusok és katolikusok félnek egymás mellett magyar testvéri közösségben.

szöntötte a vendégeket meleg szavakkal.

Társasvacsera az Angol királynőben

Ma, vasárnap, este az Angol Királynő teremben társasvacserát rendez a debreceni Nemzeti Egység. A vacsorán fel fogják szólalni Balogh Gyula második városrészi elnök, dr. Lázár Andor igazságügyminiszter, Bornemisza Géza iparügyi miniszter, gróf Festetich Domokos, Baross Gábor országgyűlési képviselők, valamint dr. Tervey Tamás kormányfőtanácsos, a második városrészi kerületi elnöke. A vacsora iránt városzerzte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Gróf Festetich Domokos nyilatkozata a debreceni nyilaskeresztes mozgalom szükségtelességéről

Szombaton Debrecenbe érkezett gróf Festetich Domokos, a Nemzeti Egység pártjának fiatal és nagy tehetségű képviselője, aki itt részt vesz a NÉP vasárnapi agitációjában. A Debreceni Újság—Hajdúföld munkatársa felkereste a fiatal, nagy képességű reformképviselőt, akit megkérdezett a debreceni választás aktuális problémáira vonatkozólag.

— Ma Debrecenben a helyzet elég bonyolult — mondotta gróf Festetich Domokos, — mert rengeteg párt küzd egymással, amelynek céljait, elveit nehéz megállapítani. Örömmel látom, hogy a Nemzeti Egység szervezete Debrecenben a legnagyobb tömegeket öleli fel és pedig az ősz-

szes társadalmi osztályok összefogásával rangkülönbség nélkül.

— Ma mindenütt a keresztény nemzeti irányzat tör utat magának. Nem tagadom, sőt helyesnek tartom egy jó eljenzék létezését. Az ellenzéklet azonban csak akkor tartom komolyának, ha objektíve bírálja a kormányt.

— A debreceni nyilaskeresztes mozgalmat megértem ugyan, mert hiszen akadhatnak egyesek, akik a kormányt és a NÉP tempójával nem értenek egyet. Az a körülmény, hogy a NÉP tempója lassú, természetesen csak látszólagos lehet, mert hiszen a kormány már is annyi re-

— Székelési zavarok, vastagbélhurut, puffadtság, felelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűvizet a gyomor- és bélesatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Gyomor- és bélspecialisták a „Ferenc József” vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák.

NŐI HARISNYA

UJDONSÁGOK ÉRKEZTEK!

— HA RENDKÍVÜLT ÖHÁJT
ARBAN ÉS MINŐSÉGBEN —
NE MCLASSZA EL KIPRÓBÁLNI

Kardos László vászonüzlete

formát hozta a Ház elé, hogy az ellenzék álláspontja továbbra csak a bírálat lehet. Amit az ellenzék felőltenül követelt, azt a Nemzeti Egység és a Gömbös-kormány felelősen megvalósított. Ilyen körülmények között feleslegesnek tartom hogy a lényegtelen tempókülönbség miatt külön pártok alakuljanak és megbontsák a keresztény Nemzeti gondolatnak azt a hatalmas táborát, amelynek vezére vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök.

Impozáns lesz a mai népgyűlés

Bornemisza Géza ipari miniszter vasárnap délelőtt 11 órakor az Arany Bika dísztermében tartandó nagygyűlésen ismerteti a legaktuálisabb ipari és kereskedelmi problémákat. A gyűlést báró Vay László főispán nyitja meg, majd dr. Lázár Andor igazságügyminiszter és dr. Marschall Ferenc földművelésügyi államtitkár mondanak beszédet. Ezeket a beszédeket az Arany Bika előtti téren megfigyelők fogják közvetíteni.

A nagygyűlés után Bornemisza Géza és Lázár Andor miniszterek résztvesznek az Iparos körben fél 2 órakor tartandó társasbédén, melyre csaknem minden jegy elkel. Impozáns számban jelenik meg ezen az ebéden az iparos és kereskedő társadalom.

A Nemzeti Egység népgyűlései

A Nemzeti Egység Pártja vasárnap a következő helyeken tart népgyűléseket. Délelőtt 11 órakor a Sámsoni-úti 'Gazduram' eszarda udvarán, melyen beszédet fognak mondani Arvafalvy Nagy István országgyűlési képviselő és dr.

Jankó András ügyvéd. Délután 3 órakor a Téglyvetőben, Nagyszalonka 57. szám alatti ház udvarán, ahol felszólal Arvafalvy Nagy István országgyűlési képviselő és Ráthonyi Lajos ig. tanító, képviselőjelölt. Ugyancsak délután 3 órakor Ondódon a Vedres dűlői iskolánál lesz népgyűlés, amelynek szónoka Megay-Meissner Károly országgyűlési képviselő és Zöld László gazda. Délután 3 órakor lesz gyűlés a „Rózsabokor” vendéglő udvarán is, ahol több országgyűlési képviselő mond beszédet. Az ötödik gyűlés pedig délután fél 5 órakor lesz Nyulason, a Hollós-utca déli végén, Csordás János udvarán, ahol Arvafalvy Nagy István képviselő és Ráthonyi Lajos ig. tanító, képviselőjelölt fognak beszédet mondani.

A Nemzeti Egység Pártja vasárnap a Nyilastelepen is nagygyűlést tart, délután 3 órakor, a Fancsovics-utca 1. szám alatti vendéglőben, melyen megvívó-beszédet mond báró Vay László főispán. A gyűlésen fel fog szólni több országgyűlési képviselőn kívül dr. Lázár Andor igazságügyminiszter, képviselőjelölt is.

Belépőjegyek a vasárnap délelőtti népgyűlésre

A vasárnapi népgyűlésre, amelyen Bornemisza és Lázár miniszterek beszélni fognak, csak jegyekkel lehet belépni. A Nemzeti Egység központi irodája kiállította a jegyeket és azok ott igényelhetők. Teljesen díjmentesen minden választó megkaphatja a jegvet.

Ebéd az Iparoskörben

Vasárnap délelőtt fél 2 órakor az Iparoskör Simonfy-utcai dísztermében nagyszabású ebédet rendez miniszterének, Bornemisza Gézának tiszteletére. Az ebéden Bornemisza Géza és Lázár Andor miniszterekkel és báró Vay László főispánnal kívül megjelennek a nagygyűlésre lejtött országgyűlési képviselők teljes számában.

Festetichék nagygyűlése a Bikában

Szombaton este hétórai kezdettel mintegy hatszáz ember előtt tartotta meg programbeszédét gróf Festetich Sándor, a nyilaskeresztesek vezére. A gyűlésre a rend fenntartása céljából egy szakasz rendőri különítmény jelent meg. A nagygyűlést Bíró Géza, a párt egyik vezére nyitotta meg s miután félig elimádkozta a Nemzeti Hiszekegyvet, dr. Szentpály Kálmán emelkedett szólásra, utána pedig gróf Festetich Sándor mondotta el programbeszédét. Kifogásolta a Gömbös kormány egyes ténykedéseit, de végeredményben az volt levezényelt, hogy Festetich programjában nem tudott olyan újítást felhozni, amely nem volna benne vitéz Gömbös Gyula kormányának célkitűzéseiben. Különös hatást tett, amikor Festetich az envingi mandátumáról történt lemondását fejtette. A kérdés körül igen sokat beszélt, 1200 frázist dobott a hangszórókba,

KALODONT mai jó tanácsa: Vigyázzon fogainak belső oldalára is!



Fogainak ne csak külső részét, hanem okvetlenül belső felületüket is tisztítsa, mert főleg a fogak mögött fészkel a veszedelmes fogkő, mely gyakran súlyos fogbetegségeket okoz.

KALODONT FOGKŐ ELLEN

csak pontosan azt nem mondotta el, hogy miért mondott hál le envingi mandátumáról. Utána Balogh István beszélt és a nagygyűlés ezzel véget is ért. A résztvevők mást kaptak, mint amit ígértek.

Gyűlést tartottak a kaszákereztesek

A kaszákereztesek akik nagy meglepetésre 10.000 ajánlást nyújtottak be, szombaton délután népgyűlést tartottak a Korona nagytermében. A nagyszámú ajánló úgy látszik nem érdeklődött a gyűlés iránt, mert azon mindössze kétszázan jelentek meg. Ezek közül legalább százötvenen vidéki, déva-

ványai földművesek és rohamosztágosok voltak. Néhányan eljöttek a Téglyvető tájékaról is. A gyűlés három órára volt hirdelve de a „Vezér” és kísérete csak háromnegyed négy órakor érkeztek meg. A felvett dévaványai rohamosztág ezután egy naiv indulóskát énekelt el, majd több felolvasás kezdődött. Felolvasták Bösörmény üzenetét a debreceni választókhöz, valamint a pártvezér világmegváltó húsz pontját. Közben egy részeges üzvevénydíjoltet, aki többször közbeszólt, a kaszák kereszties rendezők formalisan kidohtak és eltávolítottak egy zsidó titelenberl is akit ezután előállítottak a rendőrségen. Végül Bösörmény Zolán beszélt. — A gyűlésen egyéb baj nem történt.

Anglia ismét megkezdte a magyar zsirvásárlást

A kedden kezdődő magyar-német gazdasági tárgyalások kimetetele iránt különösen az állattenyésztés és a húspár érdekli. Németország tudvalevőleg 40.000 darab hasított sertést kötött le nálunk, amelyből a mai napig több, mint 20.000 darabot már leszállítottunk, a kiszállítási tervezetet úgy állapították meg, hogy november közepéig a teljes 40.000 darabos kontingens jut át a német határon. Ennélfogva a magyar kiviteli cégek újabb előkészületekbe fogtak, mivel azt a felvilágosítást kapták, hogy Németország további 40.000-50.000 darab magyar sertést szeretne a jövő héten lekötöni.

A magyar zsirpiac komoly események előtt áll, mindenekelőtt Anglia ismét megkezdte a magyar zsir átvételét és az utolsó napok folvamán 15 vagonot kötött le. Az utolsó napokban váratlanul érdeklődők jelentek meg a zsirpiacra, akik nyíltan hangoztatták, hogy angol számlára akarnak nálunk zsirt vásárolni. Kijelentéseikből kiderült az is, hogy felfedezték a magyar zsir kiváló minőségét. Ha nem is teljesen fehér a magyar áru, de a magyar sült zsirnak olyan értéke van az átolvasztás céljára, hogy a holland és az angol piac állandóan fogja vásárolni.

Ha 2-lámpás rádiót akar

olyat válasszon

amellyel

1. zavartalanul hallhatja a beszédet is,
2. jól vehet költői állomásokot,
3. hallgathat rövidhullámú, mósori is,
4. amelynek dynamikája hangszórója van.

ORION RÁDIÓT

Kapható minden ORION rádiókereskedőnél

Főlerakat: SOLTESZ Kálv'n-tér 2.

Fenti készüléket kívánatra bemutatja **Meteor csillárgyár Rt.** Plac-utca 9. szám.

Fenti rádiók kaphatók a Debreceni **Uvegkereskedelmi R. T.-nál** Kossuth-utca 3. sz.

Egyik pengő a másik után

hull a takarékpérselybe ott, ahol valódi: Franek: kávépotlékkal isziett Kneipp: malatakávé a valódi Franek: kávépotlékkal isziett, izletes, kiadó.

Megnagyobbított világvárosi áruházunkat

különleges készítményű ruhák tömegével szereltük fel.

Mindenkinek érdeke

hogyan borkabát, városi- és lengyelbunda, átmeneti kabát, szőrmés bekecs, öltöny, nadrág, gyermekruha bevásárlásakor, vételkötelezettség nélkül győződjön meg most bevezetett

legolcsóbb szabott árainkról

ELSŐRENDEŐ AMERIKAI ŰRISZABÓSÁG!

53 ÉVE FOGALOM ÉS GARANCIA!

Grünfeld Adolf és Társa

FÉRFI- ÉS FIÚRUHA NAGYÁRUHÁZÁBAN Kistemplom mellett

Óriási harci készülődés Abesszíniában

Csökken a világháború veszélye — Titulescu dühös támadása Magyarországra ellen

Az abesszín támadási tervéről a „Matin” azt a hírt kapta, hogy az abesszín hadvezetőség az olaszok északi offenzíváját délen azzal akarja ellensúlyozni, hogy benyomul Olasz-Szomáli tartományba, el akarja érni Dolót és Mogadisciót s ebből a célból ke- rek 10.000 főnyi haderő megy délre. Mulugeta abesszín hadügy- miniszter pedig 200.000 harcossal

sírel a tigris front megerősítésére. Olyan hírek terjedtek el, hogy Ras Szejum is készül átpártolni az olaszokhoz.

A „Journal”-nak jelentik Hararból, hogy az olasz haderők ott elterjedt hírek szerint már csak 30 kilométer távolságban Makalától, amelyhez északnyugat felől erőltetett meneteléssel sietnek.

szédben agitált a rendelkezés mel- lett, míg a lengyel, svájci és spanyol megbízott a mérsékelt méltányosság és megértés állás- pontjára helyezkedett. Titulescut szenvedélye annyira elragadta, hogy beszéde a bizottsági tagok nagy meglepetésére, nem volt egyéb, mint Magyarország elleni vádbeszéd s követelte a büntető szankciók alkalmazását.

Komarnitzky lengyel megbízott nem hagyta szó nélkül Titulescu szenvedélyes beszédét s hangsúlyozta, hogy a szankciókhoz hozzá nem járuló államokat, nem szabad büntetni. Motta svájci megbízott hangsúlyozta, hogy a három állam különleges helyzetét meg kell érteni s méltányosan kell velük bánni. — Madariaga spanyol kiküldött hangsúlyozta, hogy a bizottság nem bírói fórum, tehát ítéletet nem mondhat. Ausztria és Magyarország állásfoglalása az alaki jog szempontjából megítélhetetlen. Vezessen hennünket — mondotta — a béketűrés és a mérséklet. Tárgyalni kell a szóbanforgó három állammal, jobb belátásra kell őket hozni és közeli- leni kell álláspontjukat a mi álláspontunkhoz.

E három mérsékelt hangú be- szédre Titulescu ingerülten, szinte gorombán válaszolt. Litvinov lel- kesen támogatta Titulescut, Eden és a délafrikai delegátus csatlako- zott az indítványhoz. A bizottság ezután elfogadta a francia Cou- londer módosításával újra for- mulázott határozati indítványnak azt a vitalított pontját, amely az eredeti Titulescu-féle szövegezés- nél jóval mérsékeltebb.

Baldwin: Anglia nem gondol háborúra

London, október 19. Baldwin miniszterelnök Vor- cesterben mondott beszédében a következőket jelentette ki az an- gol—olasz félreértésről: Ez a viszály nem angol—olasz

viszály, hanem Olaszország vi- szálya a Népszövetséggel. Anglia nem tett és nem fog tenni semmi- féle elszigetelt lépést. A Népszö- vetség célja a béke és nem a há- ború és a háború utolsó dolog, amire az angol nem gondol. A cél, amelyre törekszünk, a béke, és ezt a célt a Népszövetségbe tartozó valamennyi nemzettel együtt keressük. Egyetlen lépés- sel sem előzzük őket meg és nem maradunk mögöttük, s egyetlen lépést sem teszünk, amely nem áll a legteljesebb összhangban azokkal, akik velünk együtt dol- goznak.

Magyarország tönkre jutna, ha csatlakozna a szankciós határozatokhoz

Az összeegyeztető értekezlet nyil- vános ülést szombat este félnyolc- kor nyitották meg. Az értekezlet ezután tárgyalás alá vette az olasz áruk behozatali tilalmáról szól. 3. számú határozati javaslatot. Nickl Alfréd rendkívüli követ s meghatal- mazott miniszter Magyarország ne- vében emlékedett szövegre.

Mindenekelőtt leszögezte hogy Magyarország állásfoglalása ismeret- tes. Következésképpen a magyar kül- döntés tartózkodik attól, hogy meg- szavazza azokat az indítványokat, amelyekel a megtorló intézkedés tárgyában előterjesztenek. Szüksé- gesnek tartom — mondotta, — hogy a magyar kormány nevében kijel- lentsem a következőket: Magyaror- szági magatartásával semmiképpen sem kívánja újítást állni a Népszöve- tés akciójának, vagy magának ha- talmi előnyöket szerezni és nem akarja azt sem, hogy a rendellenes körülmények kihasználásával a meg- szokott kereteken túlmenően kiter- jessze Olaszország felé irányuló ke- reskedelmi sem pedig azt, hogy közvetítő szerepet játszon megke- rülülő kereskedelmi műveletekben Olaszország és bármely harmadik állam között.

A statisztikai adatok tanúsága szer- int Olaszország Magyarország egyik legjobb felvevő piaca. Meg- szűnnetni az olasz behozatalt Ma- gyarországra felé, egyenlő volna azzal, hogy megfosztják a magyar gazdar- községet terményeinek ellenérté- kétől, amely terményeket pedig ál- landóan kénytelen Olaszország felé exportálni. A Magyarország felé irányuló olasz kivitel megszüntetése a magyar gazdasági terményárak zuhanását jelentené, mert a ter- ményárak mai színvonalát csak a római egyezmény segítségével le- hetett elérni. Ha egyszer Magyaror- szági elveszítene az értékes olasz piacot akkor a jelenlegi késhegyre menő verseny idejében nem tudná többé azt visszanyerni. Ezért pedig senki sem kárpolitná Magyarorszá- got.

Olcsó sirkő eladás!

Erdőbényei fekete andesit sirkő leraka- tunkból módunk van húsz mint a darabot propaganda céljából még működés is ol- csóbban — darabonként már 10 pengős árban — is eladni.

Debreceni Műkögyár Rt. Föld-utca 2.

Negyedmillió abesszín támadásra készül Adua ellen

London, október 19. A „Daily Mail” úgy értesül Addis Abebából, hogy félmillió főnyi abesszín haderő ellentáma- dásra készül. 250.000 főnyi sereg már az Adua közelében fekvő hegyvidékre érkezett, ahová me- gerősítéseket várnak. Kassa her- ceg nyugatról tart Adua felé 75.000 emberrel.

A lap másik haditudósítója Mo-

1.200.000 olasz áll fegyverben

Róma, október 19. Hivatalosan jelentik, hogy az 1911—12—13 évi korosztályba tartozó katonák behívása befeje- ződött és mostmár a rövidített szolgálai időre kötelezettek is fegyverben állanak. Az 1911—12 —13 és 1914 évi korosztályok szolgálatot teljesítő legénysége nem megy tartós szabadságra, az 1915 évi korosztály behívására

gadiccióból jelenti, hogy Grazi- ani tábornok, a szomáli olasz hadsereg parancsnoka, az abesz- zín csapatösszevonások hírére nagy megerősítéseket kapott tüzérségben, harcokosokban és repülőgépekben. Személyesen be- utazta az egész vidéket s a benn- szülöttek mindenütt nagy lelkesé- déssel fogadták. Számos törzsfő hűséget esküdött az olaszoknak.

pedig megtörténtek az előkészü- letek. Ezáltal Olaszországnak je- lenleg 1.200.000 embere áll fegy- verben.

Titulescu dühös táma- dása Magyarországra ellen

Genf, október 19.

A 18-as bizottság szombat dél- utáni folytatólagos ülésén a köl- csönös támogatás kérdésével fog- lalkozó bizottság vitaanyaga alap- ján kidolgozott határozati javas- latot vette tárgyalás alá.

Igen élénk vita fejlődött ki a határozati javaslat következő pontja felett, amely szerint min- den rendelkezésre álló eszközzel le kell csökkenteni a szankciók- hoz hozzá nem járuló államok- nak, tehát Ausztriának és Ma- gyarországnak és Albániának Olaszországba irányuló áruszállí- tását. Titulescu szenvedélyes be-

TÜZIFÁT, SZENET

csak

Prohászka és Tsa-nál

v á s á r o l j o n

Bethlen-utca 44.

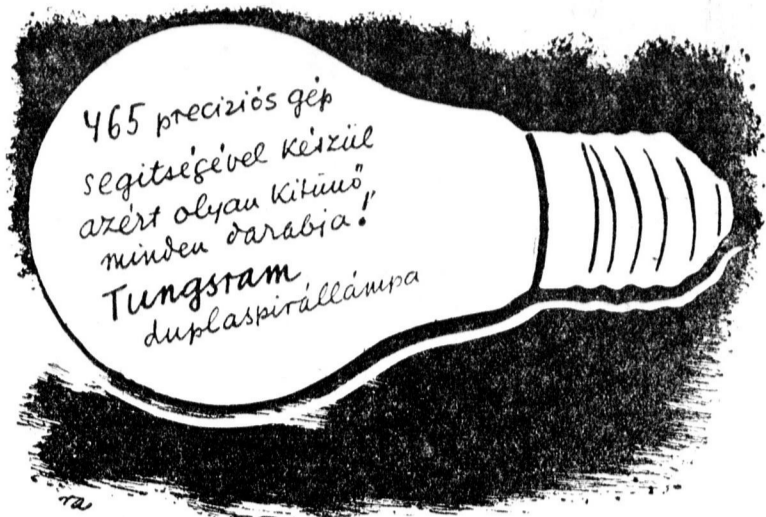
Eötvös-utca 18.

Telefonszám: 11-61.

Az egyeki tömegszerencsétlenség újabb részletei

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Részletesen beszámolt a Debreczeni Ujság-Haidúföld arról a tömegszerencsétlenségről, amely pár nappal ezelőtt történt Egyek község határában. Csikós Istvánné vásári mutatványos léttárgy családjával együtt két lovas szekérral elindult Tiszafüredre! Egyekre. — A hajnali órákban a szekér mind a nyolc utasa elaludt és a lovak nyugodtan húzták át a szekeret Egyek határában a vasúti sínekre. A fűzesabonyi vonal vezetője a kanyarnál észrevette a lassan haladó szekeret és percekön keresztül fűtyölt a mozdony, de a szekér nyolc utasa Csikós Istvánnéval együtt, aki a lovakat hajította

mélyen aludt. A következő pillanatban a vonat derékba kapta el a szekeret és Csikósné olyan szerencsétlenül esett le, hogy a kerek alá került, amelyek teljesen összeroncsolódtak. A két ló szerencsésen átjutott a sínekre, de a szekér darabokra tört és az utasok közül hárman súlyosan megsebesültek. Csikósné pedig meghalt. Kiszemelt a mutatványos két cirkszi kutya is. Dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró dr. Orsós professzorral kiszállt a helyszínre. A vizsgálóbíró elrendelte a nyomozást annak megállapítására hogy a halálos szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.



Elégett egy olasz gőzös

A 13.000 tonnás *Ausonia* tengelyjárón reggel 9 órakor tűz ütött ki éppen akkor, amikor a hajó a kikötés előtt az egészségügyi formáságoknak tett eleget az alexandriai kikötőben. A két robbanás közvetlen egymásután történt a gőpházban. A robbanás robaja nagy pánikot okozott az utasok között. A helyi hatóságok rögtön megkezdtek az utasok mentését. Shrophire, Valaint, Queen, Elisabeth, Revenge páncélos hajók elküldték mentőcsónakjaikat a széknek segítségével sikerült az összes utasokat a 250 fős legénységet megmenteni. A robbanásnak több áldozata volt, egy futó meghalt, 2 máltróz súlyosan megsebesült. A gőzös valóságos úszkalmazzá vált. A hatóságok elrendelték a hajó elsüllyesztését.

Ma nyílik meg a bélyegkiállítás

A Debreczeni Bélyeggyűjtők Egyesülete alakulásának 10 éves emlékére ma ésh olnap rendezi meg a Déri múzeumban jubiláris kiállítást. A kiállításon nem egy már díjat nyert bélyeggyűjtemény állítanak ki. — Nagy érdeklődésre tarthat számot a német és olasz kis államok komplement bélyeggyűjteménye, több magyar speciális gyűjtemény, egy 15.000 darabból álló európai, valamint Csehország, Hollandia, Jugoszlávia, Románia, Svájc, Oroszország stb. stb. államok bélyegei Magyarországon eddigi alkalmi, propaganda és első járatok emlékei repülései, egy nagy repülő bélyeggyűjtemény. — Magyarország posta befizető, nyugatmagyarországi és az úgynevezett halálfejes bélyegek, alkalmi bélyegek és betűzők Magyarországon történelmi nagyjai arcképei, a világháború képekben stb., stb.

Szépén sikerült az alkalmi bélyegek, melyek négyféle rajzban, öt féle színben darabonként 5 fillérről kaphatók. Ezek után már külföldről is érdeklődtek. Tartalmas a 40 oldalas emlékkönyv is, melynek 50 filléres megváltása ellenében lehet a kiállítást megnézni. Diákok 20 fillért fizetnek s emlékbélyeget kapnak érte.

Díjazásra egyesületi aranyozott, ezüstözött és bronz plakét valamint magánosok által felajánlott ezüst és bronz plakét áll rendelkezésre. A díjakon kívül minden kiállító G. Szabó Kálmán egy fametszett oklevelét kapja. Lesz bélyegvásár, kapható bélyegalbum is.

Ünnepi megnyitó délelőtt 9 órakor.

Hatvanezer ajánlást nyújtottak be a debreceni pártok

Az ellenzék frivol játéka — A kaszás keresztetek voltak a legmerészebbek mert 10.000 „ajánlást” adtak be

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Szombaton reggel kilenc órától kezdve déli fél egy óráig lehetett benyújtani a debreceni országgyűlési képviselőválasztáson résztvevő pártoknak ajánlási íveket. A városháza polgármesteri iktári szobájában dr. Oláh Lajos táblai tanácselnök, választási biztosi pontosan reggel kilenc órákor megjelent és elsőnek a szociáldemokrata párt megbízottjai jelentkeztek. Török Gábor, Sonnen-virt Lajos és Kovács János nyújtották át a választási biztosiak a szociáldemokrata párt ajánlási íveit, — amely 7176 aláírást tartalmazott. — Utánuk a Független Kisgazda párt részéről Stankay F. Béla 7795 ajánlást adott be, majd a kaszások keresztetek egész külön osztaggal vonultak fel a városháza folyosóján felsorakozott kortesapattból kivált öt kaszások keresztetek párttitkár és pont-

osan tízezer ajánlást nyújtott át a választási biztosiak.

Később a nyilaskeresztetek pártja nevében dr. Szentpály Kálmán és Boglyas János 9803 aláírást adtak át ajánlási íveiken a választási biztosiak, míg a Nagy Vince párt részéről dr. Hegedűs Lóránt és Béber László 9573 aláírást tettek le a választási biztosiak asztalára.

Fél 12 óra tájban megjelent a Nemzeti Egység pártjának igazgatója Sós Kálmán és dr. Árvay Nándor, akik a Nemzeti Egység listájával — 15.600 precízen ellenőrzött és átvizsgált aláírást adtak át dr. Oláh Lajos választási biztosiak.

Nyilvánvaló hogy az öt ellenzéki frakció ajánlásainak túlnyomó része megbízhatatlan és alig tekinthető komoly ajánlásnak, hiszen a város összes választópolgáraink száma 41.000 de ha a múlt választáson leszavazot-

takat vesszük figyelembe, harminckétezerrel több tiszta ajánlás aligha volt gyűjtendő Debrecenben. Ezzel szemben a benyújtott ajánlások száma meghaladja az ötvenkilencezret, tehát közel kétszeresét nyújtották be a ténylegesen meglévő ajánlásoknak. Az ellenzéki frakcióknak ez a frivol játék az ajánlások produkálásával nehéz feladat elé állítja a választási biztosiakat, akik a város által rendelkezésre bocsátott segéderekkel szombaton délben már megkezdtek a közgyűlési teremben az ajánlások felülvizsgálását. Ez az aktus dr. Oláh Lajos választási biztosi vezetésével teljesen zárt ajtó mögött folyik le s a pártok megbízottjai csak vasárnap este fogják értesíteni arról hogy milyen eredménnyel végződött az ajánlások felül bírálása és kiket utasítanak az ajánlások pótlására.

Kreiker Aladár orvosprofesszor vitaelőadást tartott az orvosi rend válságáról

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Az orvostársadalom nagy érdeklődése közepette folyt le tegnap este az orvosklubban Kreiker Aladár orvosprofesszor szeszonyító vita előadása az orvosi rend válságának mélyebb okairól.

Az illusztris előadó szerint új rend van kialakulóban: az egészségvédelemnek, a betegellátásnak s ezzel kapcsolatban az orvosoknak, vagy helyesebben az orvoslásnak új rendje, amelyet röviden úgy fejezhetünk ki, hogy az orvostudomány, amely a múltban egyes kiváltságosok hivatottak birtokában volt, az egész emberiség közönségévé és élet-szükségletévé válik. Ez szükségszerűen maga után vonja az orvosi segítségnyújtás fokozatos olcsóbbodását. Az orvosi munkadíjának leibbszorításában a köznek több körülmény jött segítségére. Ilyen, hogy az orvosi segítség anyagi ellenszól-

gáltatásért történt s mégsem vált adásvételi cikké.

Az orvos fővőjének sorsát rajta kívül és feltehető erőket intézik. Ez azonban nem valamely önkényes földi hatalmasság, hanem az emberi nem fajtentartási ösztönének egyik alapja, amely nincs és nem is lehet lekintettel az orvosra.

Csak a legyőzött államokban van orvosnyomor

A vita megindítója dr. Hüttl Tivadar professzor, az orvosszövetség elnöke volt. Szerinte a gyógyítás nem elemibb szükséglet, mint régebben hiszen már a primitív népeknél is meg volt. A sebészet sem fejlődött volna ki, ha nem lett volna szükség rá. Az orvos iránti bizalom sem másodrendű kérdés, ezt bizonyítja a mindennapi gyakorlat is. Az orvosnyomor nem világielenség, csak

a legyőzött államokban van meg, a győztes államokban ma is ismeretlen fogalom. Nem tartja sóvárnak a fővőt, mert a gazdasági viszonyok javulása feltétlenül magával hozza az orvostársadalom anyagi fellendülését is. A magánorvosokra mindig szükség lesz s a készülő kamara nem fogja megengedni az orvosok kiszármányolását. A közönségnek pedig a magánbetegbiztosítás fogja lehetővé tenni a szabadorvosválasztást.

Miért olcsó az orvosi munka

Pauchly Géza statisztikai adatokkal igazolta hogy a fővő orvósának a preventív munka lesz feladata s ebben minden orvos egyformán kiveszi a részét. Zemplényi Vilmos szerint az orvosi munka azért vált olyan hihetetlenül olcsóvá, mert a kereslet és a kínálat szerint alakul ez is s mivel a sok biztosító intézet miatt könnyen hozzáférhetővé vált, szükségszerűleg olcsóbbá is lett. Ez nem volna baj, ha a tehetősek is nem kívánnák az ingyen orvosi munkát.

Jánossy Gyula szerint helyesebb a társadalom válságáról, mint az orvosokról beszélni. Nem helyes az, hogy az orvosnak a betegségekkel kell élnie hanem annak megakadályozását kellene tartalmazni.

Weszecki Zoltán megemlítette, hogy Jáva szigetén hat osztályra van felosztva a közönség orvosi szempontból a szegénytől a dúsgazdagig s nem fordul elő, hogy valaki is más osztályt vallana, mint amelyikbe sorozva van.

Rádió — Gramofon — Lemez — Forszívó

K Ö L C S Ö N Z E S

SOLT, Z, Kávin-tér 2. Tel. 12-59.

Sertés fej és láb a Vidoni szalámgyár Monti ezredes-utcai üzletében ismét kapható

Dr. Láng Sándor szerint a betegek mindég az orvosban fognak bízni s nem az orvostudományban. A magánpraxis ott nagy, ahol jó mód-ban élnek az emberek.

Órsós Jenő és Bruner Lajos fel-szólalása után Kreiker professzor reflektált a hozzászólásokra s abban összegezte a vita egész anyagát, hogy válság van és lesz de mindenkinek tudomásul kell vennie, hogy a biza-lomhozta beteget nem az orvostudo-mány, hanem az orvos maga gyó-gyítja.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órákor dr. F. Papp Kálmán, délután 3 órákor Szentes László. Kistemplomban délelőtt 9 órákor Uray Sándor, 11 órákor Kálmár Lajos, délután 5 órákor Görömhey Zoltán. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor Péter János, délután 3 órákor dr. Farkas Ignác. Árpád-téren délelőtt 10 órákor Pókos Ferenc, délután 3 órákor Márk Kálmán, Ispolyiban délelőtt 10 órákor Baczó Balázs, délután 3 órákor Kulcsár Dezső. Homokkerten délelőtt 10 órákor Vitéz Szabó Endre, délután 3 órákor Kovács József. Ke-rekes-télepen délelőtt 10 órákor Kovács József, délután 3 órákor Cseh Andor. Wölffkatelepen délután 3 órákor Jánosy Imre h. Nyilastelepen délután 3 órákor Papp Imre. Csapókerthben délelőtt 10 órákor Göröm-hey Zoltán, délután 3 órákor Hegyi József h. Nyulakon délelőtt 10 órákor Fábó Zsigmond h. Palazon délelőtt 11 órákor Sándor, Szegényházban délelőtt 10 órákor Szentes László. Tóglavetőben délután 3 órákor Kovács Árpád. Egyeken délután 3 órákor Nagy Dezső. Belsőháton délelőtt 8 órákor Nagy Dezső. Dombostanyán délelőtt 8 órákor Mezey Béla. Ehesen délelőtt 11 órákor Magyar Bertalan. Nagyhegyesen délelőtt 10 órákor Hóász András. Díszegyházban délelőtt 11 órákor Kántor József. Téglaerkerten délután 3 órákor Birinyi János. Óhat-Telek-házban délelőtt 10 órákor Nagy Dezső. Fél 12 órákor Nagytemplomban 12-vente istentisztelet: Sipos Imre. Kos-suth-utcai templomban délelőtt fél 9 órákor ifjúsági istentisztelet: Magyar Bertalan.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmisserend. Délelőtt fél 10 óras szentmise Beothy György apát, egyházmegyei íródelegá-tó mutatója be. A szentmiszéd-4 mendia Tóth István káplán. Az Augustus-szafarjumban miszák Plam József káplán. A Csapókerthben Kummerguber Emil, a Nyilastelepen Szabó Imre püspöki tanácsos, a Ho-mokkerten Rasovszky Kálmán. Haj-dúsámsban Novák Gyula káplán.

A gör. szerb. róm. kath. templomban

regge, 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákmissa, 9 órákor katonamissa, 10 órákor nagy szentmise, a szentmise-4 det Papp Gyula szentmiszéri tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órákor az egyetemi halhatók ünnepélyes Veni Sancteja. Délután fél 4 órákor rózsafüzérájtatóság, 4 órákor vecsernye-utána szentmise és szentségimádás.

Az evangélikus templomban

vasárnap délelőtt 9 órákor ifjúsági istentisztelet liturgiával, felhirdetéssel. Predikál Labossa Lajos hitoktató. Délelőtt 10 órákor és este 6 órákor gyülekezeti istentisztelet igehirdetéssel. Predikál Pass László alesperes.

**Olcsó szerszámok
lombfűrész készletek,
deszkák**

TOTH GYULA VASÜZLETÉBEN

Az országos testnevelési tanács elnöke megtekintette a debreceni sportintézményeket

(A Debreczeni Ujság tudósítójától) Szombaton délelben dr. Lázár Andor igazságügyminiszter társaságában Debrecenbe érkezett Kelemen Kornél országgyűlési képviselő, az országos testnevelési tanács elnöke. A magyar sportügyek legfőbb irányítója a délután folyamán Zöld József lb. h. polgármester és dr. Mil-leker Rezső egyetemi tanár, a debreceni idegenforgalmi hivatal elnökeinek társaságában megtekintette Debrecen város nevezetességeit, közintézményeit és al elsősorban a testnevelés céljait szolgáló létesít-ményeket.

Kelemen Kornél dr. mindenképp az egyetem központi épületét lekín-

tette meg és ott látogatást tett dr. Benedek László rektornál majd a klinikákat szemlélte meg és meglátogatta az egyetem női tornász csapatát, amely éppen tréninget tartott. Kint volt az OTT elnöke a DEAC sport telepén is, majd a városi strandfürdő telepét és a fedett uszodát nézte meg s utána további során a stadiont és a közletemő ravatalozó épületeit látogatott el. A testnevelési tanács elnöke a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozott a debreceni sportintézményekről és hangsúlyozta, hogy a debreceni testnevelés és sportfejlesztés érdekében mindent meg fog tenni.

Húszezer főiskolai bajtárs alkotó munkáját mutatták be a miniszterelnöknek

a Turul Szövetség népegészségügyi kiállításán

Budapest, október 19.

Szombaton délelőtt nyitotta meg vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök a városligeti Iparcsarnokban a Turul Szövetség népegészségügyi kiállítását. A miniszterelnök Antal István igazságügyi államtitkár sajtótájékoztató társaságában érkezett. A Turul Szövetség szavalókörű a szavall egy verset; majd Végváry József országgyűlési képviselő, a szövetség fővezére üdvözölte a miniszterelnököt. Hangzottatta, hogy 20.000 egyetemi és főiskolai bajtárs izzó, letelevőző lelkének alkotó munkáit hozták a miniszterelnök és a magyar közvélemény ítélete elé. A most megkezdett munkát a jövőben eredményesen akarják folytatni az egészséges Magyarországért.

Gömbös Gyula miniszterelnök válszában főbbek között ezeket mondta:

— A népegészségügy azok közé a kérdések közé tartozik, amelyek részleteikben el voltak hanyagolva. A kormány elhatározta hogy a népegészségügyi törekvések összpontosítását igyekszik elősegíteni, hogy az

államnak az irányításban nagyobb szerepe legyen.

— Az Alföldön ma is nagy területek vannak, amelyekre a népegészségügyi kérdések teljesen el vannak hanyagolva. Nem foglalkozunk eléggé néphigiénával. Meg vagyunk győződve arról, hogy a belügyminiszter úr, az orvosi társadalom és a hatóságok a legnagyobb készséggel karolják fel a népegészségügyet, mert a népet istápolni annyi mint sok-szorosítani a magyar erőket. Minden magyarra szükség van. Elsősorban a csecsemőkérdést kell megoldani, mert erre a nemzetre még nagy feladatok várnak. Gyorsan, szervesen kell eljárni. Örülök, hogy az ifjúság vette kezébe ezt a fontos problémát. Az az ifjúság, amely ilyenekkel jár-dódik, méltó arra hogy az országban maiban vezető szerepet vegyen. Hálás vagyok a főiskolai ifjúságnak azért, hogy a gyűlések, tüntetések, negatív események helyett a pozitív magyar szellemet ápolja.

Nagy elhírességgel fogadták a miniszterelnök beszédét. Az előkelő közönség a miniszterelnökkel az élen megtekintette a kiállítást.

Társasulazás a berlini világbajnoki versenyekre

Az Országos Magyar Ifjúsági Társadalmi Egyesület (OMITE) jövő évi berlini világbajnoki versenyekre külön ifjúsági, vegyes felnőtt és hölgy csoportokat szervez, amelyre máris oly sokan jelentkeztek, hogy a jelentkezéseket a 160.—, illetve 240.— pengős részvételi díj mellett le kell zárni. Erthető is a nagyszámú jelentkezés, mert a részvételi összegben bentfoglalásba az utiköltségek gyorsvonat III osztályon oda Pozsony, Prága és Drezdán át, vissza Breslau, Odellergén keresztül, a napi háromszori étkezés (reggeli a szálláshelyen, vacsora programnak megfelelően) és magyar szakács által, csoportos szállás, tisztaság, modern fürdő és egyesületi szállókban, állóhely belépőjegy a Stadionban tartandó összes versenyekre, mérkőzésekre, bemutatónál (megnyitó és záróünnepség, atletikai, kardarugó, kézilabda, és boccabil-mérkőzések, lovaglás, vadászugratás,

nemzetek díja stb.) belépőjegyek a múzeumokba, templomokba, parkokba, kastélyokba, természettudományi látványos helyekre s egyéb különféle nevezetes helyekre vezetéssel, kedvezményes jegyekről gondoskodás szó-rakozó helyekre stb., kedvezményes vízumról a megfelelő összegű márkáról gondoskodás, podgyászbiztosítás 250.— P. biztosítási díj 1000 P-ig, podgyászbiztosítás Berlinben pányaud-varrót szállásra és vissza, vidéki résztvevők részére Budapestig és vissza 50%-os kedvezményes vasúti jegy s Budapestben igen kedvezményes szállás az OMIÉ-től délután vagy szü-lodában A 240.— pengős csoport július 30-án indul s augusztus 19-én érkezik vissza, tehát az egész világbajnokságot meg lehet tekinteni, míg 160.— pengőért a július 30-tól augusztus-ig, vagy augusztus 7—19-ig való csoportba lehet jelentkezni. A részvételi díj nyolchavi egyenlő részletben

előre fizetendő eseklepon az OMIÉ-nek. A 160.—, illetve 240.— pengős részvételi díj október 23-ig érvényes, azentúl december 5-ig 10.— P. decem-ber 5.—március 1-ig 20.— P. jelenke-zési díjat kell fizetni, míg március 1-től csak az esetben vesznek fel je-letkezőket, ha netán valaki visszaszállna. Visszaszállás esetén december 10-ig a befizetett részvételi díjat visszatérítik, később csak az OMIÉ-t hozzájárulásával lehet visszaszállni vagy a befizetett díjakat s a részvételi jogot másra átruházni. A vasúti-szerződést a Nemzeti Bank engedélyezte. Egyebekben részletes felvilágosítást szolgál s jelentkezéseket még elfogad Hadházy Dezső testnevelési tanár Magoss György-tér 6. szám alatti lakásán szerdán, pénteken és szombaton délután fél 2-től fél 3-ig s délelőtt a reáliskolában az óráközi szünetekben, ezenkívül Csorba András és dr. Molnár Pál ref. gimnáziumi tanárak az óráközi szünetekben.

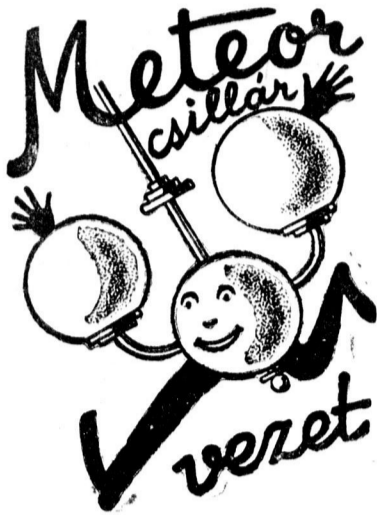
Bartha István

kövező és burkoló mester. Debrecen, Ispoly-u. 3/b. Telefon: 27-85. — Udvarok, utak aszfaltozását és kőburkolását legolcsóbban és legmegbízhatóbban végzi.

A Szent Erzsébet Nőegylet játékonycélú bábjáték előadása

A Szent Erzsébet Nőegylet játékonycélú előadásában szombaton került színre a róm. kath. gimnázium dísztermében dr. Varga Emilné rendezésében és eredeti bábszínházában Rip van Winkle regényes operett. Az előadást a gyermekek számára rendezték, melyen megjelentek a debreceni róm. kath. középiskolák és alsó iskolák növendékei igen nagy számban. Az előadást a legnagyobb siker kísérte mindvégig és az egyes részeket többször meg kellett ismételti. A há-bok beszélő és énekhangjait a következő szereposztásban helyettesítették: Rip — Oláh Emil, Lisbeth — O. Vajda Júlia, a többi szerepekben Juhász Sándor színművész, dr. Szabó Gyula, Rot-schnek Jenő, Bakó József, Né-meth Irén és Szabó János. Külön ki kell emelnünk Titonelli Olga és Ida klasszikus szépségű szereplését. A rendezés tökéletes munkáját dr. Varga Emilné végezte, akinek elsősorban érdeme, hogy a Debrecenben első nagyszerű bábjáték a közönség körében maradéktalanul diadalt aratott. Az énekszámokat G. Hoór Tem-pis Erzsébet tanította be nagy körültekintéssel, míg a zongora-kíséretet Molnár Anna precíz-en látta el. Az előadásokat 20., 21., 22. napjain délután fél 6 órákor megismétlik.

10,000 drb
négyéves, utmenti fási-tásra kiválóan alkalmas
akácfa eladó
Ugyanott gyökeres
csemege és
borszőlő vessző
kapható:
Unghváry, Nagykörös



Reszletre is! Piac-u. 9
Takarékosság!

A Szülők Iskolája

Dr. Veress István tanítóképző intézeti igazgató elnöksége alatt 18-án Jélnán 5 órai kezdettel a Szülők Iskolájának vezetősége értekezletet tartott, melyen részletesen megtárgyalták összeállították a tél műprogramját. Az előadási témákat — melyek bizonyára egyenként és összeségükben is nagyban felkeltik az érdeklődést — az alábbiakban közölhetjük:

A mai ifjú önmagáról. A szülők és tanárok. Az egyetlen gyermek. — Hogyan táplálkozunk. A középiskolák hajótörött tanulói. Félzségek a serdülő leányoknál. A szokás hatalma. A hájlára való nevelés. Lopások az iskolákban. Jó és rossz barátok. Gyermeknyomor és az iskola. Tegyük vonzóbbá az iskolát a gyermekek számára.

Az első megnyitó előadás november 12-én a városháza közgyűlési termében lesz. Előzetesen közölt program szerint előadások tartanak még a máv műhelytelepen, az Iparoskörben a nyilastelepi kultúrházban, a nyulási áll. el. iskolában. Az előadások teljesen dímentesek.

Bonyolult uzsoraper a Tábla előtt

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

A falusi laikusok között szokásos kölcsön-megállapodások egyik kirívó példája miatt került a mai nap a debreceni ítéletábra elé Hegyvári Gáborné nagybirtokos asszony. Még 1928-ban történt, hogy Bor Pál gazdálkodó fia, Bor Sándor mindenáron ki akart menni Amerikába, de nem volt elegendő pénze. Ezért elhatározták — hogy kölcsönt vesznek fel a falu bankjától, Hegyvári Gábornétól. Hegyvári Gáborné azonban nem volt elegendő készpénze, hanem hajlandónak mutatkozott tizenöt mázsa búzát kölcsön adni. Ezt át is vették Borék és kötötték egy megállapodást, amely szerint kötelesek visszafizetni a tizenöt mázsa búzát, ha pedig időközben a búza ára esnék, akkor a differenciát is kötelesek Borék megfizetni. Ilyenformán Bor Sándor szerencsésen kiutolt Amerikába s ma is ott él. Éveken keresztül fizette a kötelest tizenöt mázsa búzát, Bor Pál már régen kifizette a tizenöt mázsa búzát, túl is ment rajta, amikor meghalt. Adóssággal magára vállalta testvére, Bor József, aki viszont kijelentette Hegyvári Gábornénak, — hogy mivel búzában

visszafizették a búzát, többet nem hajlandó fizetni. Erre azután Hegyvári polgári úton beperelte Bor Józsefet és meg is nyerte a pert.

Bor József pedig elkeseredésében feljelentette Hegyvári Gábornét uzsora miatt. A törvényszék annak idején felmentette Hegyvári Gábornét a vád alól — mert a királyi ügyvétség elejtette a vádat azzal az indoklással, hogy ebben az esetben magán egyezség történt, azonban uzsoráról szó sem volt, mert Hegyvári nem kamatot követelt, hanem az időközben történt búza-ár-

**Áldás kávépótlóhoz
nem kell cikócia.**

Ócsó, Áltűnő, egészséges. *1/5 kg. 30 fill.*

differencia megfizetését. Az ügy felbontás folytán a debreceni tábla dr. Baróthy-László elé került, — amely a törvényszék ítéletét helyes indokainál fogva helyben hagyta. —

Igy azután Bor József továbbra is köteles fizetni a „jogász-asszonynak” összesen huszonegy mázsa búzát, — holott csak tizenöt mázsa búzát tartozott, amit előzőleg meg is fizetett.

Hegymegi Kiss Pál miatt már a nyíregyházi kispapárt is felbomlott

Eckhardt Tibor nyíregyházi tárgyalásainak eredménye: 32 vezető kispapár kilépett — A kegyelmes úr két liter borral akarta lecsendesíteni a lázadást

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

A független kispapárt omladozásáról nagyon érdekes híreket jelentenek Nyíregyházáról.

Ismeretes ugyanis, hogy Eckhardt Tibor aki nemrég Debreczenben járt innen a nyírségre utazott, nemcsak azért, hogy segítségére legyen Hegymegi Kiss Pálnak, akit a nyírbátori kerületben ugyancsak szorongat Nánássy Imre dr., hanem azért is, hogy a Nánássy Imre híveinek pártonkívültségébe vonlása által teljesen szétzilált táborának roncsait valahogy összehozza.

Tizenhét főnyi tömeg...

Napokon keresztül mentek a hívogatólevelek minden faluba és tanyaúra és mikor Eckhardt és kísérete megérkezett a Koronabeli díszvacsorára akkor kiderült, hogy az ünnepi estebédén a pesti urakkal, a helybeli hívőkkel és a vezérrel egyetemben összesen 17-en ültek az asztalnál.

A hangulat érthetően letört és hideg volt. Pohárköszöntő nem hangzott el és a vezért is néma esend fogadta, amikor a terembe belépett. — Vacsora után Eckhardt vezér a szabóesi kispapák közé telepedett és megkérdezte tőlük mi volna a módja annak, hogy a kivált tömegeket újra

meglehesen nyerni az országos párt számára.

Pali bácsi megsértődik

Bukovinszky József szabóesi társelnök, Kiss János törvényhatósági bizottsági tag Bartha László, Bartha Pál, Veczán József, Mócsán József és Kukucska András kispapák egészben nyíltan azt válaszolták a vezér kérdéseire, hogy csak úgy lehetne a dolgot elintézni ha az országos párt kielégítő választ adna a Nánássy Imre nyíltlevelében elhangzott vádakra és főleg megbízható információkat adna a különböző pénzek elszámolására vonatkozóan.

Mialatt Eckhardt a kispapákkal tárgyal, Hegymegi Kiss Pál sértődötten felvette a kabátját és elment. Berg Miksa báró rémülten rohant Eckhardthoz jelenteni hogy Pali bácsi elmegy, mert a vezér a kispapákkal tárgyal és vele nem törődik.

A kegyelmes úr bort rendel

Erre utána rohantak Pali bácsinak, akit természetesen hamar megbékítettek, a kispapákat pedig betelelték egy másik helyiségben, ahol elhúzták a függönyöket és Berg báró Eckhardt megbízásából két liter bort tettelet az asztalra. Bukovinszky József és társai megsértődtek zajongva hangoztatták hogy ők nem innak jöttek, őket tárgyalásra hívta meg Eckhardt, aki még arra sem tartja érdemesnek őket, hogy most velük tárgyaljon. Berg báró minden jelekkel azon volt, hogy lecsitítsa a zajongókat, azonban Bukovinszkyék sértődötten eltávoztak.

Harminckét kilépés

Az Eckhardt vacsora ezzel améla akkorddal véget is ért azonban következménye az lett, hogy Bukovinszky József levelet intézett Eckhardt Tiborhoz és ebben 32 független kispapárti társával egyetemben bejelentette, hogy kilépnek a csónka pártból, mert nem kívánják egy percig sem tagjai lenni olyan pártnak, ahol egy klikk diktatúrát gyakorol. A kilépettek névsora a következő: Bukovinszky József társelnök, volt hivatalos jelölt Kiss János törvényhatósági tag, főtitkár, Mócsán József, Csépe Károly, Hasulyó István, Csépe Péter, Hegedűs József, Hegedűs Ferenc, Hegedűs Sámuel, Hegedűs Imre, Hajnal István, Huszti Béla, Szentmártoni Sándor, Szentmártoni József, Batáry Sándor, Nagy Gyula, Márta András, Márta Sándor, Juhász Ferenc dr., Kiss Pál ref. lelkész, Nagy Tamás, Laskai Gyula — László Antal, Szabó Gyula, Szabó Károly, Szilágyi Ferenc, Lipták András, Szakács Géza, Tóth János és Szilágyi István.

Lesújtó vélemény a pártvezér eljárásáról

Bukovinszky József ezenkívül nyílt levelet is intézett Eckhardt Tiborhoz, amelyben kifejté, hogy kilép az országos pártból is mert nagyon fájdalmasan érintette az a sértő eljárás, amelyet velünk szemben és rántunk keresztül a független gondolkodású szabad polgárokkal szemben. „Kegyelmes Uram elkövetett” kifejté nyílt levelében azt is, hogy mennyire lealázónak tekinté ő azt az eljárást hogy Eckhardt Tibor meghívta őket tárgyalásra, de aztán nem áll szóba velük, betelelt őket egy füstös mellékhelyiségbe, két liter bort hozat nekik, hosszú várakozás után azonban nem áll velük szóba, hanem csak azt üzenni „adják elő mondandóikat Berg Miksának”.

Igy folyt le Eckhardt Tibor és vezérkarának vendégszerelése Nyíregyházán, amelynek csak egyetlen kézzelfogható eredménye volt éspedig az, hogy még maradék hívei is otthagyták a kispapárti vezért.

Arams ünnet

A debreceni világlátszó vállalat értesíti a világhoz áramfogyasztó közönséget, hogy október 20-án reggel 8-tól délután 2 óráig a hálózatot esz-közleendő munkálatok miatt a világhoz áramszolgáltatás az alábbi utcákban szünetelni fog: Teleki, Timár, Vígkedvű, Halap, Vargi, Szent Anna, Kanda, Zöldfa, Batthyányi, Melusz, Kosuth, Hajnal, Nap, Burgondli, Domb, Magoss, Kigyó, Vár, Csapó eleje, Nyomtató, Szappanos, Veres, Kölesy, Meszka, Mórthi Gy., Faragó, Egymalom, Rákóczi, Fővös és Péterfia-utca páratlan oldala.

Már szétküldtük

a birtokunkban levő címekre

48 oldalas színes képes őszi árjegyzékünket.

Ha Ön nem kapta meg, úgy ezen újságra való hivatkozással levelező apon kérje és mi az árjegyzéket

dijmentesen küldjük.

DIVATCSARNOK

Budapest, Rákóczi-ut 70-75.

Koszoruk Mindszentre temetésekre

Előlevél koszoruk . 3 Pengőtől
Preparált koszoruk 3 Pengőtől
Palma koszoruk . 4 Pengőtől
Műlevél koszoruk . 2 Pengőtől

legolcsóbban: RÓZSA VIRÁGCSARNOK, Kossuth-u. 3. sz.

A mikepércsi évszázados templom tatarozása megkezdődött

A nehéz helyzetben lévő lakosság csodálatos áldozatkészsége — Kollektív munkával készül a renoválás

A mikepércsi reformátusok gyönyörű stílusú temploma évtizedek óta igen rossz állapotban úgyszólván romladozófélben van. A háború előtti gondtalanabb időkben a hívek nem törődtek templomuk rendbehozásával.

Nemcsak tatarozni kellett ezt a remeképítésű nagy épületet, hanem javítani is, mert a magasépítmény szerkezetét igen megrongálódta éppen a tető és falazat romlás miatt és e-özések alkalmával mindig beszivárgott víz hatása állandóan csökkentette a szerkezetek erősségét.

Hogy a mikepércsiek nem tudtak a közelmúltban — minden jó szándékuk és akarattal mellett sem eleget tenni templomjavítási kötelezettségüknek, — annak az általános rossz gazdasági helyzetnek kívül még az 1929. évben végrehajtott általános tagosítás ügye is károsan hozzájárult, amennyiben a tagosítás igen nagy összegű szinte az egyes, — nem kedvező anyagi helyzetben lévő — birtokosok anyagi romlását előidéző költségének a megfizelése erre az elmult hat esztendőre esett.

Az egyháznak nagyszámú adóhátraléka szaporodott fel s minden behajtási erőlködés — úgyszólván — eredménytelen maradt mert a rossz anyagi állapot miatt még a jóakarató egyháztag sem tudott fizetni.

Egy természeti erőnek, egy katasztrófális viharnak kellett közbejőnni, hogy a mikepércsi református hívek olyan elhatározásra jussanak, mely szerint még a mindennapi kenyeret is megvonják a szájuktól, de nem engedik romba menni templomukat — tornyukat.

Az időtől augusztus hó egyik estéjén, hogy a nagy szárazságot befejező rejtetes szélvihar a torony sugarát — mely már azelőtt is el volt egy kissé hajolva — meghajlítottta s a tetőzet cserepét a falak széleit igen megrongálta. A mikepércsiek látták, hogyha nem tesznek, nem eszelekednek most azonnal emberfeletti módon való áldozatkészséggel, akkor a gyönyörű torony rombadól a legközelebbi hasonló vihar alkalmával.

A persbiterium összeült és elhatározta, hogy a tatarozást — kijavítást — elvégezteti és minden presbiter elindult a községben és házról-házra járva gyűjtött a tatarozás munkálataira.

Az a nép, mely alig tudja ma a mindennapi legszükségesebbet családja számára előteremteni adakozott, adakozott önként ki-ki erejéhez képest, de még erején felül is, mert akik adtak, azok az adományozott összeget maguktól, gyermekeiktől vonták meg csak azért hogy egyháztagsági köteleességüknek eleget telve, templomukat rendbehozhassák.

Zománcozott edények,
tűzhelyek, kályhák

TÓTH GYULA vastűzletében

Nem kértek könyöradományt gyűjtésre engedélyt abból a célból, hogy más községet terheljenek kérelmükkel, hanem maguk tették meg azt, amit hitű reformátusoknak meg kellett tenni és a szükséges pénz összegyűlt.

A tatarozási munkálatat helyben lakó kisiparosoknak adták ki, akik a legkisebb napszámúba is alig menő munkabéért végzik az igen nagy munkát és szédítő magasságban — a lakosság csodálkozására — jókedvvel dolgoznak az ősrégi műemlék külső szépségeinek a helyreállításán.

A munkát végző iparosok: Menyhart Gyula és Balogh Imre mikepércsi ács-kőművesek akik mellett néhány mikepércsi napszamos is van alkalmazva.

Kicszerélik az útleveleket, hogy a hamisítások ellen védekezzenek

Az utóbbi időben számos hamis útlevél került forgalomba, amelyek nem egy ízben hozták kellemetlen helyzetben a magyar hatóságokat. Éppen emiatt körülbelül egy esztendő óta a legkülönbözőbb papír- és vegyszert gyáraktól kértek mintákat, de ezek egyike sem volt a célnak megfelelő.

Úgy látszik azonban, hogy amit a nagy apparátussal berendezett gyárak nem tudtak produkálni sikerült a bűnügyi laboratórium zürichi rendőrségelemén végezni vezetőinek. Kísérletei során olyan papírost sikerült ugyanis előállítani, amelyen jellehetlen írvétést eszközölni. Ha akár egy órával, vagy félórával az eredeti írás után, valaki írvétést akar az útlevél szövegén: az útlevél papírosa elszíneződik. Az eredetileg krémszínű papír, barna, kék vagy

Éber figyelemmel kíséri a munkálatok menését az egyház gondnoka, aki az összes anyagbeszerzését végzi, mert a mesterek a munkát úgy vállalják, hogy minden anyagot az egyház ad a tatarozáshoz.

A mikepércsiek remek temploma tehát elkészül annyira, hogy a külsője kitatarozva szépen fog kinézni. De a belsejében is igen sok javítani való marad még, sőt a tetőszerkezet kijavítása — belül — még igen nagy terhet jelent az egyházközség tagjaira.

Remény van azonban arra hogy a szükséges tatarozásokhoz — esetleg — még állami segínyt is kapnak és akkor ezt a műemléknek nevezhető szép templomot az utóór részére s a magyar építésművészet századokkal ezelőtti is már ragyogó nagyságának hirdetésére hosszú időre megmaradó állapotba lehet hozni.

Ez a templom 1792-ben alakítottatott át. Az, hogy mikor épült, még nem tudták a mikepércsiek megállapítani, de annyi bizonyos, hogy több száz esztendővel ezelőtt rakták le a fundamentumát.

piros színűvé válik és így árulja el a hamisítást.

Ugyanez a helyzet az útlevél kitöltésére szolgáló „hivatalos” tintánál is. Olyan a vegyi összetétele, hogy ha például valaki pontosan ugyanazon színűvel tintával akár csak egy pontot is tesz a papír porusain átszivárogo az eredeti íráshoz és az új tintához eső legközelebbi eredeti írást: zöldszínűvé változtatja.

Az új útlevelek kiadása olyképpen fog megtörténni, hogy a régi lejárt útleveleket nem hosszabbítják meg, hanem helyettük újat fognak adni. Így a jövő év októberére már minden külföldi hatóságunk is új útlevelet fog kiszolgáltatni, még pedig olyanokat, amelyeket utánozni nem lehet majd.

A biztosítók kartellje már a temetkezési egyesületek működését is lehetetlenné akarja tenni

Tűrhetetlenné vált a biztosítók profitélsége

Akik a magyar biztosítási piac eseményeit figyelemmel kísérik, azok már régen rájöttek arra, hogy a biztosítási szakmát évek óta élénken nyugtalanítják azok a vidéken működő temetkezési egyesületek, amelyek rohamosan tért hódítanak és súlyos károkat okoznak a biztosító intézeteknek, mert rendkívül nagy mértékben rontják a biztosítók temetkezési biztosítási akcióját.

Mi a magyarázata ezen társadalmi temetkezési egyesületek nagy sikerének? Az, hogy míg ezek a temetkezési egyesületek a lehető legesekélyebb rezsszível dolgoznak s szinte altruisztikus alapon látják el feladatukat, addig természetesen a mamuth-fizetésű

igazgatói karral rendelkező és minél nagyobb haszonra törő biztosító társaságok üzletileg nem egyszer hátrányba kerülnek a temetkezési biztosítók frontján. Ebből következik, hogy a biztosító intézetek mindent elkövetnek, hogy a temetkezési egyesületek munkáját a gyakorlatban rontsúly informált hivatali hatóságok segítségével megnehezítsék.

A biztosító vállalatok és a temetkezési egyesületek közötti küzdelemre élénk fényt vet Győr vármegye legutóbbi közgyűlésének egyik felszólalója, dr. Keszthelyi Gyula, aki elmondta, hogy 12 esztendeje működik a megyében a „Jó Szív” Temetkezési Egyesület, amelynek áldásos mű-

ködése olyan sikerrel járt, hogy Győrött és vidékén a fizető tagok száma családtagokkal együtt mintegy 50.000 főre rug. Egy idő óta hajszá folyik e szociális tevékenységű temetkezési egyesület ellen, amely hajszá a szegény népben nagy nyugtalanságot kelt. A szónok szerint nem a temetkezési vállalatok a mozgatói valójában ennek a hajszának, hanem a nagytőkés biztosító társaságok, amelyeknek Magyarországon szinte monopolisztikus helyzetük van s amelyeknek ezért a közönség teljesen ki van szolgáltatva. Most a temetkezési biztosításra vetették rá magukat a biztosító intézetek s a „Jó Szív” elleni harcban is a biztosítók állnak a háttérben. A szónok azt kérte, hogy a vármegye írjon fel a belügyminiszterhez, hogy az áldásos munkásságot kifejtő temetkezési egyesületek működését országszerte védelmezze meg a biztosító társaságok mohó üzletpolitikájával szemben.

Skultéty Miklós alispán válaszában kifejtette, hogy a temetkezési egyesület működését maga is jól ismeri, csak a legteljesebb dícséret hangján emlékezhet meg róla s azt javasolja, hogy a közgyűlés írjon fel a belügyminiszterhez, hogy a temetkezési egyesület korlátozásáról szóló intézkedést a közönség érdekében vonja vissza.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az alispáni javaslatot s valószínű, hogy a többi vármegyék is — ahol ilven temetkezési egyesületek működnek — egymásután fordulnak majd hasonló javaslatokkal a belügyminiszterhez, mert valóban tűrhetetlen már a Magyarországon működő biztosító társaságok profitélsége.

A MEFHOSz. országos zeneműpályázata

A magyar dal és szórakoztató zene ma már az egész világon ismert, Dal-költészetünk népünk egyéni sajátossága. Azonban sok fiatal tehetség kalodódik el, mert nem tud a közönség elé kerülni. Ezek a szempontok vezették a MEFHOSz-t, amikor egy országos zenemű-pályázatot hirdet. A pályázat három részre oszlik: 1. magyar nótá (szóveggel); 2. műdal (szóveggel); 3. fűzszámok (szóveggel vagy anélkül).

A beérkezett pályázatokat Huszka Jenő dr. a Zeneszerzők Egyesületének vezetése alatt a legkiválóbb zeneszerzőkből álló 10 tagú bizottság bírálja el.

A legjobb pályázatokat díjazák, kiadják és díszhangverseny keretében bemutatják.

A pályázaton résztvehet minden 35 éven aluli magyar állampolgár, akiknek egyenél több műve nem jelent még meg.

A pályaművek jelzés zárt borítékkal küldendők be.

A kezeltési költségekre, levelezésre és a díszhangversenyre jogosító belépőjegyre minden pályázó 4 pengőt fizet be. A pályaművek a MEFHOSz kulturális osztályához, Budapest, IX. Könyvesház utca 10. földszint 4. (telefon 884-31, 820-11) intézendők.

A pályázat határideje december 10.

LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

Női átmeneti és téli kabátok

Női bundák

Női bőrkabátok

Női ruhák, blousok, pongyolák

Férfi és fiu ruhák

Férfi és fiu átmeneti és téli kabátok

Férfi és fiu bőrkabátok

Férfi és fiu városi bundák

Férfi és fiu lengyelbundák

a legolcsóbb szabott áron!

MAGYAR RUHAIPAR

női felöltők, női és férfiruhák nagyáruháza

Debrecen

Bika szálló-épület

Olcsó szabott árak!

Olcsó szabott árak!

A Takarékoság bevásárló helye!

Halálra gázolta a teherautó a siket embert

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délután 12 óra 10 perckor a Karcag melletti Apavára vasútállomással szemben lévő országúton. A Nagyalföldi Bányászati Kutató ki- rendeltség H. 200 számú teherautója amely az ipariügyi minisztérium tulajdonát képezi, a karcagi gázkútaktól jövet az úton előzni akart egy háromlovas szekert és az előzés pillanatában élesen túlkölt. Ennek ellenére megtörtént a szerencsétlenség. Ugyanis az országút közepén

haladt előre Hajdú Imre 65 éves püspökladányi lakos, akit a súlyos teherautó, amelyet Hauser Sándor sofőr vezetett, elütötte az idős embert, aki azonnal meghalt.

A szerencsétlenségről értesítették a csendőrséget amely megállapította, hogy Hajdú Imre püspökladányi ny. útkaparó, egyébként annyira siket volt, hogy nem hallhatta az autó erős túlkölését sem. Dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró az ügyészség indítványára elrendelte a holttest felboncolását és megindította a vizsgálatot.

szabályok szándékos megsértésével vezette le a mérkőzést s az egyik helyen Hermann azt is megjegyezte, hogy Gombos Géza esalt.

A főtárgyaláson Hermann László védője dr. Payer Dezső előterjesztette a valóság bizonyítására vonatkozó indítványt, amelyben kérte kihallgatni Ferenczy Károlyt, dr. Brokes Győzöt, a meccsen jelenlévő rendőröket és még mintegy 13 tanút. Előadta, hogy Gombos Géza ítéleteiben meghamisította az eredményeket szándékos tévedéseivel győzelemhez jutatta a Ferencváros csapatát és ezzel kiérdemelte a nép-

heragot. Ugyanis a meccs után a közönség leköpdöste, megkövezte a bírót és még az autója ablakait is beverték. Gombos ügyvédje ellenzle a valóság bizonyításának elrendelését. Indítványozta, hogy ha a bíróság elrendelné mégis, abban az esetben ellenbizonyítékokat sorol fel. A törvényszék félórás tanácskozás után úgy határozott, hogy 160 pengő előzetes költség lefizetése ellenére elrendeli mindkét részről a valóság bizonyítását. Minthogy erre a vádlott hajlandó volt, a főtárgyalást elnapolták.

A törvényszék előtt folytatódik a bíróveréssel végződött Ferencváros-Bocskay meccs

Esalt-e és meghamisította-e a futball szabályokat Gombos Géza? — Elrendelik a valóság bizonyítását

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Különös érdekességű sajtópert tárgyalt tegnap a debreceni törvényszéken dr. Fövényessy Sándor bíró tanácsa. Hermann László hírlapíró, a Keletmagyarországi Sporthírlap szerkesztője volt a vádlott, akit Gombos Géza budapesti magánlíst- viselő és futballbíró sajtórágalmazás és becsületsértés címén jelentett fel.

Hermann László a Sporthírlap 1935 március 11-iki számában részletes beszámolót közölt a Ferencváros-Bocskay futbalcsapatok közötti mérkőzésről, amely végeredményben 1:0 arányban a Ferencváros győzelmével végződött. A háromszer néző előtt lefolyt meccsen Gombos Géza bíraskodott, aki mint ezt Hermann László megírta, elfogultan a futball-

Háromszáz pengő pénzbüntetésre ítélték Rózenberg Pált, a megkorbácsolt szeladont

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Részletesen megírta a Debreczeni Ujság-Hajdúföld azt a rágalmazási pert, amelyet Basch Gézáé indított Rózenberg Pál fakeskedő ellen. Rózenberg ugyanis egy botrányos jelenetet követően a Debreceni Független Ujságban a múlt év november 14-én nyilatkozott, amely szerint nem igaz az hogy ő Baschné megkorbácsolta volna, hanem ő szakított vele és a szakítást s annak okát kénytelen volt közölni az asszony férjével is. Ezzel szemben Baschné azt állította előző nyilatkozatában, hogy igenis, megkorbácsolta Rózenbergét és arcát ütötte.

Az előző törvényszéki tárgyalásokon Rózenberg azzal védekezett, hogy ő a viszonyt pusztán társadalmi és üzleti kapcsolatokra értette.

A kihallgatott tanúk ezzel szemben terhelő vallomást tettek. A több ízben elnapolt főtárgyalást végre tegnap ítélettel fejezték be. A törvényszék dr. Jenev tanácsa még néhány tanút hallgatott ki, majd meghozta az ítéletet amely szerint Rózenberg Pált sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt jogerősen háromszáz pengő pénzbüntetésre ítélte, — ellenben elutasította Basch Gézáé négyezer pengős erkölcsi kárigényével, azzal az indoklással, emek semmi alapja nincs.

Ruhacsereakció!

Használt férfiruháját divatos gyapjuszövetre cserélik, PIAC-UTCA 77. Percel cukrászda mellett

Posztó üzlet.

Hírek

1935 október 20., Vasárnap.
Prot.: Iréne, Kath.: Venedel.
1935 október 21., Hétfő.
Prot.: Orsolya, Kath.: Orsolya vt.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranyangyal”, Bánó Andor, Piac-utca 50., Piac és Szent Anna-u. sarkok. — „Reménység”, dr. Gódey Sándor, Csapó-u. 22. — „Boeskey”, Lassányi József, Zegléd-u. 22., a Demkével szemben. — „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszlói út 4.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

IDŐJÁRÁS

Debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése:

Skócia és a délnyugati partok közti hatalmas viharoktól menekült ki, amely az Északi tengeren és annak partvidékén pusztító erejű nyugati szeleket okozott. A Skandináv-félsziget északi részén havazik.

Hazánkban változóan felhős az idő, a délnyugati szél élénkebb lett, esőpárát azonban az ország északi részén esett, a Tiszántúlon Mátészalka, Tiszalecs 1 mm-t jelentett. A nappali felmelegedés kissé csökkent, legabnormálabb értékek 2-8, a legmagasabbak 14-17 fok között változtak.

Az időjárás elemek debreceni értékei: minimum 3,8, minimumon 2,0, maximum 16,0, este hat órakor a hőmérséklet 13,7 fok, a tengerszínre átszámított légnyomás pedig 769,3 mm, erősen süllyedő irányzatot.

PROGNÓZIS: Élénk délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, több helyen kisebb eső, a hőmérséklet alig változik. Néhány nap múlva, a jövő hét elején erősebb lehűlésre van kilátás.

— **Eljegyzés.** Ganofszy Katus okl. testnevelő tanár és Körössy Sándor m. kir. tüzérfőhadnagy jegyesek.

— **A debreceni „Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Luther Szövetsége”** október 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az egyház tanteremében Miklós utca 3. szám alatt tartja évnívó és tisztújító közgyűlését, melyre minden Debreceni érdeklődő evangélikus egyetemi és főiskolai hallgatót ezúton is meghív.

— **A Csokonai-Kör Liszt Ferenc ünnepélye.** Nagyarányú ünnepel üli meg a Csokonai-Kör Liszt Ferenc születésének évfordulóját. Az Arany Bika dísztermében november 3-án vasárnap délután hat órakor lesz a nagyszabású ünnepély, amelyen biztosította a Csokonai-Kör Hír Sári zongoraművész és Mándy Margit dalénekesnő közreműködését. Liszt Ferenc emberj és művészi portréját két kitűnő előadó fogja megvázolni, úgymint Oláh Gábor és Fűrész F. Gusztáv. A megnyitó beszédet dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai-Kör elnöke mondja. Nagy érdeklődésre tarthat számot Csányi Luiza szavalata, aki Vörösmarti híres ódáit (Liszt Ferenchez) fogja előadni. Szeretelmű fog a műsoron a Városi Dalárda is.

— **A Debreceni Jótékony Nőegylet ünnepélye.** Nagyszabású ünnepélyt rendez a Debreceni Jótékony Nőegylet november 9-én, szombaton este 8 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében szegényei és árvái segélyezésére. A Nőegylet ez alkalommal teaestélyt rendez, mely előtt az országos hírv. kiváló operaénekes, dr. Szedő Miklós fog hangversenyt adni gazdag műsor keretében.

— **Felhívás altisztekhez.** November 2-án (szombaton) este 6 órakor az összes MÁV nyugdíjas tisztviselő, segédtiszt és altiszt tagja tartásos összejövetelt tartanak a Kemény János-féle „Kispipa” vendéglőben, melyre az összes MÁV nyugdíjas kartársakat szeretettel meghívják. Vacsora nem kötelező, akik vacsorázni kívánnak, szíveskedjenek a „Szárnyaskerék”-nél (Barna u. 9.) bejelenteni.

— **A MAVOSZ közgyűlése.** A „Mávosz” nyugdíjas vasutas helyvesorok október 20-án, vasárnap délután 4 órakor a „Szárnyaskerék Egyesület” Bartha-utca 9. szám alatti helyiségében meggyűlést, majd ezt követően tisztújító választmányi ülést tart. A fogok minél nagyobb számban való megjelenését kéri.

— **Katolikus egyesületek figyelmébe.** Az összes katolikus egyesületek férfi tagjait felkéri a vezetőség, hogy vasárnap délután négy órakor a Piac-utca 71. szám alatt, a Legényegylet Otthonában rendkívüli közgyűlésre jelenjenek meg.

— **Úgy nyakon vágta a feleségét, hogy három hétre megnemult.** Kertész Mihály hajdúsároni gazdálkodó, aki halványkélenc éves, ez év tavaszán ünnepelte meg feleségének hatvanharmadik születésnapját. Az idős házaspár között hosszú évtizedek alatt semmi komolyabb nézeteltérés nem volt, azonban a születésnap vacsorán olyan dolgok történtek, amelyek miatt mégis csak bíróság elé került az öreg Kertész Mihály. Az ünnepség szűk családi körben zajlott le. A résztvevő csak Kertész és felesége volt. Kertész Mihály alaposan nyakalta a borított s a felesége is vele tartott egy darabig. Amíg bírt, amikor azután megelőzte a sok bort, kijelentette, hogy többet egy pohárral sem iszik. Erre az öreg férfi, akit a néhány liter bor a javított, éktelen haragra gerjedt és nyakonvágta a feleségét. Az idős asszonyt annyira megrémítette férje merénylete, hogy három hétre teljesen megnemult. Hiábavaló volt a férj minden bocsánatkérése és könyörgése, a feleség nem szólt meg. A klinikára kellett kizáratni, ahol aztán sikerült kellő orvosi kezelés mellett szóra bírni. Az eljárás súlyos testisértes miatt indult meg Kertész Mihály ellen. A járásbírósi tárgyaláson Kertészné kijelentette, hogy nem kívánja a férje megbüntetését, hiszen csak egy kis összekoccanás történt és azóta is a legnagyobb egyetértésben élnek. Erre a bíróság megszüntette az eljárást a megszeppent öreg férfi ellen.

— **Őszi és téli divatszöveget** újdonságok megérkeztek Soós András úri és egyenruhás szabó üzletébe. Szent Anna 6. Munka torlódása előtt igyekezzen rendelését mielőbb feladni.

— **A Patronázs egyesület gyermeknap gyűjtésének elszámolása.** Az elmúlt vasárnap, október 13-án tartotta a Patronázs egyesület ez év gyermeknap gyűjtését. A gyűjtés beváltotta a hozzáfűzött reményeket és igen szép eredménnyel zárult. Így a Patronázs egyesület ez évben is teljesítheti majd feladatát. A gyűjtött összeg pontosan 1312 P 48 fillér. Mindazok, akik a gyűjtésben részt vettek, valamint azoknak, akik bármely módon is közreműködtek e szép eredmény elérésében a Patronázs egyesület nevében ez úton is hálás köszönetét fejezi ki dr. Balogh Béla, Sass Béláné és dr. Magoss Györgyné egyesületi elnökök, mint akik a gyűjtést rendezték és vezették. Egyben köszönetét fejezi ki az egyesület vezetősége mindazoknak a nemes szívű emberbarátoknak, akik az Egyesület kéréseit meghallgatták és fillérekkel hozzájárultak a gyűjtés szép sikeréhez. A gyűjtött összeg teljes egészében az elhagyott, árva gyermekek, valamint a nyomorban levő nagy családok gyermekeinek megsegülésére lesz fordítva.

— **A Szent László Kör közgyűlése.** Az egyetemi és főiskolai hallgatók Szent László Kör október 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kegyesrendi gimnázium dísztermében tartja ünnepélyes tisztújító közgyűlést, melyre minden katolikus egyetemi hallgatót meghív az elnökség.

— **Halálra forrta a leves.** Pinczés Ferencné balmazújvárosi asszony október 12-én a tanuján húslevest főzött és a forró levest az asztal szélére tette. Amíg egy pillanatra elfordult az asztaltól, másfél éves Eva nevű kisleánya a forró levestel telt fazekat magára rántotta és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy pár nap múlva meghalt. Megindult az eljárás, mert a halálesettel kapcsolatban gondatlanság látszik fennforogni. Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a kisgyermek holttestének felboncolását.

— **Ritka, sarkvidéki libafajta a Hortobágyon, melynek a fészkelő helye még ismeretlen.** A napokban viléz Somogyi Rezső két igen érdekes, ritka libát ejtett el a Hortobágyon, amelyeknek igen könnyű ismertetőjele a rózsaszínű láb és esőrgyűrű. Ez a fajta az utolsó évtizedben csak igen csekély számban került elő hazánkban és a madarasölyvekben gegeludnak rózsásliba lúdnak hívják, de legjobb elnevezése a vékonycsőrű vetési lud, mert a csőre vékony, karcú amilyen egyetlen máslibafajtának sincs. Természetesen viléz Somogyi e madarakat rögtön a kollégium múzeumába küldötte s dr. Nagy Jenő rendelkezésére bocsátotta, ezzel is anyagot akartván adni a libák tanulmányozásához. Amidőn e nemes eszelekedtet a múzeum vezetősége ezúton is megköszöni, egyúttal felhívja vadászaink figyelmét arra, hogy ilyen libanélványokat vagy esetleg más feltűnő és az eleitől nem ismert példányokat, múzeális felhasználás és tudományos vizsgálatok céljaira minden mennyiségben köszönettel átveszi s esetleg megveszi dr. Nagy Jenő a ref. gimnáziumban.

— **Szörmeáru és szücsmunka** szükségletét legolcsóbban beszerezheti a Színházjárában. — Barkó Márton utódainál.

— **FILLÉREGYORSVONAT** indul október 27-én Debrecenből. A vonat indul Debrecenből 6.55, Miskolcra érkezik 9.40. Vissza indul Miskolcra 20.50 és Debrecenre érkezik 23.41 órakor. A menettérítéjegy ára P 3.10 fillér. Jegyek hétfőn reggeltől kaphatók a MAV Menettjegyirodájában.

— **Szenzációs magyar találmány bemutatása a városi strandfürdőben.** Rendkívül érdekes és praktikus találmányt fognak ma, vasárnap délelőtt 11 órától 12 óráig a városi strandfürdőben bemutatni. — Egy vízi mentőkészülékről van szó, amely nem parafából és nem gumiból van, tehát teljesen elűt az eddig ismert és forgalomban levő úszókészülékektől, azonban a vízben a legteljesebb biztonságot nyújtja, bárki, — aki nem tud úszni, — nyugodtan tartózkodhatik a vízben és élvezheti a víz áldásait és az általa nyújtott szórakozásokat. A vízi mentőkészülék feltalálója Lechner Lajos ipartestületi jegyző aki találmányával rendkívül nagy szolgálatot tesz az emberiségnek, mert olyan értékelni kívánkozza meg a készülék által, ami lehetővé teszi, hogy a fővben száz és száz, ezer és ezer emberrel marad meg, hiszen eddig ezren és ezren pusztultak el a vízben. A bemutatás megtartására díttal.

— **Zűrzavar a talált kétpengős körül.** Pataki Ferencné a múlt év tavaszán Debrecenből gyalog elindult Haidúhadház felé. Utközben találkozott Balogh László és Balogh Lászlóné cionvokkal és együtt folytatták útiúkat. Közben Patakiné a zsebkendőjével kirántott a zsebéből egy kétpengőt. Balogné azt hitte, hogy talált pénz és rászólt Patakinéra, hogy felezzék meg. Patakiné erre nem volt hajlandó, mire Balogné rángatni kezdte és követelte a pénzt. Patakiné úgy szabadult meg tőle, hogy felkérézkedett egy Hadház felé menő szekerre és feljelentést tett Balog László és felesége ellen. A törvénszéken Balogné azt állította, hogy talált pénz volt a kétpengős, viszont a tanúk eskü alatt vallották, hogy azt Patakiné ejtette ki a zsebéből. A bíróság Balog Lászlónét zsarolás miatt jogerősen harminc pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **A Mindszenti virág- és koszorú árusítása.** A polgármester értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy miként a múltban, úgy az idén is a Mindszenti koszorú- és virág árusítását a városháza hátagemegetti Városháza utcában és folytatólag a Rózsá-utcában engedélyezte. A nem kertész, vagy iparigazolványos virág vagy koszorú árusok termelői kivétel, vagy azt, hogy a virágot, koszorút kitől és mily mennyiségben szereztek be — két tanú aláírásával és azok lakásának feltevése mellett kiállított nyilatkozattal — kell a városi piaci főellenőr előtt a helykiutalás alkalmával igazolni. Kertészek és virágkereskedők a Mindszenti ünnepek alatt is a Kossuth-utcai virágpiacon árusíthatnak. A Mindszenti koszorú és virág árusítását kizárólag október hó 29., 30., 31. és november 1. napján lehet gyakorolni. Helykiutalásért a hivatalos órák alatt a városi piaci főellenőrnél (Kossuth-utca 20. sz. 45. sz. szoba) lehet jelentkezni.

Erzsébet Királyné Szálló

BUDAPEST, VI. EGYETEM-UTCA 5. SZAM (a Belváros központjában)

MENÜ 1:60 és 2:— pengő
Olcsó pensiórendszer.

Szoba fűtéssel és napi 3-szori étkezéssel

7- P

— Az egyetemi ifjúsági istentiszteletek október 20-án délelőtt 11 órakor kezdődnek a Péterfia-utcai egyházzsoltos gyülekeleti termében. (Kályin-tér 5.) Ez alkalommal az ígét dr. Erdős Károly egyetemi professzor fogja hirdetni.

— Az Árpádtéri Nőegylet szeretetuzsonnája. Igen jól sikerült szeretetuzsonnát rendezett az Árpádtéri Nőegylet október 18-án a megújított gyönyörű gyülekeleti tereben, szegényei felségelyezésére. A szeretetuzsonnán éneklés után bibliát olvasott, imádkozott Maklár Károly lelkipásztor, egyházkörei főjegyző. Aldozatkész háziasszonyok voltak: Maklár Károlyné, Soós Ferencné, özv. Vargha Zsigmondné.

Részvett a szeretetuzsonnán: Süss Béláné, Maklár Károlyné, Péterfy Lászlóné, Soós Ferencné, Kovács Lajosné, Demeter Istvánné, Sasó Szabó Lajosné, Cseresznyés Irénke, Szabó Istvánné, özv. Madarász Gyuláné, Kormány Erzsébet, Tordai Gáborné, Nagy Istvánné, özv. Pásztor Miklósné, Bak Károlyné, Nagy Lajosné, Péli Károlyné, Medgyessy Istvánné, vitéz Kathona Sándorné, Márky Kálmáné, Sándor Erzsébet, özv. Monoki Istvánné, Borsoss Imréné, ill. Harasnyó Imréné, Kormány Sándorné, özv. Juhász Andrásné, csengerbagossi Bagossy Kálmáné, Madarász Gyuláné, Porcsin Jánosné, Farkó Károlyné, dr. Fernbach Dezsőné, Aszalós Imréné, Gyökér Károlyné, vitéz Papp Mihályné, özv. Fehér Jánosné, Kiss Istvánné, Agoston Illésné, özv. Nagy Sándorné, Kovács Ilona, Káposztás Sári, özv. Szűcs Sándorné, Veress Józsefné, Pálutay Lajosné, özv. Nagy Mártonné, Vaktay Lászlóné, Bernád Györgyné, özv. Farkas Dánielné, Kállay Ilonka, Reményi Erzsébet, Medgyessy Pirooska, Kozák Eszter, Ferenc Rózsi, Birinyi Manci, Ferenc Margit, Báthory Maud, Kiss Ibolyka, Budaházy Mária, Vaktay Kata, Józsa Judit, Révész Ica, Vass Ica, Magyar Bertalan, Márki Kálmán, Nagy Lajos, Sinay Imre, Farkas Imre, Marsalkó József, Pankotay Barna, Halász András, Bittó Zoltán, Balla Zoltán, Kézy György. A nőegylet vendégül látta az egyházzsoltos belmissziói gyakorlatra beosztott hittanhallgatókat is. A jól sikerült szeretetuzsonna Maklár Károly lelkipásztor zárószavaival ért véget.

Koszorut

— Néhány gramm üveg és fém: ebből készül az izzólámpa. De nagyszerű gépek végtelen sora és sok ezer kéz gondos munkássága szükséges ahhoz, hogy üvegből és fémből létrejöjjön az a több millió tökéletes kivitelű izzólámpa, mely Európa egyik legnagyobb lámpagyára, a magyar Tungsram-Művek évente az egész világra szállít. Amíg a házainál finomabb fémalkatrészek precíziós készülékek hosszú során végigvándorolva a lámpa üvegburájába kerülnek a legkülönbözőbb tudományos vizsgálatokon mennek keresztül. Ez a magyarázata annak, hogy a Tungsram-Művek kiváló új Duplaspirálamiája fokozott fényével és gazdaságos áramfogyasztásával minden eddigi lámpát felülmúl.

Fényvédő francia

arcpuder, száraz és zsíros arcokra legjobb minőségben, állandóan lerakalban kizárólagosan PAPP LAJOS illatszertáiraiban Kossuth-u. 1., Csapó u. 58. EREDETI „SYLVIA” corderémszappan és „Corysdor” kölnivíz kizárólagos lerakata: PAPP LAJOS illatszertárai, tehát máshol, mint a lerakatainál, nem kaphat. Óvás! Ha bárhol, mint Sylvia szappant, vagy Corysdor kölnivizet ajánlanak, az csak közönséges hamisítvány. Törvényesen védve!

— A virágpiaci árusítási idő meghosszabbítása. A polgármester közli a város érdekelt lakosságával, hogy a Kossuth utcai virágpiac és Városház utcai, valamint a Rózsa utcai pótvirágpiacokon a virág és koszorú árusítását a f. évi október 31. és november 1. napjain délután 5 óráig kivételesen méltányosságból engedélyezi.

— A tragikus sorsú Káplár Miklós hagyatéki kiállítása. A Magyar Östehetségek erzsébetvárosi helyiségében most nyílik meg a tragikus körülmények között elhunyt Káplár Miklós hortobágyi csikós képeinek kiállítása. Az Alföldet, a Hortobágyot, a pusztát festette, csupa nagy ég minden képe. Valami végtelen, monoton szépségű imádat, természet cirogalos, két-három húrton zengő pusztai zene zengett Káplár Miklós palettáján. Káplár egyik legnagyobb értéke az östehetségszociopornak.

— A hentesek, koresmárosok és vendéglősök október 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor, az ipartestületben, mindhárom szakmát érdeklő közös ügyben ülést tartanak.

ÖTÓRAI TEA TÁNC
vasárnaponként, délután 5 órától az **ARANY BIKA ÜVEGTERMEBEN**
Uzsonna ára 80 fillér.
MIKULAY női jazz

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanosa-utca 23. számú imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imádkoztat. fél 10-től 11-ig prédikáció. 11-12-ig vasárnapi iskola, délután 6-7-ig prédikáció, fél 8-9-ig háróda ünnepély a terményekkel felszított imaházban. Szerdán este 7-8-ig prédikáció, Péntek este 7-8-ig bibliaóra.

— Akar elegánsan öltözködni? Keresse fel Keresztesi úrszabót Varga-utca 1.

külföldre is

— Cserépkályhák kitérő és olcsó, Hardtmuth és más rendszerű kályhák, rendkívül nagy választékban, minden szín- és nagyságban. Vállalok átrakást, helyben és vidéken legutánjabbiban. Kriszta kályhamester, nagvállomástól benyúló Istpotály-tér 1. sz. Telefon: 12-18.

— Gyomrunkon át vezet az egészség útja. Ha néha elromlik, „Igmándi” javítja.

— Az emberi fülben a szabálytalan, ritmustalan hangok: a zörejek kellemetlen hatást keltenek. A zene ezzel szemben a hangok ritmikus, harmónikus rendjéből alakul ki és a hallgató embernek a legnagyobb élvezetet szerzi. Ha ön rádiót vásárol, figyelmesen meg kell hallgatnia leendő rádiója hangját, hiszen a rádió állandóan az ön közelében fog beszélni és muzsikálni — egyáltalán nem közömbös tehát, hogy milyen annak a hangja. — A 222-es 2 lámpás Orion rádió hangja természetesen és tisztán közvetíti a szót és a zenét — elektrodinamikus hangszórója tudniillik speciális hangszóró-szerelési elv felhasználásával készült.

— Nagy érdeklődés fogadta az új eszperantó tanfolyamot. Az Eszperantó Egyesület új nyelvtanfolyamára a mindent letipró gazdasági válsággal járó elkönyvődés ellenére is tömegesen jelentkeztek a hétfői ismerkedő órán. A kezdők részére nyitott tanfolyam első leckeórája a következő hétfőn, október 21-én lesz este 7 órakor az egyesület Batthyány-u. 1. sz. emeleti helyiségeiben és folytatólagosan minden pénteken és hétfőn este ugyancsak 7 órakor kezdődnek a többi rendszeres leckeórák is. A tanfolyam húsz leckeórát ad s így december 30-án zárul. Tankönyv nélkül, közvetlen társalgó módszerrel tanítanak az előadók. Jelentkezéseket kivételes esetben még elfogad a vezetőség legkésőbb október 21-én este 7 óráig, az egyesületi helyiségben.

— Genben a háborúról, Debrecenben Halász ékszerész óra-udonságairól beszélnek.

— Schaff tánciskolájában, a Koronában november 4-én új tanfolyamok kezdődnek. Gazdálkodóknak 5-7 óráig, iparosoknak 8-10 óráig.

— Tudod drágám, hogy az uramat évek óta eltöltötte az orvos a kávéval. Képzelted, hogyan örült, amikor tegnap megint tejeskávét adtam neki reggelire. Kérdőleg nézett rám, de én megmagyaráztam neki, hogy házi-orvosunk tanácsára Aldás Kávé-pótlóval főztem tejeskávét, melyhez nem kell szemeskávét és így íhat amennyi jölesik.

— Gazdálkodó ifjak táncanfolyama a Koronában november 4-én kezdődik, beiratások már elfogadtnak. Schaff táncanár.

— El kell fogadnunk azt a kétségtelen tény, hogy az élet finomodásának emelkedésével a fogak mindig rosszabbak lesznek: minél puhább a táplálék, annál inkább romlanak a nem eléggé használt fogak. Tehát annál szélesebb az észszerű szájpótlás, elsősorban egy fertőtlenítő szájjal, amely nemcsak a fogak közelébe hatol be, hanem eljut a szájtüreg legelterjedtebb zugaiba és ráncba és ezeket is alaposan megtisztítja. Ilyen fertőtlenítő az Odol. Hatása órákon át tart. Az Odol fertőtlenít. Az Odol 40 év óta kipróbálták. Az Odol milliószor bevált. Aki rendszeresen használja az Odolt, a képzelhető legjobb száji- és fogápolást folytatja.

P. Gulyás

— Gör. kath. egyetemi és főiskolai hallgatók Veni Sanctéja. A gör. kath. egyetemi és főiskolai hallgatók Vasvári Pál Kóré ma, vasárnap szokásos szentmiséjén, háromnegyed 12 órakor tartja Veni Sanctéját a gör. kath. templomban, amelyre a gör. kath. intelligenciát is szeretettel meghívja és elvárja. A mise után a Kőr alakuló közgyűlése lesz. Minden misén, mint a gör. kath. intelligencia és egyetemisták miséjén. Orosz István ek. tanító, okl. egyházi karnagy orgonán.

— Legújabb divatú öltönyt, felöltőt, kabátot 70 pengőtől, saját szövegből készít részletre is Szabó László, Piac 42. Pannonia-udvar.

— Gazdák figyelmébe. A gazdasági csoport felhívja mindazon gazdák figyelmét, akiknek jöcsontozatu 2-8 éves mén lovuk van, hogy külföldi értékesítés végett jelentsék be október 20-ig az Arany Bika télelelet 2. sz. alatt, a gazdasági csoport hivatalos helyiségében.

Fatüzelésre **ZEPHİR** kályha
széntüzelésre **REKORD 2** aknás kályha
Tóth Gyula vasüzletében

— Az Egyetemi Kör közgyűlése. Az Egyetemi Kör október 22-én fél háromkor tartja a tanórák rendezés közgyűlést az egyetemi tagter 17. sz. termében. A közgyűlés tárgya: 1. Az évi költségvetés megállapítása. 2. A szűnidei bizottság számolásának megvitatása. 3. A jövő évi költségvetés megvitatása. 4. Az új tisztviselő megválasztása. 5. Indítványok. Szűnidei bizottság elnöke.

— A debreceni Bethlen Gábor Kőr október 21-én, hétfőn délután fél 3 órakor a kollégium belkészképző intézet termében tisztújító közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A múlt évi tisztviselő beszámolója. 2. A felmentés megvitatása. 3. Az új tisztviselő megválasztása. 4. Indítványok. A tagok teljes számú, pontos megjelenését kéri az elnökség.

MEINL-KAVÉKÖSTÖLŐ!

Meghívó
pénteken, 25-én Mellinkakaó, szombaton, 26-án kávé izelítőt tartunk.
Legyen szerencsénk!
MEINL GYULA R-T.
fióközlete
Debrecen,
Ferenc József-út 20.

— Gáztámadás Debrecen ellen. Gondolkozott-e már olvasókönzőségünk azon, hogy a Tiszánál metropolisát egy szép napon ellenséges repülők a földig bombázzák. Gondolkozott-e azon, hogy Debrecen százhuszezer lakosát egy félórán belül (gyerekeket és aggyastánokat, férfiakat és nőket együttesen beleértve) az ellenség repülői által ledobott mérgezőbombákkal ki lehet irtani. Mit tenne akkor az olvasó, ha egy szép napon ezer vagy kétezer ellenséges repülő szállana el városunk felett és elrepülvén a város felett mindenik ledobna egy bombát? Ezekre a kérdésekre ad feleletet az a vitelttképes előadás, amelyet a KIE szabadegyetem keretében a nyilastelepi csoport rendez október 22-én, kedden este hétórától kezdettel a nyilastelepi Kulturházban. A nagy érdeklődésre számotartó előadást vitéz dr. Roncsik Jenő Debrecen sz. kir. város tiszoltőfőparancsnoka tartja. Belépődij nincs. Mindenkit hívunk és örömmel várunk.

Ba'thyányi-u. 6.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Nyíri János festő s. — Kiss Erzsébet; Harangozó Gábor festő s. — Szűcs Mária; Zöld József hűv. lakatos — Rosenthal Irén; Zoller Sámuel köv. v. — Fekete Irén; Tomá János fm. Magi Jutka.

Születések: Kopezda Imre fm., leány Margit, Bodó Lajos kömves, leány Emma, Salamon Sándor keresk. s., fiú György, Szilágyi József npsz., fiú József, Acs Gábor éjjeli ór., fiú Gábor, Fazekas Lajos softós, leány Mária, Csikos János fm., leány Erzsébet, Tóth Kálmán kerékváltó, fiú Kálmán és 1 törvénytelen újszülött.

Hatalozások: Varga Ilona ref. 2 éves, Halap 120. Kiss Imre ref. 51 éves, Lónyay-u. 31. Papp János ref. 76 éves, Mester-u. 8. Negyesi János r. kath. 26 éves, Ujhuti, Szabó József ref. 62 éves, Vigkedvü M.-u. Kozma Pirooska g. kat. 1 hónapos, Kunhajom-u. 26. Kiss Etelka ref. 22 napos, Konyár.

Bocsánatot kérünk...

— Levett kalappal kérünk bocsánatot a Nyolcórész újabb megaláztatásáért, de nem lehettünk másként. A Nyolcórész ugyanis „Az igazságügyminiszter lünderi kivilágításban” címmel azon méltatlankodik, hogy az Arany Bikának a Nemzeti Egység párt helyiségéhez tartozó frontján kifüggesztették a NEP-lisát és ezt esztelenként kivilágítják. A más-különbönbet setél Debrecenben. „A két hatalmas reflektor a város tulajdona — írja a Nyolcórész — és kíváncsiak vagyunk, melyik közgyűlési határozat engedélyezte ezt a hatalmas villanypazarlást?...” Hát bocsánatot kérünk, de először is a villanyáramot a párt fizeti, emelve ezzel a debreceni villanyfogyasztást. Másodszor: ama bizonyos reflektorokat Tikántól szabadteri játékokig mindenkinek kölcsönadják. Harmadszor pedig a szomszéd ház falán Pali bá-ék listája ugyanilyen illuminációval pazarolja a villanyt. Na és végül bocsánatot kérünk, de miért sajnálja a Nyolcórész Debrecenről a világhírességet. Feljér az a baloldali selétségben...

— Vallásos ünnepély a Wolaffka-telepen. A teológusok VIII. sz. belmjesztői csoportja vasárnap délután 3 órakor a Wolaffka-telepi imaházban vallásos ünnepélyt rendez. Műsor: Bibliát olvas és prédikál Gál Miklós th. Bib. hit magyaráz Jánosy Imre th. Szavai Nyulak Béla th. Felolvas Abahazy Arad th. Zeneszám: Mikos Lajos th. Utóma: Bihari István th.

— A férfiszabóiparosok részére október 21-én, hétfőn este 6 órai kezdettel Fodor szakoktató szak-előadást fog tartani. A szakosztály elnöke arra kéri az érdeklődő tagokat, hogy az előadás meghallgatása céljából a fent megjelölt időpontban az ipartestületnél minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Az osztálysorsjáték szombati húzása. 15.000 pengőt nyert: 83175. 10.000 pengőt nyert: 83179. 3000 pengőt nyert: 46729. 2000 pengőt nyert: 59343. 1000 pengőt nyertek: 6693 24477 32458 58723 81509. 500 pengőt nyertek: 8032 17468 30355 39625 45468 48607 59799 61089 63022 66243. 300 pengőt nyertek: 1273 8029 13719 14451 32248 44394 52248 53520 68553 76560 78699 81714 82044 83658. 150 pengőt nyertek: 1882 3471 4212 9976 10237 10388 11154 13089 20562 23440 25147 28387 28733 32728 33799 35618 37009 39715 40461 40464 42406 43972 43348 43767 43972 47945 52779 53654 52559 54121 57858 62833 55530 58215 63557 72430 76775 78801 82610.

— Az adóhivatal felhívása a szőlőbirtokosokhoz. A városi adóhivatal felhívja az összes helybéli és vidéki szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokot, hogy Debrecen város területéről származó ide termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő nyolc nap alatt a városi adóhivatalban (fogyasztási adóigazgatóság, földszint) jelentsek be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvés helyén kívül még a hordók egyenkénti tartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt bor pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokot, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint esetlegesen eladandó, valamint természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó sajáttermésű borok után 50%-os fogyasztási adókedvezményt igényelhetnek. Mindazon termékeket felhívja tehát a városi adóhivatal, hogy akik a kedvezményre igényt tartanak, a fogyasztási adókat kezelő ügyosztálynál a kedvezményre vonatkozó igényüket ezidei természetmennyük bejelentése alkalmával szöveges egyidejűleg jelentsek be. A szüretelési munkálatok befejezését követő nyolc napon túli kedvezményre vonatkozó igényloket a hivatal a helybéli termelőktől nem fogad el.



Mindennap regöles

Haj, regö-rejtem,
Ezer beszéd... citem...
Baloldali balga fösztök...
(Kisemberek hallgatóztok?)
Bárm sok az alja,
Kakasülő hallja...
Ráfizetés koros portón:
Zúg a szó a boroshordón...
Harsognak az elyek,
Pattognak a nyelvek...
Beszéd allva, beszéd ülve.
A választók beszédülve,
Reggel, este, éjjel
Tart a beszéd kéjjel
Társadalom száz bajjáról,
Pártkeretek zászlajáról...
Ellenzéket ráz a gége:
Egy szónak is száz a vége!

(lisztius)

— A debreceni róm. kath. Legényegylet nagy évmegnyitó ünnepélyt rendez október 20-án, este fél 8 órai kezdettel (Piac-u. 71. sz. alatt). Műsor után családias összejövetel lesz táncgal. Az előadás pontosan a hirdetett időpontban fog megkezdődni. Meghívott a vezetőség külön nem bocsátott ki és ezúton hív meg minden ismerőst és érdeklődőt a Legényegylet.

— Marconi legújabb találmánya. A Matin római távirala szerint Marconi szenátor új utarövidhullámú rádió leadórendszerrel talál fel, amelyet rövidesen működésbe hoznak Róma és Aszmarra között. A szenátor az újságírók előtt kijelentette, hogy az új rendszer alkalmazása lehetlenné teszi azt hogy üzenetet illetéktelenek fogják fel, mert a hullámhossz minden pillanatban változik.

— Ma délután a KIE utcamisz-sziója javára ünnepély a kollégiumban. Ma délután öt órakor lesz a tanítóképzősök ünnepélye a kollégium dísztermében a KIE utcagerek-missziója javára szép és értékes műsorszámokkal. — Előadást tart Bartók J. Miklós tanítóképző intézeti tanár. Ének és zeneszámokkal valamint szavalattal közreműködnek: M. Szabó Róza, Nagy Edith, Görgey Ilonka, Nagy Károly, Nagy József, Berendi Béla és Margitaj Bálint. Az ünnepély műsora, amely az utcagerek felleglvezésére fordítatik 20 és 40 fillérért kapható egész nap a KIE-ben, Piac-utca 30. szám és délután a helyszínen.

— Öregedő egyéneknek, ha az erek meszesednek, „Igmándi”-val segíthetnek s éveket tovább él.

TOKALON — PARIS??!

Figyelem! Kosmetikai csoda újból üdév és fiatallá teszi. 1 doboz puder, 1.30, 1 tubus arckrém 1.20. Egyszeri próba meggyőzi. Főraktár: Központi Droguéria, Városházépület.

Sylvia Coldcrém.

Szappan érzékeny arcbőrre a legjobb. Minőségét utólag is garantáljuk. Kizárólagos állandó fölerakat, máshol nem kapható, Közép 40 fillér, óriás 80 fillér

CORYSDOR KÖLNIVIZ

legújabb divatos extra minőségű tartós illat. Minőségét garantáljuk! Védjegyezve! Máshol nem kapható! Állandó kizárólagos fölerakat

PAPP LAJOS ILLATSZERTÁRAI
Kossuth-utca 1. — Csapó-utca 58.
Címet kérem megjegyezni!



Remek magyar zenés vígjáték.

Magyari Imre 200 cigánnyal!

Kabos Gyula és Bársony Rózsi a HALLO BUDAPEST

főszereplői.



A két hős.

Játszák még: Stefániai Imre, Svéd Sándor, Szedő Miklós, Békeffy László, Pethő Attila, Vaszary Piroska stb. mind a legjobbak.

Vígyszínház: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 ó., hétköznapi 5, 7 és 9 ó.



Németh Mária Gyenge Anna Hubay Jenő Dohnányi Ernő is játszanak!

Rovott múltú betörők a vádlottak padján

Két rovottmúltú csavargó került tegnap lopások miatt a debreceni törvényszékre a vádlottak padjára. Paul József és Lisznyai Sándor a fogházban ismerkedtek meg, s amikor kiszabadultak, együtt mentek el Nyíregyházára és elhatározták, hogy felmennek Budapestre munka után nézni. Előbb Debrecenbe jöttek innen pedig Sáránra gyalogoltak, ahol éjszaka egy szalmakazalban hálaltak meg. A kora reggeli órákban már két betörést követtek el. Kenyeret és sonkát loptak, amit azonnál meg is ettek. Azután elgyalogoltak Tépe községbe, ahol első dolguk volt, hogy kifosszák Kiss Dániel fodrászüzletét és onnan ellopják két borotvát és egy hajnyíró gépet. Ekkor azonban letten érték a betörőket. Az ügyben tegnap tartotta meg a főtárgyalást a dr. Fövényessy tanács. A tárgyaláson mind a két tolvaj beismerő vallomást tett. A törvényszék a büntetést előlele súlyosbíró körülménynek tekintve Paul Józsefet egy évi és két hónapi, Lisznyai Sándort pedig nyolc hónapi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Mozzatom Liszt Ferenc hamvainak hazaszállítására, Szeged városi törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén Csékei István egyetemi tanár bejelentette, hogy indítványt terjeszt a legközelebbi ülés elé, mely szerint frón fel a törvényhatóság a törvényhozás-hoz s fordítva körirattal a törvényhatóságokhoz, hogy indítsanak nemzeti akciót Liszt Ferenc hamvainak hazaszállítására. Liszt Ferenc szobrának felállítására és tegye a kormány lehetővé Liszt munkáinak a levelemek magyar kiadását.

Filléres gyors Miskolcra, Október 27-én filléres gyorsvonat megy Debrecenből Miskolcra Szerencsen át, a menetdíj jegy ára 3,10 pengő.

Dél-Perzsiába készült Stein Aurél A Temus levelezője jelenté Srinagarból, hogy Stein Aurél, a világhírű magyar utazó Naginbáhe szigetén készültök harmadik régészeti útjára Délperzsiába.

Halál egy foghúzás után, Maróti József budapesti cipészszegéd egy héttel ezelőtt az OTI Csengery-utcai rendelőjében fogat húzatott. Három napra tápegvizényőt kapott és meghalt. Nyélén feljelentés érkezett most a budapesti főkapitányságra, mely annak a gyanúnak adott kifejezést, hogy a rendelőben fertőzés történt és ez okozta halálát. Az a lehetőség merült fel, hogy miután a rendelőben fertőző betegeket előbb hosszú ideig előírásnak vetik alá, esetleg csak túlkésőn került sor a kezelésre. Mikor már sem tehetett segíteni, M. boncoltak az orvoslani intézetben Maróti és hétfőn hoztak nyilvánosságra az eredményt.

Tábla tárgyalás az utcán és a vilámlason, A budapesti tábla Goncztényi-féle tegnap délután a Lipót-körúton, a nyugati pályaudvar mellett az utcán tárgyalást kezdett, aztán a támlas fozálta egy vilámlasra és azon folytatta a tárgyalást, amely a Gomb tételek tartott, ahol is a vilámlasról lezsalva, az utcán rekesztette be a tárgyalást az elnök. A különös eseménynek az volt az oka, hogy Szabó Béla a pályás, akit egy postautó lesodort a vilámlas lépcsőjéről, kártérítési pert indított a Bocska és a posta ellen. Ennek a kapcsán vált szükségessé ez a különös helyszíni tárgyalás az utazás körülményeinek a tisztázására.

Autóját, traktorját, motorkerékpárját Pusstai-nál (Postarik) javíttassa Nyil-utca 15. sz. alatt. Telefon 16-76



Hazajáró lélek

Zilahy Lajos darabját újította fel szombaton este a Csokonai színház prózái együttese, olyan kitűnő, őszszevágó és tökéletes előadásban, amilyet csak a Kardoss Géza által legszerencsésebb pillanatai vagy órái produkáltak, a Kardoss Géza által megteremtett, kialakított „debreceni stílus” jegyében. Ennek a stílusnak és művészetnek legelső képviselője ma is a direktor, aki az okkultista darab mértékű szerepében művészetének minden nagy értékét újból megragvotta. Csupa lélek meleg emberszív, teszülő drámai erő ez a figura. Ahol kell halk, ahol úgy hozza magával a szöveg sejtélmés, álomszerű, titokzatos. Részben és egészen tökéletes művészet. Fel-fogás tekintetében a véleményünk csak annyiban tér el tőle, hogy az első felvonás végél túltempónak vagy ha tetszik, vontatónak tartjuk. Kardoss Géza nagy művésze mellett lenyűgöző élmény Eszenyi Olga alakítása. Ennek a fiatal, kitűnő művésznőnek egész lényéből árad a lehetőség, annak minden hibájával és minden értékével együtt. Őszinte, igaz, emberi mélyen intelligens. Kifejez minden érzést, hangulatot, lelki emóciót. Az emberi, asszonyi lélekbe világít. Talán még szerencsésebb volna, ha itt-ott nem volna túl halk és az érzelmi kitöréseknél sírásnál, nevelésnél ugyanazt az önmagát adná, akit lelkesen ünnepeit a publikum, amely lámpák és vasfüggöny elé szólitotta, Thuróczy Gyula most is az a tökéletes művész, akinek mindenkor ismerte a debreceni közönsége. Embert ad, élő, vérző lélekkel tell embert. Művésze lenyűgöző, rabul ejti a nézőt. Bodó Józsefnek úgy látszik sokkal inkább megfelel egy modern darab, mint a klasszikus, amelyben bemutatkozott. — Néhol ugyan szaval de alakia amit élénk állít, hibátlan. Tiszán, világosan, szépen beszél. Nagyon jó Halmi Márta házvzetője és kitűnő Kaszay Károly, aki egy csupa íz, csupa szín csupa magyar lelkel adó ember alakot ábrázol. Kisebb szerepekben

jók voltak a többiek is. Kardoss Géza rendezői munkája nagyvonalú volt. (mars.)

HETI MŰSOR:

Október 20., vasárnap délután fél 4-kor ólso helyarákké: Aki mer, az nyer. — Este 8-kor: Alexandra. Október 21., hétfőn este 8-kor: Alexandra. (A, 2. hértet.) Október 22., keddi este 8-kor: Hazajáró lélek. (B, 2. hértet.) Október 23., szerda délután fél 4-kor esk az ifjúság számára: Bánk bán. Este 8-kor: Hazajáró lélek. (C, 2. hértet.)

Ma, vasárnap délután a 9-ik zsúfolt ház gyönyörködik az

Aki mer, az nyer

operettben. Gellért Marika és az egész operettgyűltes nagyszerű játékában.

Alexandra

Ma, vasárnap este és hétfőn este az címszerepében bűyöli el a közönséget Radnóthy Éva, a Csokonai színház fiatal primadonnája, tüneményes, szép hangjával.



Vasárnap: IGAZSÁG BAJNOKAI Randólf Scott Buffalo, Buster Grabbe világglímje. — Megelőzi: VADLOVAK VÖLGYE, Georgy O'Brien főszereplésével. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

TESTEDZÉS

A nap kimagasló eseménye a Bocska-Hungária mérkőzés

A Bocska csapata szombaton délbén utazott el Budapestre, hogy ma megvívja a csapat a Hungária együttesével. A csapattal elutazott a csütörtökön megsérült Jansz is és nem lehetetlen, hogy ma már tud játszani. A fővárosi lapok szerint ez a mérkőzés lesz a nap attrakciója, mert a Nemzeti Ligában nincs még két olyan stílusos csapat, mint a Bocska és Hungária. A Bocska csapata már nem egyszer szerzett kellemetlen pereket a kék-fehéreknek és volt idő, amikor pont a Bocska-vn keresztül veszítette el a Hungária a veretlen sárgát. Ha a Bocska játékosai kijátsszák mult heti formájukat, akkor igen erős és szép küzdelemre van kijátás.

A nagy meccs előjátékát a Kispest-III. Kerület szintén erős küzdelem hoz. A Ferencváros Miskolcra próbál szerencsét, de bármennyire is érdekesen hangzik, nem sok reményel, mert a zöld-fehérek kénytelenek nélkülözni a legjobbjait: Hádát, Papot, Lázárt, Lakyt, Szarót, Toldit és Keményt. Az

Újpest Futó és Kálmay nélkül utazott Szegedre. A többi mérkőzések közül a Törkvös-SBTC amútor derbi, a Phóbusz-Budai II testvérharc, míg a Soroksár-Budafok heves küzdelem lesz.

MA BOMBA-MŰSOR LESZ A DIÓSZEGI-ÚTI PÁLYÁN

Olyan sok véleményét hallottunk már arról pro és kontra, hogy azok, akik az amatőr sport irányításával foglalkoznak, kénytelenek ebben az ügyben a közönség tárgyilagos ítélőképességét igénybe venni és meghívni őket vasárnap a Vasutas pályára. De az amatőr sport nemcsak ítéletet kér, hanem minden igényeivel arra törekszik, hogy azt a hatalmas töbort, amelyet valaha hata mogott érzett, ott lássa újra.

Déltől 11 órákor a Debénygyár FC a 10 cróklól álló Mátészalkai TK csapatát fogadja és ennek a mérkőzésnek az utolsó helyekről való menekülése szempontjából van nagy és fontosító

Filléres gyors Miskolcra

október 27-én. Menettérti jegy ára P 3'10 Menejegyiroda.

jelentősége és így kemény, izgalmas mérkőzés várható.

Utána 1 órákor a Debreceni Vasutas SC és a Textil SC küzd a bajnoki pontokért. A DVSC a legkevesebb pontot veszített egyesület, a bajnokságra tör és egy kemény, szeszélyes, de egyre jobban szereplő Textil SC-vel kell megmérkőznie.

3 órákor a DKASE a bajnok-ág ellen álló Nyíregyházi TV csapatától akor pontot szereplő A NYTVE a legutóssabbban játszó csapat, de a DKASE is nagyon tud, amit a mult heten Márk, székán bizonyított be. Rósentfeld, a DTE volt hátyvédje is játszik már és a Bocskaiból is jól ismert Bóór fog játszani. Ez a találkozó a legkényesebb igényeket is ki fogja elégíteni.

TOLDI ÉS KEMÉNY NEM JÁTSZHAT MISKOLCON

A Ferencváros csapatát az utóbbi időben állandóan üldözi a hazserenese. Minden héten egy-két játékos dől ki a küzdelem sorából. A Soroksár elleni mérkőzésen Toldi és Kemény sérült meg komolyabban, úgyhogy vasárnap nem lehet számítani a kiváló játékosra. A Ferencváros csapatát a következőképpen állították össze: Kutsai — Bán, Korányi — Mikos, Hoffmann-Moró — Tánzos, Kiss, Polgár, Györy, Vermes. Abban az esetben, ha Toldi mégis harképes lenne már, akkor Györi visszamenné hátyvédek, Tarta-éka jelenleg nincs a Ferencvárosnak.

Az utolsó érembajnoki mérkőzés vasárnap délután 3 órákor lesz a DTE-pályán a Nyomdász 11-Fodrász csapatai között. Bíró: Kovács.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

A debreceni m. kir. Fiska István tudományegyetem gazdasági hivatala különböző selejtárúk eladására f. hó 21-én, hétfőn délután 3 órákor nyilvános árverést tart.

További felvilágosítások a gazdasági hivatalban tudhatók meg.

Egyetemi Gazdasági Hivatal.

71. 310. 311—1935. Vh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

Karacs Albert és TsaI végrehajtók javára kep. dr. Kiss István püspök-kezdányi ügyvéd 71 P. 30 fill. koveretes és jár. erejéig Földesen Petri-terület 1935 október hó 24. napján délelőtt 10 órákor a püspökkezdányi kir. járásbíró-ság 327—13/1934. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1500 P-re becsült bútorok, sertések, vadász-fegyverek, zongora, búrgarantúra, szőnyeg és egyéb ingóságok bírólígg elárvereztetnek.

Püspökkezdány, 1935 szeptember 23.

Csanak János.

kir. bír. végrehajtó.

FIZESSEN ELŐ A „DEBRECZENI UJSÁG”-RA!

Cukorbetegség Idegbetegség Epekő Vesebetegség Gyomor Tüdőbetegség Érelmeszesedés Nemibaj Szívbetegség Lábfájás, visszér Kozmetika Női betegségek Gyermekepolásról stb. stb. elismert szakorvosok által népszerű stílusban írt orvosi könyvek legnagyobb választékban kaphatók: a Debreceni Ujság kiadóhivatalában, József kir. herceg-utca 16. szám.

KÖZGAZDASÁG

ELLANYHULT A HATARIDŐPIAC

A határidőüzleti forgalomban gyengült az irányzat, mert a háborús feszültség enyhülése következtében a külföldi gabonatorzsok lanyhább irányzatot jelentettek. A kereslet megcsappant, a játékos spekuláció nyereségbiztosító eladásokat hajtott végre, aránylag mérsékelt áremelkedéssel folyt a felbonyolítás.

A búza márciusra 30 fillérről olcsóbbodott, a márciusi rozs ára 25 fillérről esett tegnapi záratszínvonalra alá.

A májusi tengeri irányzata is elgyengült és a tegnapi zárathoz képest 28 fillérről olcsóbbodott. Felmondások ma nem voltak.

Búza kétéberre: 17,55, márciusra: zárlat 17,98-17,99. Rozs októberre: 16,00, márciusra: zárlat 16,00-16,02. Tengeri májusra: zárlat 15,95-15,96.

A KESZBÚZA 15-20 FILLÉRELL OLCSÓBBODOTT

A készbúza-piacon gyengült az irányzat, azonban nem olyan mértékben, mint a határidőüzleti forgalomban. Az irányzat gyengülését a külföldi irányítás mellett főleg az azal a körülménnyel is magyarázzák, hogy esős idő várunk. Azal a hírrel is iparkodtak hangulatot kelteni, hogy Ausztria állítólag nagyobb mennyiségű orosz búzát vásárolt. Az elterjesztett hírek szerint 22,75 sillingért vásárolták volna részben a legjobb minőségű orosz búzát, ami azonban a főszódon nem talált hitelt.

A kereslet kissé megcsappant, de a kínálat sem engedett tartózkodásból. Összesen 45 vagón búza eladását jelentették be 15-20 fillérről a tegnapi zárathoz képest.

A rozs ára teljes ültetlenség mellett változatlan maradt.

Debreceni termény- és takarmány-árak: Búza 17,50-17,30, rozs 14-13,50, árpa 16,50-16, zab 16-15,80, tengeri búza 15-14,70, tengeri csóvós 12-11,50-11, lucerna 10,50-10,25, széná 7,80-7,50-6,80, lohere 8,70-8,00, búzákony 6-5-4,60, alomszalma 2-1,80, rozsszalma 3,20-2,60, zeinuszalma 3,60-3,20, lencse -, cukorkorpa 3,20-3-2,80, takarmányrépa 2,20-1,80.

Piaci árak: Hízott liba kg 70-90, hízott pulyka kg 80-95, pulyka kg 50-60, csirke és káppan kg 80-90, tyúk párta 320-480, csirke párta 80-250, sovány liba párta 280-450, sovány pulyka párta 160-350, tojás drb 9-10, alma kg 16-40, körte kg 50-65, birsalma kg 50-70, dió kg 70-90, szőlő kg 18-45, oszi barack kg 60-100, citrom drb 6-12, zöldség cs. 5-8, gomba cs. 8-10, sóska cs. 2-4, fejes káposzta drb 4-

15, kelkáposzta drb 3-6, vöröskáposzta drb 8-16, karfiol drb 8-40, karamládé drb 2-5, tök drb 4-12, ugorka drb 2-5, paprika 100 drb 50-120, retek drb 2-3, vereshagyma kg 12-16, foghagyma kg 100-120, rózsaburgonya kg 12-16, vegyes burgonya 6-10, savanyú káposzta 28-30, bab, száraz 40-45, bab zöld 32-36, paradicsom kg 6-8, saláta fej 4-5, zöldfengerj csőve 2-5 fillér.

KÖNYVESHÁZ

KERESZTESI MÁRIA: A MAGYAR MATEMATIKAI MŰVELŐSÉG TÖRTÉNETE

Debrecen, 1935. 197. l. 89

A debreceni Tudományegyetem matematikai szemináriumának közleményei között nemrég napvilágot látott 11. füzetben értékes és irjedelmes munka jelent meg matematikai művelődés történetéről. A dolgozatnak házzagpottó szerep jutott, mert a téren eddig alig foglalkoztak a művelődés fejlődésével s éppen ez az oka, hogy a magyar nyelv érdekeiért folytatott küzdelem terénben, mint amilyen dr. Eszedi Istvánéknak egy városi napilap reggeli számban épp a debreceni vonatkozásokat sikerült kiemelni, ilyenmő cikke is. (Debrecen mint a magyar nemzeti kultúra bölcsője) a matematikai tárgyú dolgozat rendszerint figyelmen kívül hagyják.

Dr. Keresztesi Mária dolgozatának helyi jelentősége is van. Nemcsak azért, mert ösztönzést a munkához egyetemünk kitűnő matematikus professzora, dr. Dávid Lajos nyújtott, hanem mert a művelődés megteremtése és kiesztergályozása itt sokban épp debreceni tudósok érdeme.

Már az első magyar nyelvű aritmetika városunk nevéhez fűződik a 1577-ben jelent meg. Második kiadást is ért meg ez a mű. Heitzi Gáspár kiadványa újra Kolozsvárról.

A 18. század végén Maria Terézia, de főképpen József császár nemzeti-értékvesztései peffanták ki — épp Debrecenből — a tudományok magyrosítására való nagy törekvést. Megalakult Debrecenben az első magyar tudós társaság, a debreceni ref. egyházkerület meg azt kívánja, hogy magyaruul taníttassanak a tudományok. Most készül a Debreceni Grammatika, a Diószegi-Fazekas-féle Fűvészkönyv s végül ebben az időben készül Maróthy György debreceni professor kiről utat is neveztek el Arithmetikájára, amely az első igazi iskolai tankönyv. A debreceni fősokola díjazteremtője, aki a esch Komanky Jan Amos, akit közönségesen Comeniusnak ismert a pedagógia történeté, tankönyveit számuza az iskolából, az idegen műszavak helyére magyar szavakat tesz, hogy azokat — mint írta — még az „Ásvány-nép is meg-

érthesse. Tőle ered pl. a törtszám szó. De Mária Maróthy a legszenvédelyesebb magyarosítás korában el, dícsértéte válik, hogy mint józan, higgadt debreceni polgár meg tud állni az arany középúton, de nem reag ki sem jobbra, sem balra. Maróthy szinte barzad a túlzásoktól s éppen ezért tud alkotni természetös és szerenesés szavakat.

A dolgozat felhasználta végül egy harmadik debreceniek, Fazekas Mihálynak a Ludas Matyi szerzőjének a Kollegium könyvtárában levő egy eddig ismeretlen matematikai példakát tartalmazó kéziratát is. Ebben a Fűvészkönyv társszerzője a kubuszru emelést a kotyra emelésnek magyarrítja meg. A szó nem terjedt el, de azért nem mondhatjuk, hogy nem szerenesés és nem eredeti alkotása a nagy humoristának.

Dr. Keresztesi Mária, jelenleg már dr. Totp Lajosné mindvégig érezteti velünk, hogy nemzeti letünk legfőbb törekvése nem lehet más, mint a magyar nyelv érdekeiért folytatott küzdelem. Ennek a küzdelemnek legérdekesebb lapját épp a matematika művelődésének gazdag s érdekes mozzanatai, amelyekbe jelentős szerep épp Debrecen illeti meg.

Dr. Medveczkv Károly.

HARCOLUNK EGÉSZSÉGÉERT!

Tudósok, kiváló szakorvosok sokéi tapasztalatait, tanácsait szerezheti meg ezen művekből.

A fiatal anya, Dr. Földes P 2.60

A rákbetegségről, Dr. Verebély P 90

A nő a változás korában, Dr. Földes P 2.70

Modern házasság, Dr. W. Steckel P 3.10

A női betegségekről, Dr. Földes P 3.50

Hogyan éljen a szívbeteg ember? Dr. Bodon P 2.70

Természetes gyógy mód és táplálkozás, Dr. Bucsnányi P 4.10

A méhrákról, Dr. Földes P 1.30

Eros dohányzás és következményei, Dr. Somogyi P 1.10

Meghülés, Dr. Müller P 1.30

Fenti könyvek kaphatók a Debreceni Újság kiadóhivatalában, József kir. herceg-utca 16. szám.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől, 37,228-1935. fi.

VERSENYTARGYALASI HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. város hivatalainál az 1936. évben szükséges papir

és irodaszerek szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

A szükséglet a következő:

50 000 ív fehér fogalmi papir — (szabvány) 40.000 ív szürke fogalmi papir (szabvány); 25.000 ív vonalozott fogalmi papir (szabvány); 60.000 ív vonalozott fogalmi papir nagyobb alakú; 6000 ív csomagoló papir superior szürke; 80.000 ív írógéppapir simított (szabvány); 70.000 ív írógéppapir simítatlan (szabvány); — 500 gomb, szürke spárta 2/4 1/2 T.; 130 gomb, szürke spárta 2/1 1/2 T.; 200 gomb, nemzeti színű varrócérna; 250 liter fekete tinta (hordós); 20 liter Antracén tinta (literenként); 15 liter piros zöld tinta (literenként); 70 liter kis íveg piros—zöld tinta 1/32-es; 200 000 lap, 50.000 íves Gestett, soksz. géphez szívó papir íróképes lap és íves (szabvány); — 150 doboz Gestetner Stoncill papir; 90 doboz Gestetner gépfestés fekete íél kg-os; 30 doboz Gestetner kis íveg stoncil korrig. fluid; 180 doboz Írógép Carbon; 200 doboz írógép szalag; 2000 lap Adrema soksz. géphez indító; 4000 drb. Adrema lemez; 13 drb. Adrema soksz. géphez szalag 25 doboz kézi indító (dobozonként 100 nagy ív); 100 tuc. tinta íron; 20 tuc. tinta íron (színes).

Az írásbeli zárt ajánlatokat a város polgármesteréhez címezve a városházán lévő (földszint 8. sz.) közgazgatási iktatóhivatalban lehet benyújtani legkésőbb 1935. évi november hó 16-k napján szombaton délelőlt 10 óráig.

Az ajánlat borítékját a következő felíratlall kell ellátni: „Ajánlat Debrecen sz. kir. város 1936. évi papir- és irodaszereinek szállítására.”

Bánatnénziül tartoznak az ajánlattevők az ajánlat szerinti értéknek 2 százalékát az ajánlat benyújtásig készpénzben, vagy óvadékképes értékekben a város házipénztáránál letenni.

A részletes versenytárgyalási hirdetmény, a versenytárgyalási részletes feltételek, az ajánlati minta és a szükséglet kimutatás megtekinthetők a debreceni Kereskedelmi és Iparkamarnánál a „Honsz” debreceni csoportjánál, a városi I. fokú közgazgatási hatóság nál. (Városháza, földszint 9. sz.) utóbbi helyen azok meg is szerezhetőek.

Debrecen, 1935 október hó 8.

DR. VARGHA ELEMÉR sk. helyettes polgármester.

Apró hirdetések

LEVELEZÉS
Margit Szájloda
Pensio a Házász-féle vendégház udvarán (Margit-fürdő mellett). Kényelmes, tiszta szobák Bőséges étkezés. Olcsó árak. Nyaralóknak fűrdőzöknak, sportolókknak ked. vezmény. Közel a gyógyfürdőkhoz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, vilamos megállónál. Telefon 10-24.

Levelezőnk
Vidám hölgyvel, Zöldy Ernő, Hatvan-utcai posta-restónté. 2670

Épületüvegézt.
Képkereztést jutányosan vállalok, üveg- és porcellánrukat olcsón árúsítok. Auer Dezső üvegkereskedő, képkereztető, Csapó-u. 39. sz. (Rákóczi-ú. szemben). 38

HÁZASSÁG
Gyermektelen
Értés jobb özvegy 26. párezer pengővel, 60 éven felüli, magános nyugdíjas életársat keres. Vidéki is lehet. Levelet a kiadói kőr s pontos címre válaszol „Megértés” jellegre. 2686

36 éves
Végzett úr 160 pengő fizetés-sel nőül venne olyan úrnól, ki tűzifa, szénraktárát mint társ vezetné esküvőig. 2000 P készpénzt pedig hozna. Komoly ajánlatra reflektálok. Irjon öszi bapsúgár jellegre a kiadóba. 2619

NYOMOZÓ IRODA
Gálósy sikeres nyomozásai, évtizedes magánpraxisával szerzett szak tudásán és lelkiismereteségén alapszanak. Teleki-utca 45. 350

Magánnyomozó iroda
lelkismeretesen, díjkróten nyomoz, megfigyel, informál, Szóbo István nyug. detektív, Kalyan-utca 5. 355

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK
Kifutóleányt
16 éven felülit jó bizonyítványokkal azonnal felvesz Deb-Ka. 173

Konyhaleány
azonnal felvétetik, aki vendéglóban volt már, Kossuth-utca 3. I. em. 3. 351

perfekt
mindenes szakácsnő hosszú bizonyítványokkal, novemberre jelentkeznek, Plac-utca 28/b. III. em. 20. 2678

Konfekcióban
járás, verőnők felvétetek, Magyar Ruháipar, Bikász-utca 16. 406

Mindenes főzőnő
(észtleg nemetül tudó) hosszú bizonyítványokkal elsőjére felvétetik, Péterfi-utca 31., — kerestéptület, Jelentkezés délelőlt, 2669

Bejárónő
jó bizonyítványokkal felvétetik, Thaly Kálmán-utca 2. szám, földszint, 377

Lelkismeretes,
intelligens nő kerestetik főzés — háztartás vezetésére, Négyéves és kóthetes gyermek mellett gyermekleány van, Ajánlatot Killer Tiborné nevre, Berettyóújfalu. 393

Különbejárátó
utcai szoba, előszoba (féregmentes) felleg elátással is kiadó, Rendelőnek, iródnak is alkalmas, Szent Anna 34. 404

Különbejárátó
bútorozott szoba kiadó — Ugyanott női banda kiadó, Farago-u. 7. 389

Kiadó
különbejárátó bútorozott szoba olcsón ürtőnővel, magános udvarban, Eladó fegyver, Dobó-u. 31. 390

Különbejárátó
kisebb-nagyobb bútorozott szoba 1-2 személynek parkirozott udvarban azonnal kiadó, Rákóczi-utca 35. 2688

Megbízható.
komoly mindenes szakácsnő kettő tagú családhoz keres Nagy Gyula, József kir. herceg-u. 52. Jelentkezés vasárnap délután 4-6 óráig. 2683

Fehérneművarró.
leány, ki közgombolykát is köt, felvétetik, Rákóczi-u. 5. sz. 2701

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Ügynökök magas jutalékkal felvételnél... 43

Felvezetek

Ügynököket fizetéssel, felkijordókat... 2706

Egy

Idősebb ember, szőlőmunkához értő... 346

Ürdívat szakmában

Jártas fiatal segédet felvezet... 379

Bőrszakmában

teljesen jártas szorgalmas fiatal... 2667

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Német leány, ki házimunkában is segít... 354

Több évi gyakorlatjal

pénztárnoknő állást keres... 2672

Perfekt

gépíró és a leggyorsabb diktálás... 50

Keresek

november 1-től hávezetési állást... 4077

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Joghajlító

hármadéves, gépir, gyorsír, farm... 399

BUTOROZOTT SZOBA

Külfönbéjratú

udvari bútorozott szoba és 1 szoba... 338

Utcai

csinosan bútorozott szoba azonnali kiadó... 376

Széchenyi-utca elején

garantáltan tisztá utcai bútorozott szoba... 2622

Lépcsőházi

külfönbéjratú, szépen bútorozott szoba... 2611

Csendes udvarban

külfönbéjratú bútorozott szoba... 2671

Külfönbéjratú

bútorozott szoba kiadó, Debrecen... 2660

Külfönbéjratú

bútorozott szoba kiadó, Batthyány... 2692

Teljesen

külön kupaesatti feljarsattal utcai parkettás szoba... 2696

KIADÓ LAKÁS

Háromszobás lakás Dery-múzeum közelében... 339

Háromszobás utcai másodemeleti lakás... 759

Egyszobás konyhás lakás novemberre kiadó... 2658

Másodemeleti három utcai parkettes szobás... 2659

Kiadó kettő utcai szoba, előszoba... 2657

Egy udvarra nyíló szoba konyha... 2617

Három helyiségű álló lakás csak üzleti célra kiadó... 25

Kiadó kétszoba, konyha, speiz, kamara... 412

Kétszobás lakás Simonffy-utca 48. alatt... 294

Kiadó 1935 november 1-re 3 szobás modern lakás... 678

Kiadó utcai I. emeleti 4 szobás modern lakás... 1618

2 szoba konyha, kamara egyszerű lakás... 173

Kiadó november 1-re az Iparkamara... 171

Péterfia-utca 16. szám alatt ötszobás kertés és háromszobás... 358

Két szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel... 357

Kiadó lakás teljes komforttal... 312

Kiadó egy kétszobás és egy pincelakás... 350

Négyyszobás, fürdőszobás, teljes komfortos lakás... 2673

Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó... 2677

Hatvan utca 61. szám alatt egyszobás, fürdőszobás... 386

Kiadó nagy szoba, konyha, kamara... 381

Ferenc József-út 16. szám alatt kétszobás garzonlakás... 385

Hatvan-utca 61. szám alatt kétszobás fürdőszobás... 387

Azonnali kiadó frissen festett kétszobás udvari lakás... 389

Kiadó egy szoba, konyha, kamara... 394

Kétszobás lakás egész udvarral 1-re kiadó... 419

Kétszoba, fürdőszoba, kiadó Hungaria-palotában... 2700

3 szobás fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó... 2644

Kiadó nagyon olcsón kétszer kettőszobás, előszobás modern villalakás... 412

Kétszobás, fürdőszobás nappos udvari lakás kiadó... 426

Másodemeleti három utcai parkettes szobás... 2680

Kiadó kettőszoba, fürdőszobás lakás november 1-re... 2683

4 szobás villalakás kiadó november 1-re... 2691

Egyszobás, konyha, fűskamara kiadó... 2687

Gólya-utca 4. sz. egyszobás, előszoba, konyha kiadó... 402

Kertes családi ház 4 szoba, fürdőszoba, előszobás... 403

Háromszobás modern lakás kerttel kiadó... 296

AJÁNLAT

OLCSÓ CIPŐKI Kevés költséggel udvarban... 400

BURGER ISTVÁN. Piac-utca 42. (Pannónia-udvar.)

Cipőjavítást és megrendelést elsőrendű... 409

Katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok... 431

„MARGIT” kalapszalonn vezetői megváltással... 431

20 drb. szarvasmarhát teljesre kedvező... 336

Képkereket a készítőnél legjobb és leg... 1053

Tégla, fedélszerép kitűnő minőségben... 308

Öltöny 35 P. női raglán 9 P. férfi raglán... 917

Cipőüzletelhelyezés I. Értésitem kedves vevőimet... 371

Trágya Friss és érett trágya... 356

Hímzést olcsón elvállalok... 376

Trafikomat Simonffy-utca 2. alatt... 380

Szücs munkájával keresse fel Katona Vilmos... 398

Kályhák, tűzhelyek, kőeszközök... 410

Paplanokat legszebb kivitelben... 405

Aranyat, ezüstöt, zálogadulát... 400

LAKÁSBERENDEZŐ ÉS TEXTILVALLALAT BUDAPESTI CÉG KÉP. VISELETE (Piac-utca 42.)

Vidéki címszerzőket keresünk 409

Ezeröttszáz darab 3-4-5 méteres finell mara... 354

Ökrös úri cipésznél Sas-utca 1. szám elzárás... 1052

Elismert elsőrendű úrlabócséf... 510

Szörmebundák, gyermekbundák nagy választékban... 351

Nemesi címerek családfák, ósfák... 1316

Ócska vasat, fémek, gépek... 138

Szobafestést legesetebben vállalom... 49

Szabást-varrást úrnőknek tanít... 896

Hőigyeim! Dívafos kalapokat... 18

Szörmebundát és prémhőröket... 803

Üzletem áthelyeztem. 15 éve fennálló rőfös... 936

Jöjjön hozzám. egy rendelés megvált... 882

Csipőfűzők, Princses-fűzők... 1050

SIRKŐVEKET gránitból, márványból... 2233

Tégla és cserép jöminőségben... 2334

ÉLELMISZER ITAL

Fajborok alacsony napi áron... 323

Budapest és külföld

teljes
heti

RÁDIÓMŰSORA

*

DEBRECENI ÚJSÁG

VASÁRNASZÁBÓ

39. ÉVF.

DEBRECEN, 1935 OKTÓBER 20.

240. SZ.

Erdélyi lélek

Makkai Sándor Erdély kisebb-ben élő magyarságának lángelkű apostola legutóbbi debreceni előadása alkalmával a többek között rámutatott arra, hogy a tisztántúli magyar léleknek sok olyan nemes és megértő vonása van, amely megegyezik az erdélyi lélek szerkezetével. Magyar lélek, erdélyi magyar lélek... Tény, amely sok embert foglalkoztatott már. Egyesek felvetették a kérdést, hogy egyáltalában lehetséges-e „magyar” és „erdélyi” lélek. Miért nem mondjuk azt csak egyszerűen magyar léleknek?... Magyaroknak, amely el és munkálkodik.

Írásában rámutat a püspök arra, hogyha a magyar lélektől kellene megkülönböztetni az erdélyi lelket, akkor tagadja annak létezését. Ez így is van, mert magyar, vagy erdélyi lélek alapvonásaiban ugyanaz, a magyarság lelke. De mégis van valami lényező, mely miatt felmerül ennek a kérdésnek a létezése: Erdély... Erdély a természeti és lelki kincsök kiaknázhatatlan, szépséges hazája, Erdély, ahonnan a magyarság legnagyobbjai indultak el világhódító útjukra, nem sokszor hadi úton, hanem a szellem, a tudomány magas ösvényein. Lelkek, magyar lelkek, olyanok születtek Erdély, most boldogtalan földjén, melyek a magyarság zömét ragadták tűzbe és lisztogató lángjaikban formálták alapvonásait, acélozták annak erejét, hogy az elnyomatásokra irányuló törekvéseket mindenkor sikeresen visszaverje. Talán ez lenne az a lélek, melyet erdélyi jelzővel méltón jel lehet és kell díszítenünk.

Van ennek az erdélyi magyar léleknek, a mostani kisebbségben élő magyarságnak egy esodátos vonása, amely talán nem mondható el minden más helyen élő magyarról: az adott körülményekhez való alkalmazkodás olyan mértékben, hogy az alkalmazkodással vele járó surlódás semmit sem tud lefaraqni a „rég” lélek erejéből. Erdély kisebbségben élő magyarságának lelkét nem tudta megmételezni semmi féle uralom. A magyar lé-

Vasárnapi írások

Vasárnapi lárma

A magyar vasárnapok most megint a politika jegyében folynak. Gyűlés gyűlés után, szónoklat szónoklat után s legfeljebb az adófőkönnyben van annyi név, mint a jelöltek listáján. Ha az ember kinyitja a rádiót negyed óráig mondja a szpiker, hogy hány párt indul a budapesti déli kerületben és hogy Debrecenben hat párt kezd offenzívára.

Vajjon egészséges állapot volna ez, hogy Magyarországon legalább 10-12 párt legyen. A hatalmas Angliának el g három párt, a megújhódott Olaszországnak egy. S ha még ezek az itthoni pártok valami nagy eszme szolgálatára alakulnának. Végeredményben azonban itt is csak két gondolat, két világnézet a liberalizmus és ennek túlzásai, marxizmus, klárizmus, rasszaizmus és a keresztény nemzeti gondolat küzdenek egymással. A keresztény nacionalista magyaroknak tehát elég egy párt, amelynek vezére vitéz Gömbös Gyula. A liberalizmus — mint eszme megbukott, s a lobogója alatt induló pártok már nem is esznéert, hanem csak mandátumért, képviselői állásért, pozícióért harcognak. S a magyar embernek vajjon érdemes-e azzal tölteni az idejét, hogy munkás hétköznapját arra fecsérelje, vasárnapját azzal zavarja, hogy védekezzék a kis mandátum-vadászok trükkjei, intrikái, zavart keltései ellen? Szabad-e azért megzavarni a templomok esendjét, hogy Hegyemegi Kiss Pálnak, Györki Imrének, vagy Nagy Vincének legyen-e mandátuma. Mert azt kell megérteni végre, hogy itt csakis és kizárólag erről van szó. Az elvek, amiket látszal kedvéért még képviselgetnek véges-végig megbuktak az egész világon, tehát nem fordíthatják jobbra a magyar sorsot sem.

Békés magyar vasárnapokra vágyunk már, amelyeken nincs abesszín harci lárma, hanem csak érdemelt pihenés a keresztény Magyarorszáért végzett alkotó munka hétköznapjai után. (M. L.)

lek nem veszett semmit magyarságából, sőt erősödött. A hatalomváltozás izzó tűzében, pokoli fergetegében acélozódott. Ennek az acélozódásnak eredménye az a hatalmas kulturális munka, mely az Erdélyi Szépművés Céh kebelében és azon keresztül a népet is bekapcsolva az irodalmi életbe, folyik. A kisebbséget, s ezzel együtt nyelvi kisebbséget is felismerve, a nyelvet a lélek érzelméinek tolmácsát tartják ébren,

ápolják és fejlesztik. „Nyelvében él a nemzet” szállóige talán sohasem volt időszerűbb, mint ma Erdélyben. Es hála Istennek ezt nagyon jól tudják azok a vezető férfiak, akiknek kezében összefut az erdélyi magyarság sorsának intézése.

Az összeomlást követő pokoli kódban, koromsötétségben nem maradt magára Erdély magyarsága, mert ott volt a nyelve, hatalmas jegyvere, mely egyedül

képes arra, hogy a jelenlegi helyzettel megbirkózzék. A sötétségben lassankint felvillantak az írók és költők, mint picinyke fényjeltek. Azután megszületett az első folyóirat, a „Zord Idő”, majd a „Pásztortűz” és végül az „Erdélyi Helikon”. Megszülettek az eszközök a nagy eszme, a magyar nyelv ápolására.

Az összeomlás feketére festett zürzavarában már éqtek a kicsinyke „pásztortűzek” és eljöttek az élesztgetők. Eljöttek Erdély földjéből, hogy ápolói, fenntartói legyenek a magyar nyelvnek és ezen keresztül az erdélyi magyar életnek. Jött Makkai Sándor, aki Erdély dicsőséges történelmének felhódzásával hintette a fennmaradás reménysugarait történelmi regényein keresztül. Jött Aprily Lajos és Reményik Sándor, akiknek lantján újra imádsággá vált a magyar nyelv. Budapestről Szilánára költözött vissza Erdély kulturális életének egyik legkimagaslóbb vezéregyénisége Kós Károly a regényíró, építész és képzőművész. Azután sorban jöttek a többiek, kiknek neve már régen túlnőtt Erdély és Magyarország határain. Irodalmat, kultúrát, művészetet teremtettek úgy szólván a semmiből, olyat, mely európai viszonylatban is ragyog és dicsőséges.

Ez a nemzetmentő munkát irányító lélek az talán, melyet „erdélyi léleknek” neveznek. A kérdéses, de olyan szépen hangzó jelzőt méltán lehet, sőt kell is alkalmaznunk annál a magyarságnál, mely bevehetetlennek bizonyuló lelki várat épített magának a kíméletlen ostromok visszaverésére, megakadályozására. Ha sorló, szomorú helyzetben kérdés, hogy Magyarországot melyik részén lakó népe tudta volna ezt megtenni. Bizonyára nem a dunántúli, vagy Békés mezeji sváb telepítéssel tarkított magyarság. Erdély a magyar, szász, oláh nép lakta terület, és a nemzetiségekkel megvívandó harc módszerével az erdélyi magyarság valahogyan mindig tisztában volt és ennek köszönhetle, hogy ma is, — ha nem hatalmi, de kulturális téren — uralkodó, vezető szerepet tölt be, mely szerepben fáklyafényként loboq az „erdélyi lélek”. (ng.)

RÁDIÓMŰSOR

1935 OKTÓBER 20—26-IG

A külföld műsorában lévő rövidítések magyarázata: Hgv. = hangverseny. K. z. = könnyű zene. Sz. z. = szórakoztató zene. R. z. = rádiózene. T. z. = tánczene. T. c. = tarka est. Gr. = grammon. Hangj. = hangjáték. Zong. = zongorahangverseny. O. hgv. = orgonahangverseny.

OKTÓBER 20.

VASÁRNAP

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.00—3.00-ig Radó Árpád, 2.45—7.50-ig Gecsó Sándorné, 7.55—1.00-ig Lőránd Mária, Nagykörös: Turcsányi István.

- 9.15 Hírek.
- 10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Predikál Soós Béla dr. debreceni lelkész.
- 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd közvetítése Dunsokról. — A szentbeszédet Dunsok Károly dr. kalocsa érseki titkár mondja. Míse alatt a hívek, leventék és iskolásgyermekek Bauer József ny. főszékesegyházi karnagy gyűteményéből énekelnek nyolc népéneket. — Míse után kilenc magyar és latin ének és responsorium bemutatása. Himnusz.
- 12.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.
- 12.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Raabe Péter, a német birodalmi zenei kamara elnöke, a weimari Liszt-múzeum igazgatója. Közreműködik M. Hír Sári (zongora). Liszt-hangverseny.
1. Tasso, szimfonikus költemény. 2. H. zongoraverseny. A-dur. (Hír Sári). 3. Orpheus, szimfonikus költemény. 4. III. magyar rapszódia.
- 1.45 Raabe Péter dr. beszélget Koudela Géza dr.-ral.
- 2.00 Hanglemezek.
1. Demizetti: La favorita, ária (Fleta). 2. Bellini: Az alvajáró, ária a III. felvonásból (Dal Monte). 3. Charpentier: Louise, ária (Journet Marcel). 4. Rubinstein: Kamenoi, Osirow, fantázia (New Light Symphony zenekar). 5. Bizet: Gyöngyhálások, ária (Fleta). 6. Verdi: Traviata, ária (Galli Curci). 7. Catalani: La Wally, ária (Zanelli Renato). 8. Bretón: En la Alhambra (Madridi szimfonikus zenekar, vezényel Arbos Fernandez). 9. Leoncavallo: Bajazzók, ária (Környei Béla). 10. Verdi: Falstaff, ária a III. felvonásból (Dal Monte). 11. Massenet: Don Quixote, operarészlet (Sallapin). 12. Puccini: Bohémélet, ária (Gigli).
- 3.00 „A termőtalaj védelme vízkárok ellen”. Trummer Árpád min. oszt. lau. előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)
- 3.50 Budapesti Koncert Szalonzenekar.
1. Ascher: Marco Spada, nyitány. 2. Waldteufel: Északi csillag, keringő. 3. Lénárt Ferenc: a) Karaván; b) Minaretek állán; c) Leila tánca. 4. Seide: Illuziók.
- 4.30 „Séta az Egészségügyi Kiállításán”. Közvetítés az Iparcsarnokból. Beszélő Budinszky S.
- 5.00 Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
- 6.00 A Nagykörösi Arany János Társaság irodalmi ünnepének közvetítése Nagykörösről.
1. Arany-dalok. Éneklő a Nagykörösi Iparcsarnok Dalkara. 2. Megnyitó beszéd, mondja Patonay Dezső elnök. 3. „Arany-émlékek Nagykörösön.” Előadja Törös László dr. főtitkár. 4. Arany János: „A tetőtlen halom” c. nagykörösi vonatkozású költeményét szavalja Horváth József. 5. Bárdi Miklós Arany-vonatko-

zású és más nagykörösi költeményéből felolvas Jeveldi Kozma Ferencné tiszt. tag. 6. Nagykörös zenei emlékeiből: a) Brück Gyula: Alföldi zeneképek. Zongorán előadja T. Helmlich Ilona; b) Nyizsnyay Gusztáv és Varga József dalaiból énekel v. Faragó Ámbros, zongorán kíséri Márton Barna.

7.20 „Részlet egy Liszt-regényből” Harsányi Zsolt felolvasása.

7.50 Orosz Julia énekel, zongorán kíséri Pongrácz László.

1. Marx József: a) Már zúg az erdő; b) Tegnap ó nekem rózsát hozott; c) Vencei bölcsődal; d) Strauss Richárd: Szerenád. 2. Kodály Zoltán: a) A csúfai hegyek alatt; b) Zádor Jenő-Fóthy János: Dal egy viharos éjjel.

8.20 Vigjáték-előadás a Studióban. „A győri kaland”. Történelmi vigjáték 3 felvonásban. 4 képi- és 10 zenei felvonásban. A zenében. Irta Mariav Ödön. A zenei részeket szerezte és vezényel Bertha István. Rendező Kiss Ferenc.

Személyek: Etlényi Balázs — Önény Akos; Julia, a sógorasszonya — K. Tóth Erzs; Kriszta, unokahuga — Somogyi Erzs; Pápay Károly, huszárhadmegy — Abonyi Géza; Levenehr Vencel, osztrák tiszt — Kürthy György; Napoleon — Somlay Arthur; Bremen kapitány — Várkonyi Zoltán; Guillaume tábornok — Fehér Gyula; Guillaume Denise — Fáy Kiss Dóra; Jandóné — Iványi Irén; Márton gazda — Patáky József; Bárdos vécspán — Bartos Gyula; Városhíró — Gyenis Ede.

10.20 Hírek, sport- és löversenyeredmények.

10.50 Közvetítés a Pátria-kávéházából. Az Erős-Sovinszky jazz-zenekar műsora Orbán Sándor énekszámával.

1. Fényes-Mihály: Tudom... foxtrótt. 2. Sándor-Szemes: Már megemtem a kenyérem javát, dal (ének). 3. Rodgers: Slowfox. 4. Zerinyay-Szess: Ma utoljára kérem, blues (ének). 5. Warren: Foftrótt. 6. a) Lazzaro-Salver: Ne játsz a tüzzel, tangó (ének); b) Grosz Alfréd-Szécsén: Kár, hogy a szívem, tangó (ének). 7. Heykens-Gatti: Szerenád. 8. Márkus Alfréd: Részletek a „Csunya lány” c. filmből (ének). 9. Szlatinay-Füredi: Boldogok leszünk, slowfox (ének). 10. Buday-Szécsén: Holnap este várlak, slowfox (ének). 11. a) Bányai-Nádor: Érted sír a lelkeim, keringő (ének); b) Kiss-An-

gyal Ernő: Ne törje össze, tangó (ének). 12. Pyber-Radó: Jó éjszakát, indulófox.

00.05 Hírek.

12.00 Csak a bécsi rádióállomás részére: Rácz József és cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Sztankovits dr.

3.00 „Üzenet a tengerentúli magyarokhoz”. Vitéz Somogyváry Gyula előadása.

3.15 Dohnányi Ernő dr. zongorázik.

4.35 Budapesti Koncert Szalonzenekar.

5.15 „A felfedezések is okoztak világválságot”. Laurentzy Vilmos dr. előadása.

6.05 Hanglemezek.

7.55 „A magyar gyümölcsismeret megalapítója”. Rapaich Rajmund előadása.

8.25 Hírek, sport- és löversenyeredmények.

8.55 Országos Postászenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos.

KÜLFÖLD

- | | |
|---------------------|-----------------------|
| 6.00 Brüsszel: Tz. | 8.50 Milánó: |
| 6.00 Köln: | Opera |
| Hangkép | 8.50 Prága: Rz. |
| 6.00 Osló: | 8.50 Róma: |
| Katonazene | Szimf. hgv. |
| 6.00 R. Páris: Hgv. | 9.00 Stockholm: Rz. |
| 6.00 Varsó: Dalest | 9.10 Bukarest: Rz. |
| 6.15 Bécs: | 9.30 Strassburg: Rz. |
| Szimf. hgv. | 10.00 Drotwicz: Kz. |
| 6.30 London: | 10.00 Post Parisien: |
| Katonazene | Kz. |
| 6.30 Drotwicz: | 10.00 Varsó: Sz. z. |
| Vonós 4-es | 10.20 London: |
| 6.30 Frankfurt: | Szimf. hgv. |
| Sz. z. | 10.30 Strassburg: |
| 7.00 Luxemburg: | Sz. z. |
| Kz. | 10.30 Róma: Tz. |
| 7.30 Lipész: Opera | 10.30 Palermo: Kz. |
| 8.00 Berlin: Rz. | 10.30 Osló: Gr. |
| 8.15 Bécs: Schwarz | 10.30 Berlin: T. c. |
| Schrammel- | 10.30 Hamburg: Tz. |
| zene | 10.35 Kassa: Rz. |
| 8.00 Hamburg: Hgv. | 10.50 Dland S.: |
| 8.00 Köln: | Opera |
| Vidám est | 11.05 Bécs: |
| 8.00 Varsó: Rz. | Bécsi zene |
| 8.10 Bukarest: Hgv. | 11.05 Varsó: Gr. |
| 8.15 Bécs: Schwarz | 11.10 Brüsszel: Tz. |
| Vera dalstje | 11.30 Luxemburg: |
| 8.45 München: | Tz. |
| Opera | 11.45 R. Páris: Tz. |
| 8.45 Palermo: Rz. | 11.45 Strassburg: Tz. |

Az Írók Gazdasági Egyesülete Debrecenben rendezi meg első irodalmi estjét

Debrecen a múltban és jelenben számos fényes nevet adott és ad a magyar Helikonnak. Csokonay Vitéz Mihálytól kezdve Fazekas Mihályon, Kölcseyen, Petőfy Sándoron, Aranyon Ady Endrén, Tóth Árpádon át a mai magyar irodalom sok jól csengő nevéig mennyi magyar ígérlet és mennyi fényt mennyi színt kapott Debrecen századokon át a magyar irodalomtól. Azt lehet mondani, hogy a magyar írók annyi éven át egyebet sem tettek, csak adták, adtak Debrecennek. Debrecenben az összeomlás után az összes vidéki városokat megelőzve gyullt fel az irodalom megértése és a magyar irodalom művelőinek

szeretete. Ma Budapestén s. az ország annyi más városában is sokan várják Debrecenét a magyar irodalom megújítását, a régi szövevény felbontását s a magyar lélek új és tiszta kisugárzását. Debrecen maga is egyre többet tett a magyar művelődésért, ottont adott az egyik legjelentősebb magyar egyetemnek, irodalmi társaságai szinte versenyeznek abban, hogy gazdasági pusztulással küzködve mégis újra magasra emeljék a szent fáklyát, amelynek nem szabad kialudnia. S talán ép ezért határozta el az IGE — amely esztendőnk óta szívós harcot folytat az írónyomor ellen — hogy Debrecenben kezdje meg pártolótag toborzó

munkáját. Az IGE alapszabályaiban már alakuláskor lefektetett a pártoló tagok gyűlésének gondolatát, amelyet most egy új és igen nehéznek mutakozó téli küszöbén valószínű az egyesület. — Debrecennel messzemenő tervei vannak az IGE vezetőségének többek között a debreceni írók budapesti estjét, valamint az Albrecht főherceg védnöksége alatt álló egyesület egyik legközelebbi kongresszusát is itt akarja megtartani.

Amiódon az IGE ezt a felhívását először a debreceniekhez intézi, arra kell gondolni, mit tudott volna még nyújtani Csokonaj a magyar irodalomnak, ha nyomorában nem kap tudóvészit, mit szenvedett Petőfi ama emlékezetes szörnyű debreceni télen s gondolni kell arra is hány értékes író pusztult el feledésbe merülten a nyomorral folytatott testi-lelki felülről harcban. Ugyanakkor a magyar olvasó gondoljon arra is, mit jelentett ennek csaknem kifosztott nemzetnek világszerte Petőfi, Jókai, Madách és annyi más magyar író.

Ennek tudatában fordul az IGE a mai nehéz gazdasági viszonyok között is a debreceni művelő közönséghez, alántia figyelmébe e mozgalmát, amelynek befejezése lesz a november 23-án megtartandó irodalmi est. Ezen az esten egész sor országos nevű budapesti és debreceni író lép fel. Mindazok akiket közelebbről érdekel az Írók Gazdasági Egyesületének ez az önzetlen és tiszta magyar célú akciója, felvilágosításért forduljanak Csuka Zoltán íróhoz, az IGE szervezési osztályának jelenleg Debrecenben tartózkodó vezetőjéhez — (Hatvan u. I. II. em. 50) naponta délelőtt 11—1 és délután 4—5 óra között.

KEVESEN TUDJÁK

— A VILÁG LEGHOSSZABB UTCAJA. Kevesen tudják, hogy a világ leghosszabb utcaja a chicagói Western Avenue. A hossza ugyanis 35 kilométer. A második leghosszabb a Holler Street ugyanabban a városban. Ez utóbbi utca azonban sűrűbben lakott, mint a Western Avenue és ha az ember végigjárja a Holler Streetet teljes hosszúságában, ami körülbelül nyolc órát vesz igénybe, akkor egy nagyvárosnak minden oldalát láthatja, a milliárdosok palotájától a legnyomorúságosabb konyhákig és a templomoktól a modern gyárakig.

— NEMÁRÉ A ROVAROK? Hogy a rovarok nemük-e, vagy van-e hangjuk, arról sok vita folyt már a tudósok közt, mert azt állították, hogy határozatlan különbség tehető a szünyeg hangja közt, ha veszedelemben forog és ha a párdát hívja. Az utóbbi időben azonban a legtöbb kutató arra a megállapításra jutott, hogy a rovarok teljesen némák.

— AMIKOR AZ ALPOK ELTŰNNEK. Vajon eltűnnek-e valaha? És ki fogja őket eltüntetni? És hova tűnnek? Az ember már megszokta, hogy a hegyeket örök életűeknek tekinti (az örök hegyek), így őrös beszédnek látszik, ha valaki például azt mondja, hogy az Alpok eltűnnek. Ennek ellenére mégsem kell nagy merészség annak kijelentéséhez, hogy az Alpok évről-évre tűnnek, csökkennek, zsugorodnak és előjön az a nap, amikor egészen el fognak tűnni. Mára a tudomány állítja ezt megdönhetetlen bizonyítékok alapján. Az Aare folyó évenként nem kevesebb, mint 135.000 köbméter iszapot visz magával a Brienzi tóba és kiszáradtolták, hogy a tó 5,17 köbkilométer területű medencéje 35—40.000 év múlva szintéig megteljen iszappal. Az az iszap, amelyet az Aare folyó hoz magával, a hegyekből származik, az esőz, a fagy meg az olvadás befolyása alatt keletkezik. Hasonlóképpen áll az eset más vidékek hegyeivel is. Elporladnak, lerombolódnak és a folyók leviszik a termeléseiket tavakba, völgyekbe vagy a tengerbe. Lassan megy ez, de biztosan. Kiszáradtolták, hogy körülbelül tízezer év múlva az Alpok büszke hegyláncja egészen eltűnik és egy szintre kerül a földdel. Ez feltétlenül bizonyos.

OKTÓBER 21.

HÉTFO

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: *Délelőtt 9.15—2.40-ig Radó Árpád, 2.30—7.45-ig Tamásná Filóts Lilly, 7.30—12.15-ig Beöthy Baba. Zeneabüféria: Sztankovits dr.*

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviseletéből. 1. Famlwetten: Eljen a haza, induló (I. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Friesay Richárd). 2. Armandola: Havái ének, keringő (idomított kanármadrakkal). 3. Bucealossi: A szöcske tánc (The Palladium zenekar). 4. Langer: Nagyapó, Landler (Hla Ljvsakov zenekara). 5. a) Aki a bahájiát; b) Kilyukadt a kötöm; c) Megy a gözös, csárdások (Kiss Lajos és cigányzenekara).

10.00 Hírek.

10.30 Ünnepi istentisztelet a Liszt Emlékév megnyitása alkalmából a budavári koronázó főtemplomból. Az ünnepi misét dr. móri Glattfelder Gyula esanádi püspök pontifikálja. Közreműködik a főtemplom ének- és zenekara, Sugár Viktor nagyvezetésével. A magánzólamokat Szabó Ilonka, Kisfaludy Melanic, Laczó István és Mally Gyöző énekl. Orgonán: Várhelyi Antal. Előadásra kerül: 1. Sugár Viktor: Harsonajelek. 2. Koudela-Géza: Ecce Sacerdos! 3. Liszt: 116. zsoltár. 4. Liszt: Esztergomi mise. 5. Sztára Sándor: A Szentháromság ünnepének misei részeit. 6. Erkel: Himmusz.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Liszt-hangverseny. Hanglemezek.

1. Tarantella, Venezia e Napoli (Berlini Filharmonikusok, vezényel Kleiber Erik). 2. Die Loreley, dal (Onegin Sigríd). 3. Manók tánc, zongoraszó (Sauer Emil). 4. Szerelmi álm, dal (Schipa). 5. Erdőszongás, zongoraszó (Backhaus Wilhelm). 6. Faust szimfónia, Mefisto keringő (Londoni szimfónikus zenekar, vezényel Coates). 7. Esz-dúr hangverseny (Gieseking Walter).

12.40 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 A rádió diáklélőrája. „A római Fórumon”.

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 Az Országos Liszt Ferenc Társaság ünnepi ülése a Liszt jubileumi év megnyitása alkalmából a Zeneművészeti Főiskola nagyertermében.

1. Gróf Zichy Jánosné megnyitó beszéde. 2. Ünnepi beszéd, Elmondja: Tasnády-Nagy András. 3. Raabe Péter előadása: „Liszt, a művész és ember”. 4. Hubay Jenő záróbeszéde.

5.55 Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede dr.).

6.15 Bertha István szalonzenekara.

1. Lehár: Éva, egyveleg. 2. Perényi Géza: Kis történet (savott). 3. Zakál Dénes: Bécsi dal. 4. Kondor Leó: A lélek hangja. 5. Polgár Tibor: Nápolyi szerenád. 6. Kacsóh Pongrác: János vitéz, egyveleg. 7. Székely-Bertha: Magyar jászódia.

7.15 „A népegészségügy új orvosi irányvái”. Végváry József dr. előadása.

7.45 Az Operaház jubileumi előadásának ismertetése. — Elmondja Papp Viktor.

8.00 A magy. kir. Operaház disz-előadásának közvetítése a Liszt Ferenc emlékév megnyitása alkalmából. Hungária, szimfónikus költemény. Vezényel Raabe Péter. — Ideálok, szimfónikus

költemény. Vezényel Dohnányi Ernő dr. — Hungária, kantáto. Vezényel Raabe Péter dr. Előadja Báthly Anna, Rösler Endre, Losonczy György, a m. kir. Operaház ének- és zenekara. Karigazgató Roubál Vilmos. — Szünet. Szent Erzsébet legendája, az oratórium V. és VI. képe, Vezényel Rékai Nándor. Rendezte Márkus László. Erzsébet — Báthly Anna; II. Frigyes — Losonczy György.

10.15 Hírek, időjárásjelentés.

10.40 Közvetítés a Ketter étteremből. Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál.

11.30 Közvetítés az Ostende kávéházából. A Mánditz jazz-zenekar műsora Kalmár Pál énekszámával.

1. Ágoston: Grotteszk, foxtrott. 2. Budai Dénes: Megírtam egy levélen, slowfox (ének). 3. Damith-Iloiczky: Komédia, foxtrott. 4. De Fries-Kovács: Én mindig csak aitam, slowfox (ének). 5. Fényes-Mihályi: Egy szót se kérdek, keringő. 6. Zermvály-Szeress: Ma utoljára kérem, slowfox (ének). 7. Zerkovitz: Los Angeles, slowfox.

00.05 Hírek.

SZÍNHÁZI NOTESZ

Üdv az olvasónak! A színházi szezon elején újra megkezdjük a heti krónikát, amelyben igyekszünk beszámolni mind arról, ami a színház világában történt. Helenkint, vasárnap bekopoktatunk az olvasóhoz, s elmondjuk mindazt, amit sikerült feljegyeznünk a színházi noteszbe.

Azzal kell kezdeni, hogy megemlékszünk a réciekről. Azokról, akik elmentek, akiknek egy részét nagyon sajnálta publikum, valamint azokról, akik elmentek úgy, hogy tíz hollywoodi szerződést sejtettek a zsebükből és végül szerződés nélkül vannak. Túl a köteles emberi részvételen, ezeket nem tudjuk sajnálni.

Általában a lázadók, a büszke Petur bánok nagyon boldogan visszajönnének a debreceni társulatához még kisebb fizetésre is. Reméljük nem lesz hozzájuk szerencsénk. Az intrikusokat ugyanis csak a színpadon szeretjük.

Az igazi tehetségek elhelyezkedtek így is. Biharv Nándor és Eöry Klári Szegeden szerelnék nagy sikerrel Balogh Klári filmhez szerződött. — Bende László a pécsi társulatnak lett vezető tagja. Kormos Ferenc Budapesten játszik.

Beszélni kell azután Jatzkó Cáról is, a feledhetetlen kedves naiváról, a legaranyosabb, legtehetségesebb tagjáról a régi Kardoss társulatnak, Cia. Budapesten az Erzsébetvárosi színházban ötvenedszer játszta a „Viki” főszerepét. A pestiek rajongának érte. Ugyanott van édesapja a kitűnő Jatzkó Rezső is, akit nagyon szeretnek.

Nem érdektelen elmondani, hogy Bánki Róbert, amikor Debrecenben járt felfedezett egy nagyon csinos, nagyon kedves és tehetséges fiatal kislányt, Gálffy Marikát. És a Marika aki 17 esztendejével, addig soha nem volt még színpadon, egyszerre „befutott” vidéken. Vezető szerepeket játszik és akárki meglátta miha-

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: *Lóránd Mária.*

6.30 „Az angol műveltség hatásai Magyarországon”. Fest Sándor dr. előadása.

7.20 Bertha István szalonzenekara.

8.00 „Messze megy a hintó”. Babay József elbeszélése.

8.30 Hírek.

8.55 Hanglemezek.

KÜLFÖLD

| | |
|---------------------------------|-----------------------------------|
| 6.00 Strassburg: Rz. | 8.30 Stockholm: Katonazene |
| 6.15 Droitwich: Szalon 5-ös | 8.30 Varsó: Gr. |
| 6.30 Luxemburg: Kz | 8.45 Palermo: Hgy. |
| 6.45 Varsó: Gr. | 8.50 Milánó: Népzene-est |
| 6.50 Berlin: Rz. | Madridból |
| 7.00 Köln: Rz. | 8.50 Róma: Operett |
| 7.05 München: Zenes est | 9.00 Brüsszel: Rz. |
| 7.10 Kassa: Rz. | 9.00 Bécs: |
| 7.30 London: Tz. | Egyh. zene |
| 7.30 Strassbourg: T. e. | 9.00 Berlin: Kz. |
| 7.35 Königsberg: Olasz népdalok | 9.00 Lipcse: Filh. zene |
| 7.50 Osló: Sz. z. | 10.00 Milánó: Kam. zene |
| 8.00 Bukarest: Zong. hgy. | 10.00 Varsó: Rz. |
| 8.10 Stuttgart: T. e. | 10.30 Luxemburg: Vígopera |
| 8.10 Berlin: Rz. | 10.30 Königsberg: Brazíliai népz. |
| 8.10 Borszló: Vidám est | 11.05 Varsó: Tz. |
| 8.10 Hamburg: Rz. | 11.30 Milánó: Gr. |
| 8.10 Köln: T. e. | 11.45 Bécs: Jazz. |
| 8.10 München: Szimf. zene | 12.00 Stuttgart: Zong. hgy. |
| 8.15 London: Kz. | |

Eszenyi Oigáról viszont azt kell elmondani, hogy az új nagyon tehetséges drámai hősnő, pénteken nagy sikerrel szerepelt a rádióban, ahol Rómeó és Juliában Julia szerepét játszotta. Ha a művésznőt be akarjuk mutatni a debreceni közönségnek, — előadhatjuk még róla azt is, hogy ez az aranyos jókedélyű, uriaszonyka Hosszú Zoltánnak a rádió és az egész ország nagyon szeretett, rajongott Dani bá-jának a felesége.

A színház következő klasszikus darabja a Dandin György lesz, amely novemberben kerül színre. Ezúttal fog bemutatkozni a vendég rendező Ligeti József, aki teljesen új felfogásban mutatja be Molier remekét. Ligeti József Berlinben, Piscator színházának volt főrendezője s a berlini lapok hasábos elismerő kritikát írtak róla. Novemberben Dandin György lesz az ifjúsági előadások programja is.

Az operett terén a következő szerzőiáció a „Nagyhercegnő és a pincér” bemutatója lesz. A vidék négy elsőrendű színháza ugyanis meggyezést kötött, hogy eredeti operettel fog bemutatni, mivel a fővárosban nincs operett színház. A Debrecenben bemutatott operettel áveszi a szegedi, pécsi, miskolci színház. Kardoss Géza az első darabot mutatja be, parádés előadásban fővárosi vendégszerelőkkal s az előadást közvetíteni fogja a magyar rádió is.

Legközelebbi program a „Történek még csodák” című operett és a „120-as tempó” bemutatója.

Az ifjúsági előadások ügye teljes sikerrel megoldódott. Kardoss Géza a szerda délutáni előadásokat az ifjúságnak engedte át. A legdrágább hely 50 fillér. Sokkal olcsóbb, mint tavaly. Az iskolák tanárait felkérték: nyilatkozzanak melyik klasszikus darabot akarják előadni. Minden előadásra kiváló tanárokat kértek fel, akik bevezető ismertetést tartanak a színpad kerületéről. A legközelebb a „Bánk bán”-t adják ifjúsági előadásban. Bevezetőt tart Péterffy Zoltán tanár. Most már — akár a multban is — tisztán csak az iskolákon múlik, hogy támogatják Kardoss Géza nem-mes kultúrális törekvéseit.

A PULYKA ÉLETKORA

— Péter, — szólt Pál — hogy tudod meg egy pulyka életkorát?
— A fogakról. — feleli Pál.
— A „fogakról”?... — kiáltotta Pál, hiszen a pulykának nincsenek fogai.
— Nincsenek — hagyta rá Péter, — de nekem vannak.

A HÉT LEGSZÖRNYŐBB VICCE

A választási pártirodában azt kérdezi az elnök egy öreg választótól:

— Debreceni maga?
— Nagyobbreszt, méltóságos uram!

— Mit jelent az, hogy nagyobbreszt? Vagy debreceni, vagy nem.

— Méltóságos uram, nagyobbreszt azért vagyok debreceni, mert amikor idekerültem, 41 kiló voltam, ma meg már 118-at nyomok...

MEGHATÁROZAS

— Igaz, hogy Kovácsné olyan tudatlan?

— De még mennyire! Sohse láttam asszonyt, aki olyan sok dologról olyan keveset tudott volna, mint ő.

OKTÓBER 22. KEDD

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.45-2.40-ig Geeső Sándorné, 2.30-7.45-ig Szankovits dr., 7.30-12.15-ig Tamásné Flórida Lily.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselétől.
1. Jenő főherceg, induló (1. honvédszolgálat zenekara, vezényel Fricsay Richárd), 2. Strauss Oszkár: Hősöm, keringő (hegedűszó), 3. Niklas: Kempner: Csárdás, 5. Berény Henrik: Kárpáti, csárdás, 6. Hajdú Imre: Budai cukrászda, filmegeveleg.

9.00 Hírek.

10.20 „A betváromantika a valóságban”. Irta: Nagymihály Sándor. (Felolvasás.)

10.45 „Aszalterítés”. (Felolv.)

11.10 Nemzetközi vízielőzőszolg.

12.00 Déli harangzó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.

12.05 Rendőrzenekar. Vezényel: Szöllőssy Ferenc.

1. Strauss János: Waldmeister, nyitány, 2. Fricsay Richárd: Erzsébet-keringő, 3. Chován Kálmán: Szarvasi emlék, magyar alföldi kép, 4. Kettelbey: Tündérek birodalmában.

12.30 Hírek.

1.00 A Liszt-émléktabla teleplezési ünepejének közvetítése a székesfővárosi Vigadóban. Beszélő Koudela Géza dr. Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.40 Hírek, ételmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 Asszonyok tanácsadója. — (Arányi Mária előadása.)

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 „Kulturánk és a fővárosi zeneintézmények.” Siklós Albert előadása.

5.30 Hapós Magda hegedül (zongorakísérettel).

1. Weingartner Félix: D-dur szonáta, 2. Lalo: Spanyol szimfónia.

6.10 Francia nyelvtanítás (Garzó Miklós dr.).

6.40 „Halló” fánzenekar.
1. Rainger: Slowfox, 2. Fényes Szabolcs: Egy szót se kérlek, slowfox, 3. Revel: Slowfox, 4. Revel: Fotrott, 5. Fényes-Harmath: Foktrott a „Moulin” Melodie” c. revühöl, 6. Lombardo: Irok a babáknak, foktrott.

7.15 „Jelzsváltozások az utazásban”. Gyömrei Sándor előadása.

7.45 A bécsi rádió Európa-hangversenyének ismertetése.

8.00 A bécsi rádió Európa-hangversenyének közvetítése. Közreműködik a Bécsi Filharmoniai Társaság zenekara, Kabasta Oswald vezényeltével, Konetzni Anny kamaranékesnő és Moravec Ernst (mélyhegedű).

1. Mozart: D-dur szimfónia, Allegro con spirito; Andante; Menuetto; Presto, 2. a) Schubert: Die Allmacht; b) Wolf: Er ist's (ének), 3. Wolf: Olasz szerenád (mélyhegedű), 4. Beethoven: Fidelio, Leonóra áriája (ének), 5. Beethoven: Leonóra, nyitány.

9.00 A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. „Singendes, klingendes Wien”. Rádiógegyveleg, összeállította Reidinger Lothar dr. Közreműködik a Bécsi Szimfonikusok rádiózenekara, Holzer József vezényeltével, a Bohémiai kvartett, a Tautenhayn kvartett és Sandauer Heinz jazz-zenekara.

10.05 Hírek, időjárásjelentés.

10.25 Közvetítés a Spolarich-kávéházából. Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál.

11.20 Közvetítés a Newyork-kávéházából. Sándor György szalon- és jazz-zenekarának műsora.
1. Schubert-Berté: Három a kislány, egyveleg, 2. Wilhelmy: Svéd népdal (hegedűszó), 3. Wieniawski: Capriccio, keringő (hegedűszó), 4. Niklas: Kempner: Csárdás, 5. Berény Henrik: Kárpáti, csárdás, 6. Hajdú Imre: Budai cukrászda, filmegeveleg.

9.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Beöthy Baba.

5.35 „Mire jó a csillagászat?” — Cavalloni Ferenc dr. előadása.

6.15 Eördögh János fuvolázik, zongorán kíséri Eördögh Jánosné.

6.45 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.40 Hanglemezek.

8.45 Hírek.

A népszámlálási adatok meghamisításával tosztták meg jogaitól a megszállt Felvidék magyarságát

Két évvel ezelőtt megalakult Budapesten a „Felvidéki Tudományos Társaság” azzal a céllal és feladattal, hogy a felvidéki kérdés-komplexum kutatóit és tudósait a múlt és a jelen higgadt és tudományos rendszerességével való ismertetése feldolgozása érdekében életképes munkaközösségben összefogja. A tudományos társaság elnökeinek a felvidéki kérdések alapos ismerőjét Steier Lajost választotta meg. — Steier Lajos, aki évek óta a bécsi levéltárban végez értékes tudományos munkát „Ungarus Vergegenwärtigung” címen Münchenben nagy értékű munkát adott ki, mely a trianoni békét tárgyalja.

A Felvidéki tudományos Társaság céljainak elérésére hármas irányú munkásságot fejt ki: belső tudományos munkát, külső ismeretterjesztő munkát és a felvidéki problémakörbe vágó tudományos művek kiadását, illetve azok kiadásának támogatását.

A társaság értékes sorozatának első száma Flachbarth Ernő dr., a társaság titkárának a csehszlová-

KÜLFÖLD

| | |
|--------------------------------------|---------------------------|
| 5.20 Dland S.: Liszt Ferenc emlékest | 9.00 Lipcse: Indulók |
| 6.00 Stockholm: Gr. | 9.00 Brüsszel: Szim. hgv. |
| 6.15 Drottwich: Tz. | 9.05 Luxemburg: Rz. |
| 6.45 Varsó: Gr. | 9.25 Königsberg: Z. hgv. |
| 7.00 Luxemburg: Kz | 9.25 Stuttgart: Népzene |
| 7.00 Dland S.: Népzene | 9.45 Bukarest: Rz. |
| 7.00 Frankfurt: Rz. | 10.00 Róma: Hgv. |
| 7.00 Hamburg: Fűvös z. | 10.15 Osló: Rz. |
| 7.00 Köln: Kam. 5-ös | 10.20 Varsó: Gr. |
| 7.10 Pozsony: Fűvös zene | 10.20 Prága: Gr. |
| 7.30 Königsberg: Mandolin-zene | 10.30 München: Sz. z. |
| 7.30 R. Páris: Szimf. zene | 10.35 Bécs: Vonós 4-es |
| 7.30 London: Org. hgv. | 10.40 Boroszló: Tz. |
| 7.30 Strassburg: Rz | 10.40 Königsberg: Kz |
| 8.00 Bécs: Európa-hgv. | 11.00 Hamburg: Rz. |
| 8.10 Frankfurt: Filh. hgv. | 11.00 London: Tz. |
| 8.15 Brüsszel: Rz. | 11.05 Varsó: Tz. |
| 8.45 Palermo: Opera | 11.25 Bécs: Jazz |
| 8.45 Strassburg: Gr | 11.30 Post Parisien: Gr. |
| | 11.45 R. Páris: Tz. |
| | 12.00 Luxemburg: Gr |

mannequin, akinek ruháját a remek szabású kivül csak egy, a baloldalon viselt nagy strass virág díszítette. A strass brossokban, klipsekben olyan nagy luxust fejtettek ki, hogy valóban elkápráztatják az embert. Az elegáns divathölgyek is úgy vannak, hogy a valódi ékszerük mellett három-négy strass garnitúrát szereznek be és szavamra, alig lehet megkülönböztetni ma már a valóditól. A strass gombok, az övcsaták az ideit fekete ruhák egyetlen díszei. Egyszóval csillogni fogunk. Hölgyeim az idén. És ha elgondoljuk, hogy ehhez a sok strasshoz fűszálas ruhát is fogunk viselni, nyugodtan állíthatjuk hogy majd „elkárpráztatjuk” a férfiakat, ha másképpen nem, hát a szó valódi értelmében.

DR. DÉVAINE ERDŐS BÖSKÉ.

Lawrence: A bölcsesség hét pillére

Kévs könyv volt az utóbbi években, amit nagyobb figyelemmel és rejtelmekkel burkolt, mint a különböző Lawrence ezredesnek még különösebb művét, Miga a szerző is egyik legelőkeltebb emlegetett alakja a háború utáni másfél évtizednek. Az Arabiában viselt élt ismert szerep után Afganisztánban, Mexikóban, a világ minden táján, ahol ismeretlen kezek balt kevétek, ott rebesgették Lawrence nevet. Ő volt az angol tégihaderő Shaw közlegénye — s ki tudja, hol nem látták föltűnni alakját?

Könyve a Hét Pillér, először nyolc példányban jelent meg nyomtatásban, Mjkor másodszer becsatolta ki — nem tudni, tíz, száz vagy még több jelent-e meg —, fantasztikus áráról lehetett hallani s egy-egy példány a legdrágább könyveszeti ritkaságnak számított.

Most, hogy Lawrence halála után (igaz-e, nem-e, nem tudjuk; de hála-sak lehetünk az alkalmnak, hogy a könyvet kezünkbe juttatta) elővashatjuk a hatalmas munkát, talán fűrésznak tűnik föl ez az egész irodalom-ság; — miért? De ezt a kérdést először az a leánygözög érzés, amit olvasásán éreznünk kell: ennél epikusabb művet még nem teremtett korunk irodalma.

A háború technikája megölte a lendületet és az egyéni virtust minden fajtájánál. Ezért nem tudjuk pilótáinkat Lawrence-ról levenni, mert ő talán az egyetlen a világháború történetében, akire ráillik a jelző: hős. Lawrence hős volt, az egyéni akarat, személyes bátorság és emberfeletti erőfeszítések hőse, aki nemcsak diadala vitte az arab ügy fegyverét, hanem példájával, személyes varázsával egy nemzetet kovácsolta a marakodó arab törzsek mozaikjából s egy hősege befeljesése volt az, mikor csapatát élen korlátlan úrként vonult be a fel-szabadított Damaszkuszba.

Tömegek harca, közül egyetlen alak-ként emelkedik ki Lawrence tettének sorozata, egy születő nép szabadságharcának növekvő fényében. De nemcsak így kívánkozik akaratunk az első a „nagy” szó, hanem Lawrence iró művészetében is. Műve igazán egyedülálló alkotás nemcsak az angol, hanem a világirodalomnak is; kritikusa szerint külön nyelvet, moróben új angol stílust teremtett meg könyvében.

Homo Unius — egyetlen könyv írója — és mindenél jobban ráillik Lawrence-re. Magányos emlékművet állított magának az egyéni teljesítmény és idealizmus fellegvárát, a Hét Pillérre bízást és jogot mondhatjuk rá azt, ami legjobban megilleti: nemzedékünk legnagyobb alkotása.

(Róva kiadás, két kötet ára egész-vászonkötésben 9.00 pengő.)

Fizessen elő a Debreceni Ujságra. Házhoz hordva havonta 2 P.

DIVATCSEVEGÉS Ékszerdivat 1936

Talán még soha nem volt ilyen nagy divat a talmi ékszer, mint az idén lesz. Teleaggatják magukat a hölgyek vele és mégis, ha izléseken összeállítva viselik nagyon dekoratív hatnak. De vajon mi ez az izléses összeállítás? Mielőtt ezt a kérdést tisztáznók, tudniok kell. Hölgyeim, hogy a tekla igen magas trónon ül és innen szemléli gúnyosan többi gyöngytársai végvonaglásait. A tekla összeállítás elképzelhetetlenül divatos. Tessék tehát a következő recept szerinti összeállítást követni: Vég egy háromöt-soros teklagyöngyöt a nyakadba, azt egészítsd ki tekla fülbevalóval és egy nagy gyöngy-gyűrűvel. — Ezek a gyöngygyűrűk legújabbban az n. n. perli cultivével, tenyésztett gyöngyökből készülnek, amik teljesen az igazgyöngy hatású keltik. — A gyöngy fülbevalók pedig ma a legdivatosabbak. Tekintve hogy a haj a tarkón, tehát fület szabadon hagyva kunkorodik sűrű gyűrűkbe, feltétlenül kell, hogy valami csillogó, vagy testtől elütő színű legyen a fülbe. És tekintve, hogy korunk leányainak igen gyakori esetben ninesen kifúrva a fülük ezért feltalálták a fülklipselt.

A tekla mellett az aranyozott ékszereket viselik az esti toilletthez és sikk mindkét karon egyforma nagyságú 3—5 cm-es antik aranyozott karpereceket viselni a hozzávaló antik, esetleg színes gyűrűvel és nyakékkal. Általában mindent „barnitúrának” az idén a hölgyek. Ha van egy nyakékiük, azt magába nem viselik, hanem sűrűsen gondoskodnak annak kiegészítéséről. És most gyorsan térjünk át az ékszerdivat legkimagaslóbb „legényesebb” pontjára: a strassdivatra. — Már volt egyszer nagy divat, de az idén elérte azt a bizonyos noch nich dagewesen-jét. A párisi és más külföldi nagy divatbemutatókon kizárólag strass ékszereket mutattak a toillettekhez. Nem is képzellik Hölgyeim, milyen elragadóan szép volt az a fekete panbársony sima ruhás

OKTÓBER 23.

SZERDA

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Déletlött 9.45-2.40-ig Lóránd Mária, 2.30-7.45-ig Beóthy Baba, 7.30-12.15-ig Cecsó Sándorné.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviseletéből. 1. Lehár Ferenc: Losonczi-induló (1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fricssay Richárd). 2. Strauss József: Pizzicato, polka (Polydor művészenekar). 3. Román: Dream of me, keringő (Nullo Román zenekara). 4. Diack: Petronella, skót falusi tánc (Skót paraszzenekar). 5. Ficsik: Gladiátorok bevonulása, induló (Katonazenekar).

10.00 Hírek.

10.20 „Hajótörtek pusztulása“. De Long naplójából. (Felolv.).

10.45 „Üstökös a laboratóriumban“. (Felolvasás.)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 A Mária Terézia 1. honvédszolgazred fúvószenekara. Vezényel Fiedy Sándor. 1. Hubay Jenő: Horty-induló. 2. Flotow: Stradella, nyitány. 3. Zieher: Bécsi polgárok, keringő. 4. Doppler Ferenc: Török ima és kar a „Vanda“ c. operából. 5. Fricssay Richárd: Alba regia, magyar induló. 6. Thomas: Mignon, nyitány. 7. Bachó István: Fráter Lóránd nótái, induló. 9. Putz Jenő: Az otrantói átközet emlékére, induló. 10. Czibulka: Frigyes fohérog-induló.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.

1.30 Stepat Eugen balalajka-zenekara. 1. Ott: Vig mezei munkások, induló. 2. Tamariev: Gorbuska, egyveleg. 3. Verinszkij: Lila néger, dal. 4. Stark: Balkál, keringő. b) Stepat: a) Krími észak, keringő. b) Ez a dal. 6. a) Miért? cigányromán; b) Polka. 7. Ukrajnai víg népdalok. 8. Népdal. 9. Mindig tovább, víg dal.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 A rádió diáklőrája. „Az ifjúság és a magyar népegészség“. Dérczy Ferenc dr. előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.

5.00 „Egy reformpolitikus magyar főpap: gróf Csáki Imre“. Málnási Ödön dr. előadása.

5.30 Zasio Lili grófné nápolyi dalokat énekel (zongorakísérettel).

1. Tosti—D'Annunzio: A vucchella. 2. Tagliaferri: Mandolinata. 3. Nuffile: Mama mia. 4. Mario: Santa Lucia luntana. 5. De Curtis: Tu ca nun chiagne. 6. Tosti: Marechiaro. 7. Di Capua: O sole mio. 8. Di Lazzaro: Napulitana. 9. Lama: Cara piccina.

6.00 A „Száz könyv“ sorozatban Kosztolányi Dezső beszél Széchenyi: „Kelet népe“ című művéről.

6.15 Olasz nyelvtanítás. (Gallerani Bonaventura).

6.45 Hanglemezek.

7.10 „Magyar emlékek Berlinben“. Balogh László dr. előadása.

7.45 Az Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

8.30 Vigjáték-előadás a Stúdióban. „A róza“, vagyis: „A tapasztalatlan légy a pókok között“. Eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta Katona József. — Összevonta és rádiószínpadra alkalmazta Pataki József. Rendező Csanády György és Pataki József.

9.35 Hírek, löversenyeredmények és időjárásjelentés.

10.00 Közvetítés a Gellért szállóból. Kiss Béla és cigányzenekara muzsikál.

10.50 Fűsi-Horváth József olasznyelvű előadása: „Il culto di

Dante in Ungheria“. (Dante-kultusz Magyarországon.)

11.10 Ticharich Zdenka zongorázik.

00.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA
Bemondó: Tamásné Filitás Lilly.

6.05 Hanglemezek.

7.20 Az Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

7.50 „Hogyan élt hajdan a magyar paraszt?“ Wollmann Imre dr. előadása.

8.35 Közvetítés a Britannia szállóból. Pityó József jazz-zenekarának műsora Weygand Tibor énekszámával.

KÜLFÖLD

| | |
|----------------------------|-----------------------------|
| 6.00 Berlin: Kam. zene | 8.45 Stuttgart: Rz. |
| 6.00 Varsó: Kz. | 8.50 Milánó: Opera |
| 6.15 Drottwich: Sz. zene | 9.00 Hamburg: Sz. z. |
| 6.30 Lipsze: T. e. | 9.00 Brüsszel: Rz. |
| 7.00 Boroszló: Rz. | 9.15 Bukarest: Rz. |
| 7.00 Frankfurt: T. e. | 9.30 Drottwich: Szimf. hgv. |
| 7.00 Hamburg: Fűv. zene | 9.30 Strassburg: Hgv. |
| 7.00 Köln: Zong. hgv. | 10.00 Luxemburg: Rz. |
| 7.30 R. Páris: Szimf. zene | 10.00 Palermó: Opera r. |
| 7.30 London: Sz. z. | 10.00 Stockholm: Tz. |
| 7.30 Strassburg: Fűv. zene | 10.05 Bécs: Rz. |
| 7.35 Bécs: Szimf. hgv. | 10.15 Prága: Gr. |
| 7.45 Post Parisien: Gr. | 10.25 Róma: Tz. |
| 8.00 Osló: Rz. | 10.30 Hamburg: Kam. zene |
| 8.00 Stockholm: Gr. | 10.30 Köln: Rz. |
| 8.10 Pozsony: Szalón zene | 10.30 Varsó: Szalón zene |
| 8.30 Drottwich: Tz. | 11.00 Bland S. Tz. |
| 8.45 Berlin: Rz. | 11.00 Boroszló: Népzene |
| 8.45 Boroszló: Jazz | 11.00 München: Tz. |
| | 11.00 London: Tz. |



Két ellenséges viszonyban élő galiciáner találkozik a prágai mintavárosban. Azt kérde az egyik a másiktól: — Nu, hogy sikerült a vásár? — Különben és éppen azért ma meg fogom nézni az állatkertet. — Nem értem, miért mész oda? Te! Ud, poloskád bohád van, marha, barom, ökör magad vagy. Kár a pénzért.

A rabi és a hitközség között nézeteltérés támadt s ezért a rabbi a szomszéd városba pályázott. A bírósákomán elmondott beszéde után így kiáltottak az előlárók: — Maradion itt! Maradion itt!

A rabbi ezt hallva így szólt: — Lássák, most, hogy végleg távozom, azt kiáltják maradiak itt. — Boesánat, rebbelben! Ezt a szomszéd város előlárói mondják! — szólott a hitközség ügyésze.

A világháború folyamán így szólt egy francia tábornok a legénységhez: — Fiúk, aki ma nekem egy ellenséges zászlót hoz, száz francot adok neki.

Néhány óra múlva jelentkezik Cohen szakaszvezető egy zászlóval. — Mindent hittem volna — mondja a tábornok. — de hogy éppen maga hozzon egy zászlót, arra nem is gondoltam. Mondja csak, hogyan sikerült megszereznie?

— Tábornok úrnak jelentem, az ellenség zászlóvivője szintén izraelita volt. Így sikerült megegyezni vele ötven százalékra.

Schwartztói patkánymérget vásárol Weisz.

— És mit gondolsz, szeretik a patkányok ezt a mérget?

— Mi az, hogy szeretik?

— Ha ezt a doboz mérget hazaviszed, akkor a patkányok részére különvonatot kell beállítani, mert mesz sze vidékről is özönlenni fognak hozzád.

Epstein beszélgetés közben így szólt barátjához: — Végtelenül boldog vagyok a feleségemmel. Szorgalmas, takarékos, jólelkű és művelt. Bár adna az ég olyan szerencsét nekem, hogy a második feleségem is ilyen lenne!

Egy zsidó bafusznyövesztővel házal. Bekérül egy paraszthoz, aki végül hallgatja, aztán megkérdi: — Osz! mondja zsidó sógor, ettől igazán megnő a bajusz?

— Mit hogy megnő? Egy vevő egyszer bekente vele magát egészen és most mint majom utazik a világban.

Tinódi Tegujabb Krónikái

Az Balódtali Sírások Ásatag Sírásairól Szerzett Sirató Ének

1. Ti, magyarok már az üdöt lássátok: Életünkön minden óra más átok! Ti pedig csak siratókat ássátok, Sose föl meg ellenzéki kásátok!
2. Kortésekre balódtali kör költet, Tzigány-vonó kurutz-nótát dörgöltet, Komolyságot Hegymeg artza, Györk öltet: Úgy eszik a kolompéros pörköltet...
3. Pártvatorák megevdőnek, ivódnak Karajtzáros tzigaretták szívódnak: Hegymegiék Leventével vívódnak, Az Kaszások Nyilasokkal tivódnak.
4. Vintze pártja ennen-magát szárazsítja, Tudta nélkül Kossuth nevit árasztja, Kilentz tagú seregszenlét várasztja, Szónok szava valamennyit fásasztja.
5. Pali bátsi rendezi az „ágápé“-t, (Gazda-szíve ne sajnáljon rá ká-pé-t!) Kortestorok lepípálja Ákhábét Propagálva Sarkadit és HKP-ét.
6. Külsőségen íng a' talaj, áll az tó... Kis-gazdapárt szavallata mállasztó, Programtalan, vén szavakat szállasztó: Gyűléseken nintsen, aki vállasztó...
7. Azt beszéli ez a hősi kantátum: Pali bá'-nak bukására van dátum... Soha ilyen közéleti „vandátum“: Nints számára Abebáig mandátum...
8. Tzutzilisták álmaikat alhatták, Innen-onnan az igaz szót hallhatták, Jobb-ódtali beszédeket falhatták: Hogy a' pártot a' munkások elhatták...
9. Udvaron és pintzabeli gátorban Virrasztanak a' vállasztók — sátorban... Pali bátsi valóságra rátorpan: Tróbálkozik, de hiában! — Bátorban...
10. Rettenetes a' balódtal bomlása, Nyúlas vége, Fekete-föd omlása. Hazajáró lelkeiket rom lássa: Így ért véget az ellenzék romlása!

(LISZTIUS)

OKTÓBER 24.

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.45—2.40-ig Beöthy Baba, 2.30—8.05-ig Lőránd Mária, 7.50—12.15-ig Sztankovits dr., Városi Színház: Tamásné Filóta Lily.

6.15 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselétől. 1. A Mária Terézia I. honvédegyalozred indulója (I. honvédegyalozred zenekara, vezényel Fricsey Richárd), 2. Lindsay: Aisha-intermezzo (Scala-zenekar, vezényel Mayrhauser), 3. Lincke: Viszonzatlan szerelem, keringő (International zenekar, vezényel Shilkret), 4. Ujbajor tánc (Steiner paraszzenekar), 5. Kraul Antal: Magyar díszmenet induló (2. honvédegyalozred zenekara, vezényel Szeghő Sándor).

10.00 Hírek.

10.20 Mikes Kelemen leveleiből. (Felolvasás.)

10.45 „A magyar Egészségügyi Hét nemzetpolitikai jelentősége”. (Felolvasás.)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.

12.30 Hírek.

1.15 Pontos időjelzés, időjárás-és vízjárásjelentés.

1.40 Föthy Ida zongorázik.

1. a) Händel—Sauer: Fantázia; b) Bach: Sicilliane, 2. a) Bach—Saint—Saens: Gavott; b) Brahms: Intermezzo, op. 118; c) Brahms: esz-moll intermezzo, 3. a) Brahms: Ballada; b) Bach—Liszt: Weinen—Klagen.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 „A magyar nőnevelés úttörője”. Evva Gabriella dr. előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás-és vízjárásjelentés.

5.00 „A baromfi értékesítése”. — Irla Hencz Ferenc, az Országos Mezőgazdasági Kamara előadója. (Földmívelésügyi miniszterium rádióelőadása).

5.30 Közvetítés az Ostende-kávóházából. A Mándits-jazz-zenekar műsora.

1. Zach—Nemes: Nézzén a szemembe, keringő, 2. Mándits-karneval, 3. Sarasate: Andaluziai románc, 4. Gäch: Melody, slowfox, 5. Cesoli: Tangó, 6. Tamási: Rhythim, foxtrött, 8. Fehér—Imiczky: Szeretem a szép szemét, slowfox.

6.15 „Élő népmesék”. Ortulay Gyula előadása.

6.45 Marschalkó Rózi énekel (zongorakísérettel).

1. Schumann: Hozzád, 2. Strauss Richárd: Alkonykódban a messzi táj, 3. Hildach: Gyermekdal, 4. Hahn: A rab sóhaja, 5. Widor: Nem hiszem, 6. Hahn: Vágyódás, 7. Lányi Ernő: Szeretném, hogyha szeretnének, 8. Lányi Ernő: Üllői-úti fák, 9. Dohnányi Ernő dr.: Iva dala (Vajda Tornyai).

7.20 A rádió külügyi negyedórája.

7.40 Erdős Vera tárogatózik (zongorakísérettel).

1. Az eredeti Rákóczi-nóta, 2. a) Kisdől a fa mandulástól; b) Nagymajtényi síkon; c) Hei de régen volt, 3. Régi népdal, 4. a) Sándor Jenő: Halvány sárga rózsák; b) Lányi Ernő: Minek a szöke énekelem, 5. Kacsóh: Késő ősz van.

8.05 Közvetítés a Városi Színházból. „Én és a kisöcsém”. Egy vidám társulatuzás története, zenével, 3 felvonásban 12 képben. Irla Szilágyi László. Zenéjét szerezte Eismann Mihály. Karnagy Zsigmond Pál.

Személyek: Kelemen Kató — Bársony Rózi; Sas — Gál Sándor; Vadász Frici — Takács Rózi; Andersen — Békassy István; Zolestyák — Fodor Arthur; Kelemen Félix — Latabár Árpád; Vas — Füleki Kamill; Komor — Radó Sándor; Böszö — Péchy Ill; Végrehajtó — Bazsaj Lajos; Carlo — Tarián György; Bob — Gönczy Ferenc; Jack — Korányi Ede; Föpincér — Sebestyén Jenő; Pincér — Macsali László; Portás — Nagy Jenő; Hordár — Major István; Sofőr — Krasznai Elek; Társasutazók: Piri — Kósza Irma; Kubacska — Leővey Leó; Ku-

bacskané — Györi Matild; Mosolygó — Várnai László; Mosolygóné — Cseh Ilona.

9.15 Hírek, ügetőversenyeredmények.

11.00 Időjárásjelentés.

11.40 Hanglemezek.

1. Musszorgszkij: Kovacsina, közzene a IV. felvonásból (Fjladelfiáj szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski), 2. Dohnányi Ernő dr.: i-moll capriccio, zongoraszólo (Horovitz Wladimir), 3. Valdez: Cigányserenád, hegedőszólo (Morini Erica), 4. Wagner: Tannhäuser, Dal az esthainali csillaghoz, gordonkaszólo (Casals Pablo), 5. Gounod: A baba gyászindulója, jellemkép (Sanfranciscói szimfonikus zenekar, vezényel Hertz).

00.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Gecső Sándorné.

5.05 Cigánydalok. Hanglemezek.

6.50 „Gyöngyössy István”. Tren-

csényi (Waldapfel) Imre dr. előadása.

7.45 A „Száz könyv” sorozatban

Cserkészvakáció Franciaországban, Belgiumban és Svájcban

Ifj. Halász Miklós realgimnáziumi VIII. oszt. tanuló cserkészlevele

Bruxelles-i házigazdám és egész családja nagy kedvességgel igyekeztek úgy első mint későbbi napjaimban kedvembe járni. Mivel a család feje mellett, hogy egyetemi tanár és Bulgáriának Liège-ben konzula, a világiállításon Bulgária pavilonjának igazgatója is volt, így mindjárt a tartózkodásom elején eljötték a világ kiállításra. Az ő pavilonja után természetesen legelőször a félárbcóra eresztett trikolorral díszített magyar csarnokot néztem meg. A magyar színek megállták a versenyt a külföldi nemzetek versenyzése mellett. Lelkesedéssel magyaráztam cserkésztestvéremnek a kiállított tárgyakról, képekről és az ott méltatott Magyarországgal esett határtalan igazságtalanságról. Mint esendes szemlélő, inkognitóban hallgattam a kiállítás személynének magyar beszédét is, mely édes muzsikaként hangzott. —

A világiállítás

A világiállítás hatalmas méreteire jellemző, hogy bár két héten keresztül mindnem állandóan jártunk azt megtekinteni, mégis tünnek fel olyan részletek, melyek még mindig ismeretlenek voltak. Legnagyobb alapos-sággal néztem meg a világiállításon a közlekedésügyi és a belga, valamint az angol hadsereg kiállítását. A kiállítás stadionjában pedig résztvettem egy különleges ünnepségen, melyen annvira kedves és közszere-telben álló királyi pár osztotta ki a hosszú ideig szolgált jól megérdemelt kitüntéseket. Az igen kedve-sen integető királyt és királynőt (kiket 9 méter távolságból láttam) hagyományhű ruhában lévő urak kísérték a királyt négyes fogaton, előttük pedig a lándzsás testőr századuk vonult. A belga nép határtalan öröm rivalgással kísérte a királyi párt, igaz ugyan, hogy a gyengédebb női nem ifjabb hajadonjai a délceg trónörökös, a király öccsét, éltették lelkesedéssel. Kifogtam a kiállítás területén egy igen szép tűzijátékot is. Házigazdám cserkész fiával együtt sebességváltós áttételi kerékpáron jár-

Babits Mihály beszél Meredith: „Az önző” c. regényéről.

8.05 Novotny—Kubicsék harmo-

nika-kettős.

8.35 Hírek.

9.00 Közvetítés a „Debreczen”-étteremből. Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

KÜLFÖLD

| | |
|----------------------------|----------------------------|
| 6.15 Brüsszel: Tz. | 9.00 Drotwicz: Katonazene |
| 6.15 Drotwicz: Tz. | 9.00 Dland S.: Fifth, hgv. |
| 6.30 Luxemburg: Kz. | 9.00 Brüsszel: Rz. |
| 6.45 Varsó: Gr. | 9.00 Köln: Rz. |
| 7.00 Boroszlo: Dales | 9.05 Luxemburg: Rz. |
| 7.00 Kassa: Fűvös zene | 9.15 Boroszlo: Hangjáték |
| 7.10 Hamburg: Hgv. | 9.15 München: Sz. z. |
| 7.20 Bécs: Hgv. | 9.30 Strassburg: Operett |
| 7.30 London: Kz. | 9.30 Boroszlo: Rz. |
| 7.30 Strassburg: Rz. | 10.15 Oslo: Vonós 4-es |
| 7.45 Pozsony: Rz. | 10.15 Milánó: Tz. |
| 8.00 Varsó: Rz. | 10.20 Köln: T. e. |
| 8.10 Berlin: T. e. | 10.30 Berlin: Rz. |
| 8.10 Drotwicz: Rz. | 11.00 München: Vonós 4-es |
| 8.15 Bukarest: Fifth, hgv. | 11.00 Hamburg: Opera |
| 8.30 Stockholm: Rz. | 11.05 Bécs: Gr. |
| 8.45 Palermo: Opera | 11.05 Varsó: Tz. |
| 8.50 Milánó: Rendőr z. | 11.10 London: Tz. |
| 8.50 Róma: Opera | |
| 9.00 London: Rz. | |

felkerekedve pedig eltértünk a folyó melletti úttól és felfelé igyekeztünk az enyhén emelkedő hegységbe. — Arbrea érve találkoztunk azzal az igen kedves hollandi cserkészcsapat-tal, melynek tagjai a tavalyi, sőt parancsnokát már a gödöllői táborból ismertem kiket azok kedvessége, a csendes fapapucok s egyéb pompás emlékek tartottak élénk emléke-zetben. Az előre kitervezett találko-zás is olyan meghiúsult volt, hogy nem is lehet eléggé kimondani. A veük elöltölt barátsággal felj delután, — majd reggel tábori mise, melyet az egész tábor térdenálva imádkozott végig, ezt a barátságot, ha egyáltalán lehetséges még jobban megerősítette. Abban a reményben vágtunk neki a két belgával ismét az útnak, hogy az 1937-ben valószínűleg a Hollandiában tervezett világ jamboreen találkozunk.

Erdőn, mezőkön torony irányt haladva ereszkedtünk le ismét a Meuse-hoz. Felfelé menve a partján a nagy hőségben a hét várkastélyt már ma mindnem elhagytuk mikor is útnk gyorsítására az egyik szőlipéll éppen megálló uszályhajóra (a víz lassítására kisebb távolságon nagyobb vízre szállt szőlipék vannak s a hajók átszintelését skatulyaszerű dokkban végzik) szálltunk, mely felj vett minket. Az uszályossal beszélgetve és a Raina parthoz hasonló, de kisebb méretű panorámában gyönyörködve vitt el minket Dinant véres emlékü citadellája alá.

A világháború emlékei belga földön

Dinant városában megkerestük cserkésztestvérem nagynénének há-zát. Mivel az illető hölgy éppen nem tartózkodott otthon, könnyedén bemászunk a kerítésen és otthonosan berendezték magunkat érett körtékkel megrakott fák alatt. S ez nem is ment nehézséggel. Este még megre-kinteltük azt a hatalmas sziklát, — melyen emléktábla hirdeti, hogy Albertus rex mint kiváló alpinista először mászta meg. Reggelre kelve a szőlő mellett elhaladva neki vágtunk az Ardennek vérszáttá vidéké-nek. A gyönyörű fényveseken, patak-kok partján és egy-egy idegen forga-lomtól nyüzsgő faluskán áthaladva meneteltünk. Egy-egy virágtartóul használt német rohamsisak, egy-egy háborús kereszt jelezte a világhé-s nyomát s ami meglepő, amely hegy-en emlékművet láttunk, melyen belgák vértanúinak ünnetik fel sze-retteik nevét, úgy mint gyerekekkel asszonyokat, védtelen férfiakat, kiket a németek, helyesebben a poroszok ártatlanul lelővöldöztek. Két napos út után az ardenei repülőter érin-tésével s mind romantikusabb vidé-ken érkezünk meg 120 km-es gyalog útnk végére. Han sur Lesse volt végcélnk, hol bruxellesi cserkész-testvéreimmel óhajtottunk nagytáborba szállani.

A hangulatos és élménytelis 15 napos táborozásnak leírását, melyet belgiumi cserkésztestvéreimmel — nagytáborban töltöttem, következő levelemben fogom adni.

IGYEKVŐ TANULÓ

Móricka iskolai dolgokról beszélget a nagyapjával.
— Ki az első nálatok a hittanban? — Kérdi a nagyapa.
— A Fuchs, — feleli Móricka.
— És a földrajzban?
— A Spitz.
— És a számtanban?
— A Bloch.
— Na és te nem vagy első sem-miben?
— De igen, én első vagyok, ha csengetnek.

FIGYESSZEN ELŐ
A „DEBRECZENI UJSÁG”-RA!

OKTÓBER 25.

PÉNTEK

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.45—2.40-ig Gecső Sándorné, 2.30—7.45-ig Tamásné Filóds Lúty, 7.30—12.15-ig Lóránd Mária.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviseletéből.
1. Bachó István: A régi I. honvédegyezkedés zenekara, vezényel Fricsay Richárd. 2. Romani: Love's ecstasy, lassú keringő (Romani zenekara). 3. Blankenburg: Gladiátorok búcsúja, induló (Katonazenekar). 4. Nichols: The heart of vety sunset, jellemkép (Len Fillis novelté trió). 5. a) Árok, árok; c) Asszony, asszony, csárdások (Kiss Lajos és zenekara).

10.00 Hírek.
10.20 Időszerű apróságok. (Felolvasás.)
10.45 Hírsági közlemények. (Felolvasás.)
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
12.05 Weidinger Ede szalonzenekara.

1. Balfe: A négy Háimon-fü, nyitány. 2. Camme: Huszárok, keringő. 3. Jessel: A pillangó. 4. Losonczy Lajos: Kuruc dal és csárdás. 5. Fresco: Baletttrészet. 6. Dr. Schemmel Emilné: Japán mese. 7. Lortzing: Facipótánc a „Cár és ács” c. operából. 8. Rubinstein: Fáklyatánc. 9. Siede: Heliotrop, intermezzo.

12.30 Hírek.
13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.40 Ország Tivadar hegedül (zongorakísérettel.)

1. Ferrari: B-dur szonáta. 2. Veracini: Szántó; Pastorale. 3. Mericanto: Valse lente. 4. Zarycki: Mazurka. 5. Hubay: Nocturne. 6. Sztára Sándor: Szerenáda. 7. Ország Tivadar: Magyar táncok. 8. De Falla: Kreisler; Spanyol tánc.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
4.10 A rádió diákfőelőadása: „Életmód Szatmárban”, Erdős Jenő előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
5.00 „Az amerikai függetlenség magyar vértanúja”, Póka-Pivny Aladár előadása.

5.30 Rékai Miklós hárfázik.
1. Bach: Gavott. 2. Saint-Saens: Ábránd. 3. Chapuis: David devant l'Arche. 4. Hasselmans: A forrás.

6.00 Sportközlemények.
6.15 Gvorsirótanfolyam. (Szlabey Géza.)
6.45 Pátria- és egyéb hanglemezek.

1. Schlegel: Fűjeli keringő. 2. Warmis: Házbál, foxintermezzo. 3. Carrera: Creol keringő (Géczy Barnabás zenekara). 4. Peter: A vig kovács, jellemkép. 5. Velesy-Silber: A Duna fölött (Triumphegyüttés). 6. Warmis: Keleti mese. 7. Siede: Bába és paprikajanesi. 8. Mohr-Richter: Bei zärtlicher Musik (Greta Keller). 9. Churchill: Ki fél a nagy farkastól?

7.15 „A magyar bor vándorúja”, Komoróczy György dr. előadása.
7.45 „Régi magyar nóták, amelyek Liszt Ferencet megihlették”, Közreműködik Nagy Izabella és Cselényi József (ének), Stefániai Imre (zongora) és Magyar Imre és cigányzenekara. Ismertető előadást mond Papp Viktor.

9.00 Hírek.
9.20 Az Operaház tagjainak alakult zenekar. Vez.: Fleischer Antal.

1. Csákovszki: Romeo és Júlia, nyitány. 2. Silbelius: Dúr szimfónia.
10.25 Közvetítés az Erzsébet királyné-születéséről, Vajda Sándor és Pártos Ernő jazzzenekarának műsora.

1. Brodski Miklós: Négy és fél muskétás, induló. 2. Coslow-Kahal-Fain: Foxtrótt. 3. Hetényi-Heidelberg Albert: Arról nem tehetek én, slowfox. 4. Brodski Miklós: A szerelmes királyné, tangó. 5. Leopoldi: Még ma este, slowfox. 6.

Katscher Róbert: Keringő az „Epizód” c. filmből. 7. Márkus Aliréd: Régi szép világ, slowfox. 8. Tolchard: Keringő. 9. Szerdahelyi János: Óh, asszonyom, tangó. 10. Leslie-Burke: Foxtrótt. 11. Abraham Pál: Kiszítand, frazzelin, tiroli keringő. 12. Gyöngy Pál: Mi lehet az oka? tangó. 13. Henderson: Foxtrótt. 14. Szlatinay: Nincs senki olyan szép, keringő. 15. Guttmann-Salter: Foxtrótt. 16. Winkler: Pasodoble.

10.20 Időjárásjelentés.
11.00 Ottlik György dr. olasznyelvű előadása. „La lealta dell' Ungheria”. (A magyar hűség.)
00.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA
Bemondó: Szlankovits dr.
6.05 Tánccselezek.

Gazdag zenei programmal indulnak a szezonnak a máv. filharmonikusok

Beszéltetés Pénzes Géza máv. főtanácsos, a Filharmonikusok ügyvezető elnökével

A filharmonikus zenekar, mely a város orchesterális zene iránt érdeklődő intelligens közönségének Debrecenben egyetlen kielégítője, most lép nemcsak működésének 14. évébe, Felkerestük Pénzes Géza főtanácsost, aki a zenekar ezidei munkatervéről az alábbiakban volt szíves bennünket informálni:

— Szerencsés helyzetben vagyunk — mondta —, mert dr. Ujhelyi Sándor az általános közszeretettel és megbecsüléssel örvendő üzleligazgatónk, a vasutaság és a zenekarunk iránt mindig tanúsított rendkívül nagy érdeklődése és jóindulata folytán Zsolt Nándor kifizető művész-karnagyunk betegsége folytán előállott időleges nehézségek folytán újra a hónunk alá nyúlt s bölcs megoldásával a zenekar zavartalan működését biztosította. A próbák szeptember 1-e óta, a legnagyobb ambícióval folynak s hiszünk, hogy a decemberi hangversenyünkön ismét elsőrendű zenei élvezetet fogunk közönségünknek nyújtani.

A karmester kérdést is sikerült megoldani úgy, hogy az első hangversenyre Karácsonyi István volt operaházi karmestert szerződtettük, aki Budapestről hetenként egyszer lejön s igen komoly munkát végez. Karácsonyi okle-

veles középiskolai tanár, zeneszerzést s orgona tanszakot végzett, s mint volt színházi és operaházi karmester teljes garanciát nyújt arra, hogy a zenekar kitűnő formában mutatja be az első hangversenyt. A műsor a következő lesz: Weber: Oberon nyitány, Mozart: Éji zene, Mozart: Hegedűverseny (neves hegedűművész, akivel most folynak a tárgyalások), Mendelssohn: Skót szimfónia, és Strauss János: Wienerwald, valzer fantázia.

Tekintettel arra, hogy a zenekar minden anyagi haszonzerzéstől függetlenül, tisztán idealizmusból, altruista célokat szolgál, a bérleteket is, a lehető legminimálisabban úgy állapítottuk meg, hogy csak a kész kiadásaink legyenek fedezve. Ennek tulajdonítom azt, hogy a bérletekben olyan nagyarányú előjegyzés van, ami már is biztosítja a legszebb értékesítési és anyagi sikert. Miután a többi koncertek szolistáival is folynak a tárgyalások, hihetőleg rövid időn belül azoknak a névsorával is szolgálhatok.

Zsolt Nándor egészségi állapotában bár lassú, de biztos javulás állt be, s orvosai véleménye szerint reméljük, hogy a februári koncertet már ő fogja dirigálni.

Hogyan lett Debrecenben hazárdjáték a sakk?

Nagy tétek forognak kockán a Bika sakkasztáinál

Eddig Debrecenben, de talán világszerte is úgy tudta mindenki, — hogy hazárdjáték a roulett asztalon és a kártyán kívül el sem képzelhető. A jó öreg „21”-es, vagy a mackó és egyéb „koporsós” szerencsejátékok pedig lassanként kezdenek kimenni a divatból legalább is Debrecenben és helyüket, — bármilyen furesán hangzik is, — elfoglalja a sakk. Lehet, hogy ennek is gazdasági okai vannak, hiszen a mai nehéz világban egyenesen illik minden új próbálkozást a gazdasági válsággal megindokolni. És ebben a tekintetben tényleg nem is kerül valami nagy megerőltetésbe az indoklás, mert kétségtelen hogy a kártya és egyéb hazárdjáték díja és vigalmi adója meglehetősen magas. Egy pengőn alul

senki sem úszik meg egy kártyapartit, viszont a sakkasztal díja egy kávéházban húsz fillér s egyedüli játék, ami nem esik vigalmiadó kötelezettség alá.

Nem csoda tehát, ha a szerencsevadászok, vagy más ráérő emberek rájöttek arra a sakkal, hogy ezzel a legolcsóbb játékkal is lehet keresni s a ludáson kívül a szerencse forgandóságát is kihasználni. Ha valaki ma betéved az Arany Bika kávéházba a sakkasztalok törzsasztalai körül egészen új kép tárul elébe. — Eddig két egymással szembe ülő gondolatokba mélyedt sakkasztal talált legfeljebb a hatvanégy kocka fölé görnyedve, ma azonban egy-egy asztalnál a két játékoson kívül egész sorozat izgalomtól nekihevílt kibic szor-

rong és lesi a húzásokat. Ne tessék gondolni, hogy ez a feleségizott érdeklődés csak a játék érdekes fordulatainak szólna, — nem, az izgalom oka egészen más: a pénz!

És ez az újfajta sakk-láz ma már valószínűsítő tömegeket vonz. Egy-egy sakkpartit hatan-nyolcan drukkolnak, mindnyájan érdekeltek. A két játékos pénzbe játszik s a kibicnek ha-da szintén beleteszi tétjét egyik — vagy másik győzelmét tippelve. Így azután egy-egy játék legtöbbször tízhúsz pengőre megy. Nagyköz a nyeresési esélyek, de természetesen — ugyanúgy lehet veszíteni is.

A fekete kopasz, pápaszemes fő-sakkozó viszi a rekordot, már kora délelőtt megjelenik a terített sakkasztal mellett s mindjárt kerül partner is, percek múlva pedig egész se-reg kibic veszi körül. Van olyan nap hogy száz partit is lejátszik váltott ellenfelekkel s nem egyszer a hajnali órákba nyúlik a küzdelem.

Azt lehetne hinni, hogy a sakkot csak körülbelül egyenlő erejű ellenfelek játszhatják. A debreceni élvonalbeli sakkozók közül tényleg többen mérkőznek ilyen alapon de az új szerencsejátékból nem maradnak ki a kisebb amatőrök, vagy álamatőrök sem. A tudás különbség előny adással egyenlítik ki. Egy-két próba-játék után alakul a helyzet, bátya főr, lófőr, sőt nemritkán Vezér főr-al is megy a játék. Az előnyadás másik formája a többszörös tét. A jobb játékos duplát tesz vagy három-szoros tétet, de előfordul olyan eset is, amikor tízszeres a tét. Ilyen esetben a gyengébb partnernek tíz partit közzül egyet kell megnyerni s már övé a tét a csatlakozó kibicnek pénzével együtt.

Az az üzleti férre átvitt sakkjáték azonban merőben eltér a komoly versenypartitól. Hiszen a sakkjátékot a szótlanosság jellemzi, itt azonban ugyancsak hangos a játék. — Nem egyszer a legviharosabb jelenetek adódnak, röpködnek a sárga tettek s a méltatlankodó ellenfelekkel együtt két pártra szakad a kibic tábor is. Ilyenkor úgylátszik hogy rögtön véveszakad a barátságuk, — de a legélesebb összefúzás után is létrejön a béke s következő percen már egy újabb partit fordulatain izgulnak az érdekeltek.

Hogy tényleg igen jól lehet keresni az új szerencsejátékkal, arra jellemző, hogy vannak már egészen ismert alakjai ennek a sakk kampánynak. Az egyik arról nevezetes, hogy minden tétet tart a legnagyobb összeg erejéig is. A másik arról híres, hogy csak biztosra megy és felhívó ügyességgel tudja kiszemelni áldozatait. És nincs megállás, Hajnali három órákor még teljes hányval folyik a küzdelem és inkasszáliák a nyereségeket.

Ki hitte volna, a sakk-matt nemcsak dícsősségre megy, a döntő húzást ma már nem a Vezér végzi, hanem az a kéz, amely a mattot együtt a pengőt is kihúzza a zsebből.

KASSAN

Kassán az elemi iskolában így szól a tanító a fiúkhöz:

— Ez a szó: Kassa, már nem létezik. Városunkat Cosicének nevezik. Megértettétek?

— Igen, — felelnek kórusban a gyermekek.

— No, Tóth Imre, mondd meg hol születettél?

— Kassán.

— Takarodj ki!

— Nagy József, mondd meg, hogy te hol születettél?

— Kassán! — volt a válasz.

— Szamar vagy! Itt maradsz ebéden — mondotta a tanító.

— Kohn Jakab, hol születettél?

— Helyben, — felelt a kis Kohn.

OKTÓBER 26.

SZOMBAT

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.15—2.10-ig Radó Árpád, 2.30—7.50-ig Sztankovits dr., 7.35—12.15-ig Beöthy Baba.

- 6.45 Torna. Ulána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselőtől. 1. Dostal: Repülő induló (Odeon vonószenekar). 2. Moonlight in Hawaii, keringő (Tubize Royal havái zenekar). 3. Maxa: Ja! Ja! — induló (2. honvédszolgálati zenekar). 4. Die fidele Intaler, Ländler (Tiroli paraszzenekar). 5. Rákóczi-induló (1. honvédszolgálati zenekar). Vezényel Fricsay Richárd.

- 10.00 Hírek.
10.20 „Sas Ede elbeszéléseiből“ (Felolvasás).
10.45 „Mit nézzünk meg?“ A Petőfi- és Jókai-múzeumot ismergeti Gáspár Jenő. (Felolvasás).
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
12.10 Patak Irma énekel (zongorakísérettel).
1. Verdé: Álarcsóhát, Ária az I. és III. felvonásból. 2. a) Mascagni: Paraszthecsuilet, Santuzza Áriája; b) Hildach: Tavasz; c) Nosedá: Piros rózsák; d) Kacsóh: Késő ősz van; e) Tarnay: Milióra.

- 12.45 Hírek.
1.00 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.
2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
4.10 Hollán Lili gyermekverseseket mond.
4.45 Pontos időjelzés, időjárás-és hírek.

- 5.00 „Az életmentés örhélyén“. Helvsní hangjáték a Pasteur-intézetből. Pasteurnek az első oltásról való akadémiai beszámolójának 50 éves fordulóján. Összeállította Hubermann János dr. Rendező: Kiszely Gy. Szereplők: Góth Sándor, Huberman János dr., Radányi Dező dr., Széll József, Pálffy Mariska, Pekáry Nóra, Sala Domokos, Bárony Aladár, Veress Gyula, Vajda René.
5.45 A Posta Műszaki Üzemi Tisztviselők Dalköre. Vezényel Jászapróti Kaszás Gyula országos karnagy.
1. Méder: Zúg az erdő. 2. Müller Károly: Szívem dala, szerenád. 3. Kacsóh Pongrác: Késő ősz van. 4. Pogatschnigg Guido: Rákóczi. 5. Méder: Magyar népdal. Lányi Ernő: Petőfi. 7. Schüller: Jó éjt.

- 6.25 „Egy sziget, amit sokan emlegetnek“. Ferenczi Sári előadása Maltáról.
6.55 Rácz Pali és cigányzenekara muzsikál.
7.50 „Az Alföld medencéjében“. Szentesi körkép. Mórész Zsigmond előadása.
8.20 „Európa táncol“. A Budapesti Hangverseny Zenekar műsora. Vez.: Fridl Frigyes.
9.50 Hírek, időjárásjelentés, ügétőversenyeredmények.
10.10 Hanglemezek.
11.00 Közvetítés a Metropol-szállóból. Illiczyk László jazzzenekarának műsora.

- 00.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Lóránd Mária.

- 5.40 „Szörnyűségek a lakásban“. Nádai Pál előadása.
6.10 Közvetítés a Dunakorzókávéházából. Reisz Pál—Angyal Árpád szalonötösének műsora.
7.00 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
7.40 Hanglemezek.
8.25 Hírek.

KÜLFÖLD

| | |
|---------------------|----------------------|
| 6.00 Droitwich: Gr. | vonósnégyes |
| 6.15 Berlin: T. e. | 7.15 Kassa: Sz. z. |
| 6.30 Luxemburg: Kz. | 7.30 Strassburg: Rz. |
| 6.40 Lipcse: | 7.30 R. Páris: Gr. |
| Katonazene | 7.30 London: |
| 6.45 Varsó: Gr. | Szalonzene |
| 7.00 Stuttgart: Kz. | 7.50 Brunn: Rz. |
| 7.00 Köln: Kz. | 7.50 Pozsony: Rz. |
| 7.00 Frankfurt: | 8.00 Berlin: |
| Katonazene | Vigopera |
| 7.05 München: | 8.00 Bukarest: Jazz |
| Beethoven | 8.00 Morawska: Rz. |

| | |
|-----------------------|-----------------------|
| 8.00 Osló: Rz. | 10.00 Stockholm: Tz. |
| 8.00 Varsó: | 10.10 Bécs: Dalest |
| Vidám est | 10.10 Paternó: Tz. |
| 8.10 München: | 10.30 Boroszló: Tz. |
| Operett | 10.30 Lipcse: |
| 8.15 Bécs: T. e. | Vidám est |
| 8.20 Kassa: Rz. | 10.50 Königsberg: Rz. |
| 8.20 Köln: | 11.00 Dland S.: Tz. |
| Kamarazene | 11.00 Berlin: |
| 8.50 Róma: | Vidám est |
| Opera | 11.05 Varsó: Tz. |
| 8.50 Milánó: | 11.05 Bécs: |
| Operett | Bécsi zene |
| 8.55 London: | 11.10 London: Tz. |
| Opera | 11.15 Droitwich: Rz. |
| 9.00 Brüsszel: | 11.30 Strassburg: Tz. |
| Szimf. zene | 11.30 P. Páris: G. |
| 9.00 Droitwich: T. e. | 11.45 R. Páris: Tz. |
| 9.05 Luxemburg: Rz. | 12.00 Bécs: Sz. z. |
| 9.10 Königsberg: Rz. | 12.00 Droitwich: Tz. |

26.489-re de-1925-től 1935 október elsejéig már ismét 30.109 volt a születési bejelentés. A véletlen különös játéka, hogy a legutolsó születési bejelentés a negyven éves évforduló alkalmából Hegyemegi Imre feleségének hármas ikergyermekeiről szólt. Hegyemeginé már néhány évvel ezelőtt kettős ikreknek adott életet, de most ráduplázott és ennek öröme elhározták, hogy vitéz Gömbös Gyula miniszterelnököt kéri fel keresztapának... Végeredményben a debreceni anyakönyvi hivatal születési osztlányának statisztikája szerint negyven év alatt összesen 114 ezer 386 születés történt.

Az első halott 1 napos, az utolsó 100 éves

Még érdekesebb adatokat lehet találni a halotti anyakönyvekben. — Negyven esztendő alatt több mint nyolevannyole ezer ember halt meg Debrecenben pontosan 88.813. Még ennek a horribilis számnak ellenére is örvendetes, hogy a város lakosága negyven év alatt a legpontosabb statisztika szerint 25 ezer 573 lélekszámmal gyarapodott. A legelső haláleset bejelentés 1895 október elsején történt, amikor meghalt egy napos korában Szina János. Rá negyven évre viszont meghalt ötéves korában. A haláleset dr. Tolnay Elemér anyakönyvvezetőnek az elhunyt fia, a nyolevanéves Guttman Bernát jelentette be. Az évtizedes statisztika a következő: 1895-től az első tíz évben Debrecenben meghalt 20.627 ember, a második évtizedben 21.404 halálozást könyveltek el. A harmadik tíz év alatt 25.212 volt az elhaláloztak száma, míg az utolsó évtized 21.525 ember halt meg a városban.

31 és fé ezer házasságtörés

Debrecenben negyven év alatt összesen 31 ezer 786 házasságtörés történt! Hogy mennyi volt a válás, azt az anyakönyvi hivatal nem mutatja ki. Bizonyára jó néhány ezer. A legelső házasságot 1895-ben Rathbauer Eduárd állomási felügyelő kötötte Nagy Zsófiával. A legutolsó házasságtörésnél Balogh László volt a férfi. Az első tíz évben történt 5349 a másodikban 7286, a harmadikban 9881, a negyedik és utolsó évtizedben pedig 9242 házasságtörés. Érdekes, hogy a világháború utolsó két évében és a háborút követő nyolc esztendő alatt történt a legtöbb házasságtörés Debrecenben.

Ahol mindezt elkönyvelik

Beszélő számok mindezek, amelyek egy nagy és fejlődő város népi forgalmáról tesznek bizonyosságot s igazolják azt hogy Debrecen igenis a jövő városa. Ha továbbra is ilyen tempóba halad a népesedés, akkor a következő negyven év elteltével — Debrecennek nem 117 ezer lesz a lakosa, hanem el fogja érni a másfél százszázalékot is. S mindezt az öriási munkát, amit a népi forgalom pontos elkönyvelése jelent, a debreceni anyakönyvi hivatal látja el ma már hét tisztviselővel, akik között csak három állandósított tisztviselő. 1924. óta dr. Tolnay Elemér vezeti a debreceni anyakönyvi hivatalt s vele együtt a tisztviselői kar minden tagja a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel dolgozzák fel a hatalmas anyagot. Munka közben pedig nem egyszer emberi tragédiák, más-kor humoros momentumok bontakoznak ki az anyakönyvi hivatal díszkrét falai közül. Ezekről majd később beszélünk. (B. L.)

Szerkesztésért felelős: MARSCHALKÓ LAJOS.

DEBRECENI ÉSZREVÉTELEK

Nemrég szerencse ért. Ha nem is jutott meg a főnyereményt, de 5000 pengót nyertem sorsjegyen. Mint folyton csavargó és könnyelmű ember, gyorsan vettem egy kis Batillát és egész nyáron hűtöttem szegényt, hogy mindketten megismerjük Kis-magyarország idegenforgalmi nevezetességeit. Így jutottam el Debrecenbe.

Megvallom, már évek óta nagyon izgatót az a város Nagyerdőjével, fűrdőjével, Stadionjával, mindama bőkezű gesztusával, melyekkel modern kultúrgeopontjait létrehozta. Ilyen fokozott érdeklődés mellett indultam el Szoboszlórt Debrecen felé. Megkapó volt a kép, amint az alkonyatban az országutól fel-felbukkant a nagyterjedésű város vibráló lámpalényei. Rögön a Nagyerdőt kívántam látni, de hába kerestem szememmel a Széchenyi és Piac-utca kereszteződésénél valami feltűnő irányjelző táblát. Így tájékozatlanságomban az erdő helyett az állomásra kerültem. Aztán végre kijutottam az erdőbe.

Ha az ember autóban ül, nem szívesen kérdezősködik, legalább is saját hazájában nem és szeretné szürkületben is feltűnően megjelölve látni egy város útörvényszerűségét metszéspontjában a látványosságokhoz és ujdonságokhoz vezető utakat. Debrecenben ugyiszólva minden idegenforgalmi érdekesség a Nagyerdőn van és mégis hiányzik az említett legizgalmasabb útkereszteződésnél egy kivilágított útjelző (mert a járda sarkára odaültetett szabvány útjelzőket a lák lombjai teljesen eltakarják, de ezek különben is csak az átvonuló forgalom irányait jelölik). Határozottan emlékszem, hogy Ausztria, Németország s különösen Svájc városainak forgalmas kereszteződésénél, az útvonalak metszéspontjai felett egy félligercsített és színes üveghasábnan beépített és idejében kivilágított betűs és nyilas jelzés feltűnően mutatja minden főirányban a forgalmi vég-célokot és nevezetességeket.

Amint mánap megfigyéltem, ennek az elhelyezése itt könnyen végre is hajtható a villamos felsővezetékét tartó oszlopok közelségébe folytán. Ennyit megérdemelne a gyönyörű Nagyerdő és megérdemelnének a kl. vándorságukat ürtörtetni alig tudó idegen

autósok is. — Megjegyzem, hogy nagyon hiányzik a Nagytemplom keleti sarkának a Kálvin-térre való bekanyarodásánál az út tengelyvonalában egy ivlámpa és kár, hogy az aranylág elég rendezett Péterfián meg van szakadva a Simonyi-út szép és hatásos tengelyvilágítása. — Rendkívül fontos ma már, amikor az emberek szabad ideje ügy-szólva csak az estére korlátozódik, egy városnak kivilágítási rendszere, esti megjelenése, mert amennyire szép lehet nappal, éppen ugy visszatetszővé válik este rendszertelen világítása miatt.

Egy értelmesre is kénytelen vagyok rámutatni. Napokban a fedett uszodába ké-szültem. Benzitök a loyerba és rögtön nekem jön, elémbe áll egy hatalmas természet: Dr. Telefon Fülke. Ó uraságát én ma már ebben a robosztus és kihívó formájában nem ismerem. Csinos, könnyed, barcsú az utcai és díszkrét a házi megjelenése. Nagyon kérem Szerkesztő úr, szíveskedjék odahatni, hogy mai helyéről eltávolíttassék. Ne zavarja utrombaságyával sem a loyerba bejövőket, sem a különben arányosan és gazdaságosan kihasználható tetteletet, ami a nyári fűrdő színes reklámképeinek hatásos elhelyezésére kiválóan alkalmas.

Ennek a telefonfülkének, ami elsősorban a fűrdőtrikós közönség szolgálatában áll, a következő helyiség lakóhátnak egyikében van a helye, amint a dohányárda is oda került. Ebben az esetben a külső hideg levegő sem simogathatja meg annak a bájos fűrdőtrikónak tulajdonosát, akit bámulója fűrdés utáni fontos ügyek megbeszélésére felhívott.

Ez a két, első pillanatban lényegtelennek látszó hiányosság és esetlenség feltűnően rontja úgy a városról, mint a fedett uszodáról kapott első benyomásokat. De mivel a városnak idegenforgalmi érdeke mindenképpen megkívánja az ilyenajta felületességek szűrés korrigálását, mielőbb hajtsuk végre, mert az autósvilág tájékozódási könnyedségének elősegítése és egy lendő világfűrdő szerény előcsarnokának rendezése nemcsak a városnak, hanem az egész országnak érdeke. Kiváló tisztelettel: Egy magyar turista.

Negyven év alatt több, mint huszonötezer emberrel szaporodott Debrecen lakosainak száma

Érdekes adatok Debrecen város népi forgalmáról — Az anyakönyvi hivatal negyven éves fennállása óta 114 ezer ember született Debrecenben

Ha népszerűség szempontjából osztályozni lehetne a különböző közhivatalok között, nyilvánvaló hogy a legrosszabb osztályzatot az adóhivatal kapná, viszont a jeles kalkulust az anyakönyvi hivatalnak ítélnék oda. Megtörténik, hogy az adóhivatal kiértésíti, hogy X-nek törölték az adóját s ez nagy öröm, ezzel szemben megtörténik hogy halálesetet kell bejelenteni az anyakönyvi hivatalban s ez nagy bánat. A mérleg azonban ki van egyenlítve. Egyelőre azonban hallgassunk az adóhivatalról s beszéljünk a másikról, az anyakönyvi hivatalról, amely ez év október elsején ille meg fennállásának negyven éves jubileumát. Ugyanis 1894-ben elkészült az anyakönyvi hi-

vatal felállításáról szóló törvény, — amely a következő évben, 1895-ben életbe lépett és ugyanaz év október elsején megkezdte működését.

Az első születés és a legutolsó hármas ikrek

Negyven évvel ezelőtt Vecsey Imre volt a debreceni anyakönyvi hivatal vezetője. Neki jutott az a szerencse, hogy az újszülött anyakönyvi hivatal legelső születési bejelentését elkönyvelhette. Ez az újszülött Arany Aladár volt. Az anyakönyvi hivatal forgalma évről-évre növekedett. Jellemző erre egy kis statisztika. A születések száma az első évtizedben 26 662 volt. Második évtizedben már 31.117, a harmadik évtizedben visszaesett